

MW

640

ΣΕΛ 6**Η Αιολική Ενέργεια στο μικροσκόπιο**

Του Γιάννη Τσιπουρίδη

ΣΕΛ 8**ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ; ΝΑΙ... ΆΛΛΑ ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ;**

Του Παναγιώτη Γ. Παπασταματίου

ΣΕΛ 10**Χάρτης δυναμικού εφαρμογών ηλιακής ενέργειας της Κρήτης**των: Γ. Ζηδιανάκη
Μ. Λάτου
Ι. Μεθυμάκη
Θ. Τσούτσου**ΣΕΛ 11****ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ-ΚΕΝΤΡΟ:
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΒΙΟΝΤΖΕΛΑ****ΣΕΛ 12****Ο ΝΟΜΟΣ ΣΤΗΝ ΒΟΥΛΗ****ΣΕΛ 22****ΣΚΟΝΗ ΑΝΑΤΙΝΑΞΕΩΝ αντί ΠΝΟΗΣ ΑΝΕΜΟΥ**

Του Θεοδωρόπουλου Πέτρου

ΣΕΛ 25**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Του Δημήτρη Ι. Κάργα

ΣΕΛ 40**ABB**

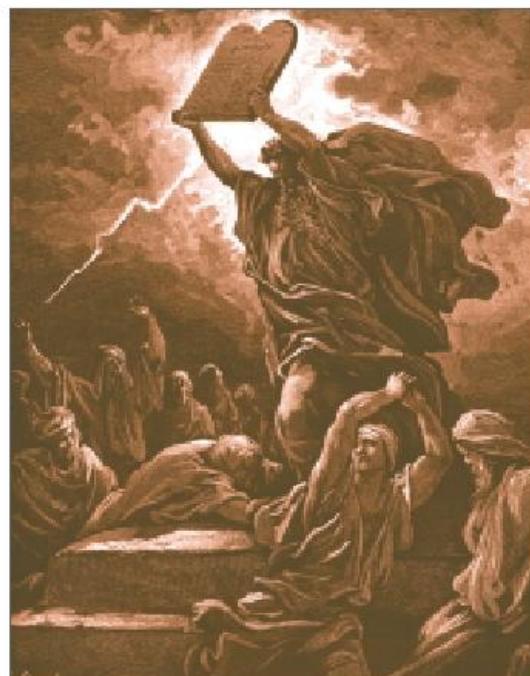
ΑΝΕΜΟ_{...} πόγια

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

τεύχος 37

Μάιος - Ιούνιος 2006

ΕΝΑΣ (ακόμη) ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ

Έγινε κι αυτό. Ψηφίστηκε ο νέος νόμος για τις ΑΠΕ.

Φύλη δημοσιογράφος από την Δανία που έμαθε τα νέα, έστειλε κατεπείγον email: Ποια ήταν η γνώμη μου για το νέο νομοθέτημα;

Χωρίς να αποφύγω τον πειρασμό να σχολιάσω ότι ψηφίστηκε την 6η άου το 2006 και άρα ο Εωσφόρος σήμουρα θα έβαλε το κατσικόδαρο του, απεφάνθην ότι: "Δεν είναι ο νόμος που θα απογειώσει τις ΑΠΕ. Ούτε είναι ο νόμος που θα θάψει τις ΑΠΕ. Είναι ένας ακόμη νόμος σε μια χρονική σειρά σχετικών νομοθετημάτων, που έλυσε κάποια προβλήματα, άφησε πολλά άλιτα και δημιούργησε καινούργια."

Πολύς καβγάς για το τίποτε. Ένας ακόμη νόμος (αγγαρεία δηλαδή) και απλά περιμένουμε τον επόμενο, που θα εξαγγελθεί, διθυραμβικά, κατά προτίμηση

προεκλογικά και θα είναι κι αυτός μια απογοήτευση όταν έρθει για ψήφιση. Νομίζω η καταληκτική παράγραφος των θέσεων που καταθέσαμε στη Βουλή και που είχα την τιμή να παραθέσω δια ζώσης, είναι αντιπροσωπευτική: *Αισθανόμαστε ανακουφισμένοι από τη βελτίωση του σχεδίου του Ιανουαρίου 2006. Νιώθουμε όμως πικρία και ψυχική κούραση διότι, παρά τα όποια θετικά βήματα περιέχει το σχέδιο, αισθανόμαστε ότι η πατρίδα μας χάνει και πάλι μια ευκαιρία να απογειωθεί σε αυτόν τον σημαντικό για την εθνική οικονομία, αλλά και συνολικά για το μέλλον μας, τομέα.*

Νιώθω ότι οφείλω να σας μεταφέρω την εικόνα και τις εντυπώσεις που απεκόμισα από τις δύο μέρες παρουσίας μου στη Βουλή, παρά τον κίνδυνο που διατρέχω να παρεμπινευτώ (κάτι που γίνεται τόσο εύκολα αν υπάρχει η "καλή" διάθεση).

Απλώς να πω εξ αρχής ότι το να εκφράζεσαι θετικά ή αρνητικά για κάποιον δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι είσαι μαζί του ή εναντίον του. Απλά μπορείς να συμφωνήσεις με το φίλο και άλλωστε τότε είσαι χρήσιμος και όχι όταν φωνάζεις ή χειροκροτείς γιατί πρέπει και μόνο. Στο άρθρο **"Ο ΝΟΜΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ"** παρουσιάζω αποσπάσματα από ομιλίες που θεώρησα σημαντικά, οπότε διαβάστε και τα δύο άρθρα.

A. Κατ' αρχήν ο Υπουργός **κ. Σιούφας**, πρέπει να είναι πολύ ευχαριστημένος, αφού ψηφίστηκε το νομοσχέδιο του με σχετική ευκολία.

Συνέχεια στη σελίδα 3

Εδοπλούσια

ΟΡΦΑΝΟΙ ΣΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΔΡΟΜΟΥΣ

Ανέκαθεν ήμουν τής άποψης πως σε τούτη τη χώρα (όπως άλλωστε και σε όλες τις τριτοκοσμικές χώρες) η οποία στερείται θεσμών που αντέχουν στο χρόνο και όπου κανένα θέμα δεν αντιμετωπίζεται υπερκομματικά ώστε ο χειρισμός του να έχει σταθερό προσανατολισμό και η οποία αλλαγή να υπαγορεύεται από αντικειμενικά κριτήρια, η μόνη ελπίδα για μια καλύτερη μέρα για τις ΑΠΕ θα προκύψει καθαρά συγκυριακά.

Αυτό δεν έχει συμβεί ακόμη.

Η αντιμετώπιση των ΑΠΕ ήταν, είναι και φοβάμαι πως θα είναι για αρκετό διάστημα ακόμη, επιφανειακή και περιστασιακή.

Τι θα έκανε έναν πολιτικό να πεισθεί για την αναγκαιότητα ανάπτυξης των ΑΠΕ;

Θα καταγράψω αυτά που θεωρώ ως πιθανά κίνητρα ενεργοποίησης των πολιτικών:

1. **Η συντηρία του περιβάλλοντος και του πλανήτη.**
2. **Οι επιστημονικές και τεχνικές αποδείξεις.**
3. **Η ωφελιμότητα για την εθνική οικονομία.**
4. **Ισχυρά "λόμπυ" δηλαδή ομάδες πίεσης.**
5. **Τα ΜΜΕ.**
6. **Η κοινή γνώμη.**

1. Το πρώτο το έβαλα για να πούμε και κανένα αστέιο να γελάσουμε.

2. Το δεύτερο είναι από χέρι καμένο χαρτί. Σιγά μην διαθέσει ο πολιτικός το χρόνο για να ακούσει και να καταλάβει επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία. Θέλει μαστημένη τροφή: ναι ή όχι, καλό ή κακό. Επομένως για να δεχτεί επιστημονική τεκμηρίωση, θα πρέπει να τον καλύπτει κάποιο από τα άλλα κίνητρα.

3. Η ωφελιμότητα για την εθνική οικονομία ακούγεται κατ' αρχή καλό σαν κίνητρο. Είναι κάτι που οι πολιτικοί πιπιλάνε από τα γεννοφάσκια τους. Όμως είναι κάτι που όλοι ισχυρίζονται ότι προσφέρουν, ακόμη και οι πολιτικοί. Άρα πως ξεχωρίζεις; Πως πειθείς για το συγκριτικό σου πλεονέκτημα; Επομένως για να δεχτεί την ωφελιμότητα για την εθνική οικονομία ως επιχείρημα, θα πρέπει να τον καλύπτει κάποιο από τα άλλα κίνητρα.

4. Αυτό είναι κάτι που ξεκάθαρα δεν έχουμε ή τουλάχιστον το δικό μας είναι πολύ μικρό. Και επειδή σε αυτά τα πράγματα (όπως και σε πολλά άλλωστε) το μέγεθος μετράει, εδώ είμαστε σφαγμένοι από χέρι. Πάντοτε μιλάω σε σύγκριση με τις άλλες πηγές ενέργειας.

5. Το ίδιο ισχύει και στον τομέα των Μέσων Ενημέρωσης. Σχεδόν μηδενική παρουσία στην τηλεόραση, εκτός της λαμπρής εξαίρεσης του Στέλιου Κούλογλου και του Ρεπορτάζ Χωρίς Σύνορα (www.rwf.gr) που στις 29/5/2006 και

5/6/2006 έπιασε για 2η φορά στα τελευταία 2-3 χρόνια το ενεργειακό από όλες τις σωστές του πλευρές. Στο ραδιόφωνο έχουμε λίγη περισσότερη κάλυψη, αλλά μακράν του να εκληφθεί ότι προσπαθεί να διαμορφώσει κλίμα υπέρ των ΑΠΕ. Το ίδιο ισχύει και για τα έντυπα μέσα. Είμαστε καλό σαν θέμα, για αναφορά σε όχι όμως πολύ τακτά διαστήματα.

6. Που καταλήγουμε λοιπόν: Σε εσάς και σε εμάς, στην κοινή γνώμη δηλαδή και σε όλες τις ΜΚΟ, όπως η **Greenpeace** που αγωνίζονται να πείσουν για το αυτονόητο.

Γι αυτό λέω ότι είμαστε ορφανοί πολιτικά.

Κανείς δεν ενδιαφέρεται πραγματικά.

Πριν από καμιά δεκαετία ήμασταν αρεστοί και συμπαθητικοί στους πολιτικούς, γιατί ήμασταν πολύ μικροί σαν κλάδος και οι απαιτήσεις μας ήταν από λίγες έως καθαρά θεωρητικές.

Η χαρά του πολιτικού.

Να πουλήσει βιτρίνα και να μην χρειαστεί να κάνει τίποτε, απλά να λέει: "θα κάνουμε". Ήμασταν βούτυρο στο ψωμά τους.

Τώρα είμαστε μάλλον ενοχλητικοί, γιατί τώρα ήρθε η ώρα των θέσεων, η ώρα των αποφάσεων, η ώρα των έργων. Και δεν τους αρέσει τώρα.

Και αυτό φαίνεται στα νομοσχέδια τους. Ότι πιο πολύπλοκο και μη λειτουργικό θα το βάλουν μέσα. Με το σταγονόμετρο οι παροχές και δεν εννοώ μόνο τις οικονομικές.

Εμπνεύστηκαν την πιο σύνθετη και βασανιστική αδειοδοτική διαδικασία που μπορούσε να σκαρφιστεί ο νους του ανθρώπου. Είχαμε φτάσει να θέλουμε 41 πιστοποιητικά για να αδειοδοτηθεί ένα έργο.

Φάγαμε μια δεκαετία για να τα μειώσουμε. Ακόμη και το καινούργιο νομοσχέδιο θριαμβολογεί ότι απλοποίησε τις διαδικασίες (έχουμε έντονες αμφιβολίες γι αυτό).

Είναι γνωστό ότι εταιρεία που δραστηριοποιείται στην ενέργεια και κατασκευάζει και θερμικούς σταθμούς και αιολικά πάρκα, πήρε άδεια για θερμικό σταθμό σε 5 μήνες ενώ στα αιολικά της δεν έχει πέσει κάτω από το 18μηνο.

Είναι φανερό ότι κάνουν αγγαρεία.

Κι αυτό επειδή το περιβάλλον δεν αποτελεί παρά μια δυσάρεστη και ενοχλητική, αλλά αναγκαία επωδό στις πολιτικές τους, που καλύπτει την εμμονή τους στον ίδιο δρόμο ανάπτυξης που δεν είναι καθόλου συμβατός με το περιβάλλον.

Αλλά έτσι είναι η ορφάνια. Σκληρή, αδυσώπητη και κυρίως άδικη.

Όρα να μεταναστεύσουμε.

(Τσιπουρίδης Ιωάννης)

Ιδιοκτησία: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κωδ. Εντύπου 7290

Εκδότης: I. ΤΣΙΠΟΥΡΙΔΗΣ
Δημιουργικό: artbox

Διανέμεται δωρεάν

Ναυαρίνου 10, Αθήνα 106 80
τηλ.: 210 3644811-14, Fax: 210 3614709
e-mail: tsipred@hol.gr, eletaen@eletaen.gr
web: www.eletaen.gr

Εκτύπωση: PILLAR PRINTING

Συνέχεια από σελ. 1

Μάλλον, ευχαριστημένος πρέπει να ήταν και από τη στάση του κ. Σαλαγκούδη ο οποίος παρ' όλο που έκανε έντονη (**και σωστή**) κριτική στο νομοσχέδιο, δέχτηκε ότι ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση και το υπερψήφισε.

Περισσότερο ευχαριστημένος, όμως, ήταν γιατί πήρε την εκδίκηση του στην κριτική που του κάναμε για το κόστος των ΑΠΕ, που είχε θέσει σαν θέμα σε ομιλίες του. Στο προηγούμενο τεύχος των **Anemologίων**, μέσα από τρία άρθρα αποδείξαμε ότι δεν υπάρχει κόστος αναφορικά με την αιολική ενέργεια. Ο Υπουργός λοιπόν μετά τις νέες τιμές για τα φωτοβολταϊκά ξανά-έθεσε, περιχαρής, το θέμα του κόστους των ΑΠΕ, λέγοντας:

"Εμείς μπήκαμε σ' ένα μεγάλο προβληματισμό. Και είχα την ευκαιρία στο μεγάλο συνέδριο για τις ΑΠΕ που έγινε στην Αθήνα πριν λίγο καιρό, να βάλω ένα κρίσιμο ερώτημα που δεν αφορά μόνο την Ελλάδα, αλλά και ολόκληρη την Ευρώπη. Η παραγωγή Η.Ε. από ΑΠΕ και ιδιαίτερα από Φωτοβολταϊκά έχει πάρα πολύ υψηλό κόστος. Άρα πρέπει να υπάρχει μια δημόσια, μια εθνική, μια ευρωπαϊκή συζήτηση για το ποιος πληρώνει αυτό το κόστος;

Γιατί κι εγώ μπορώ να κάνω τον επικεφαλής της Greenpeace για παράδειγμα ή μιας άλλης οικολογικής οργάνωσης και να λέω όλη η παραγωγή ΗΕ να γίνεται από ΑΠΕ. Άλλα πρέπει την ίδια ώρα να ρθουμε και να πούμε ποιος θα πληρώσει αυτό το αυξημένο κόστος;

Θα το πληρώσει ο καταναλωτής; Θα το πληρώσει ο κρατικός προϋπολογισμός; Κάποιος πρέπει να το πληρώσει.

Αλλά, όλοι μιλούμε για ΑΠΕ και ειδικά οι οργανώσεις από το χώρο της οικολογίας, αλλά κανένας δεν λέει, για να μην εκτεθεί και προφανώς έρθει σε σύγκρουση με την κοινωνία των πολιτών, ποιος θα πληρώσει την επιπλέον αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος.

Εμείς πήραμε μια απόφαση και είπαμε ότι αυτό είναι ένα πλαίσιο που δίνει ισχυρά κίνητρα και κατοχυρώνουμε με νόμο για να υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον και ταυτόχρονα σιγουρία του επενδυτή ότι ένας νόμος δεν αλλάζει τόσο εύκολα όσο μια υπουργική απόφαση.

Έχων την τιμή στην παρούσα φάση να είμαι επικεφαλής συλλόγου που προωθεί την παραγωγή ΗΕ από ΑΠΕ, δέχομαι την πρόκληση, παίρνω το γάντι και δηλώνω ότι εγώ ποτέ δεν απόφύγα να πω ποιος πιστεύω ότι πρέπει να πληρώσει και λυπάμαι που δεν έχω την ευθύνη και την εξουσία να το επιβάλλω. Φυσικά και δεν θα πληρώσει ο καταναλωτής και φυσικά δεν θα πληρώσει το κράτος, γιατί όταν πληρώνει το κράτος πληρώνει με τα χρήματα των καταναλωτών.

Σε αυτήν την συζήτηση συγκρίνουμε ανόμοια πράγματα.

Η κοστολόγηση των πηγών ενέργειας είναι άνιση γιατί δεν παίρνει υπόψη της σημαντικές παραμέτρους κόστους, που αν γινόταν θα λειτουργούσε υπέρ των ΑΠΕ.

Δεν κοστολογείται η βραχυπρόθεσμη, αλλά κυρίως ούτε η μακροπρόθεσμη καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος.

Δεν κοστολογείται η βραχυπρόθεσμη, αλλά κυρίως ούτε η μακροπρόθεσμη καταστροφή στην χλωρίδα την πανίδα και φυσικά στον άνθρωπο. Είναι ωραίο και ενδεικτικό των ευαισθησιών μας να αναφερόμαστε στις ομιλίες μας (σε όλους αναφέρομα) στην καταστροφή του περιβάλλοντος και στην ανάγκη προστασίας του, αλλά κανείς ποτέ δεν μπαίνει σε λεπτομέρειες πως θα γίνει αυτό.

Ιδιαίτερα στην οικονομία της ελεύθερης αγοράς που όλα έχουν μια τιμή, όλοι σφυρίζουν αδιάφορα όταν έρχεται η ώρα να κοστολογηθεί το εξωτερικό κόστος των πηγών ενέργειας. Επομένως παίζουμε με τον διαιτητή εις βάρος μας, αλλά πάντα έτσι ήταν.

Αν κάποιοι πρέπει να πληρώσουν θα πρέπει να είναι αυτοί που είχαν υπερκέρδη από την εκμετάλλευση των ορυκτών καυσίμων, ενώ ταυτόχρονα κατέστρεφαν το περιβάλλον. Αυτοί που συνεχίζουν να έχουν υπερκέρδη και να καταστρέφουν το περιβάλλον. Αυτοί που ευνοούνται από το δημόσιο χρήμα διεθνώς για δεκαετίες τώρα.

Και λέω "αν κάποιοι πρέπει να πληρώσουν", γιατί δεδομένου ότι η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων αυξάνει (δυστυχώς) κυρίως λόγω Κίνας κτλ. και τα αποθέματα των ορυκτών καυσίμων εξαντλούνται μέχρι το επόμενο νομοσχέδιο για τις ΑΠΕ οι τιμές των φωτοβολταϊκών θα είναι πολύ κοντά σε αυτές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου.

Β. Ο κ. Σαλαγκούδης, ο εμπινευστής ενός νομοσχέδιου που θα έκανε τη διαφορά και θα ενίσχυε σημαντικά την ανάπτυξη των ΑΠΕ, αλλά δυστυχώς δεν πρωθήθηκε στο σύνολό του, έκανε μια αξιοπρεπή παρουσίαση, κατέγραψε τα θετικά του νομοσχέδιου, αλλά και τις σημαντικές διαφορές από το δικό του, καθώς και τα νέα προβλήματα που δημιουργεί.

Γ. Η αξιωματική αντιπολίτευση αναλώθηκε στην κριτική ζητημάτων που είναι γενικά και διαχρονικά όπως π.χ. το θέμα των δισαγωνισμών, των τιμολογίων, των μεγαλοεπενδυτών και των υπερεπενδύσεων.

Το αίτημα για διενέργεια διαγωνισμών, αναδείχθηκε σε κυρίαρχο ζήτημα, λες και όλα τα άλλα ήταν εντάξει ή λες και η διαγωνιστική διαδικασία εξασφαλίζει από μόνη της διαφάνεια και ορθολογικά αποτελέσματα. Δεν έχουν αμφότερα τα κόμματα καπτηγορήσει το ένα το άλλο για αδιαφάνεια στην διενέργεια και κατακύρωση διαγωνισμών;

Οι υπερεπενδύσεις ξεκίνησαν από τη μέρα που η PAE (που σύστησε το ΠΑΣΟΚ) στα πλαίσια της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, τον Φεβρουάριο του 2001 ζήτησε για πρώτη φορά την υποβολή αιτήσεων αδειών παραγωγής, και με μιας υποβλήθηκαν αιτήσεις για 10.227 MW (**Anemologία τεύχος 80**) και έκτοτε δεν σταμάτησαν να αβγατίζουν.

Ότι τώρα οι αιτήσεις αντιστοιχούν σε 27.000 MW είναι απίστευτο, αλλά δεν είναι σημειωνό πρόβλημα και κυρίως δεν είναι το κυρίαρχο πρόβλημα και αν φταίει η σημειωνή ηγεσία της PAE, σίγουρα φταίει και η προηγούμενη.

Αν κάποιοι εκμεταλλεύονται τις ΑΠΕ για να κερδίσουν δεν φταίνε οι ΑΠΕ και δεν φταίνε οι φορείς των ΑΠΕ. Το πολιτικό-οικονομικό σύστημα της χώρας είναι καπιταλιστικό, είναι δεδομένο, το σπηρίζουν όλα τα κόμματα εξουσίας και βασικός πυλώνας του είναι τα κέρδη και υπερκέρδη πολλές φορές, για τις επιχειρήσεις. Περιμένετε να λύσετε τις αδικίες του καπιταλιστικού συστήματος με αφορμή τις ΑΠΕ; Ουσιαστικά το ΠΑΣΟΚ έκανε την κριτική που ιδεολογικά όφειλε να κάνει, αλλά αδυνατούσε να κάνει όταν ήταν στην εξουσία και νομοθετούσε. Έτσι θυμήθηκε την κοινωνία, τις επιδοτήσεις, τα τιμολόγια, τις αποσβέσεις των έργων, τους κακούς μεγαλοεπενδυτές κτλ., δηλαδή όλα όσα ένα κόμμα ξεχνάει μόλις πάρει την εξουσία.

Ευτυχώς η ομιλία του κ. Σαλαγκούδη τους έδωσε πρόσθετα επιχειρήματα και ανέκραξαν όλοι με μια φωνή "να γιατί δεν

ψηφίζουμε το νομοσχέδιο" και αποχώρησαν της συνεδρίασης ευχαριστημένοι.

Δ. Το ΚΚΕ ίσως είναι το πιο ευχαριστημένο από όλους αφού έχει πάντοτε ξεκάθαρη θέση και σταθερό αντίταπο. Για το ΚΚΕ η λύση είναι απλή και λέγεται "την ανάπτυξη των ΑΠΕ πρέπει να την κάνει μόνο το κράτος, για να έχει μέγιστη αφέλεια η κοινωνία." Όλα τα άλλα είναι προφάσεις και συγκάλυψη παροχών στους λίγους και ισχυρούς.

Ε. Ο Συνασπισμός με σαφή (*και σωστή κατά τη γνώμη μου*) θέση στα περισσότερα θέματα ΑΠΕ, αν και φοβάμαι ότι έχει λίγο επηρεαστεί από όσα ακούγονται για υψηλές επιδοτήσεις και υψηλά τιμολόγια, ήταν πιο κοντά στις θέσεις των φορέων, όπως άλλωστε και ο κ. Σαλαγκούδης.

ΣΤ. Πολύ σημαντική η παρέμβαση του Στέφανου Μάνου, αξίζει να τη διαβάσετε στο σχετικό άρθρο.

Ζ. Όσο για τους 12 φορείς που κλήθηκαν να καταθέσουν τις απόψεις τους (αλλά ήρθαν μόνο 11 γιατί η ΔΕΗ δεν έστειλε αντιπρόσωπο, δείγμα και αυτό του ενδιαφέροντος της για τις ΑΠΕ), συμφωνούσαν όλοι στη θέση ότι το νομοσχέδιο είναι καλύτερο από του Iavouaríou, το οποίο άλλωστε το είχαμε πάρει όλοι(σχεδόν) με τις πέτρες. Η διαφοροποίηση ήταν στο βαθμό κριτικής του νομοσχέδιου, που ήταν από έντονη έως ανώδυνη και δεν θα πω εδώ ποιος ήταν τι. Μπορείτε να το βρείτε σε δελτία τύπου και ιστοσελίδες του κάθε φορέα.

Θα ήθελα, όμως, να αναφερθώ σε ορισμένα συμβάντα, όπως:

- την διαφωνία μου με το ΠΑΣΟΚ στο θέμα της διενέργειας διαγωνισμών, **γιατί όπου έχει δοκιμαστεί στο εξωτερικό έχει οδηγήσει σε αναστολή της ανάπτυξης των ΑΠΕ και γιατί είναι ένα βήμα πριν την απελευθέρωση των πιών των ΑΠΕ**, κάτι που απεργάζονται οι απανταχού λιγνιτ-άνθρωποι και πετρελαιο-άνθρωποι, μια και βλέπουν να απειλούνται σοβαρά από τις ΑΠΕ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση Αιολικής Ενέργειας είναι αντίθετη σε κάπι τέτοιο και το ίδιο κι εμείς. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο σχέδιο αξιολόγησης της περίφημης οδηγίας 77/2001 καταλήγει στα κύρια συμπεράσματα της ότι ο μηχανισμός των Feed-in tariffs είναι πιο αποδοτικός και λιγότερο δαπανηρός από ότι άλλοι υποστηρικτικοί μηχανισμοί όπως οι διαγωνισμοί, οι φοροαπαλλαγές και άλλοι μηχανισμοί της αγοράς. Δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίζονται οι ΑΠΕ σαν ένας άλλος παραγωγικός κλάδος και δεν είναι δυνατόν να μας ενοχλεί ο σχετικός βαθμός υποστήριξης που έχουν, προκειμένου να εξισορροπήσουν και να έχουν κάπως ισότιμη αντιμετώπιση με τα ορυκτά καύσιμα. Πλέον η πορεία των ΑΠΕ ταυτίζεται με το μέλλον του πλανήτη. Η Ελλάδα κινδυνεύει με ερημοποίηση και βύθιση εδαφών λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και εμείς λοιξοκοιτάμε μια από τις λίγες λύσεις που έχουμε. Αναρωτιέμαι, αν θα είμαστε όλοι τόσο αυστηροί και με την πυρηνική ενέργεια; Τόσοι παραγωγικοί κλάδοι λειτουργούν στην Ελλάδα, αλλά στις ΑΠΕ έχουμε εξαντλήσει όλη την αυστηρότητα μας και το αίσθημα δικαίου που μας διακατέχει ως έθνος. Τέλος υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης 2% επί των ακαθάριστων εσόδων και με το νέο νομοσχέδιο γίνεται 3%. Ποια άλλη παραγωγική δραστηριότητα καταβάλει τέλος υπέρ ΟΤΑ;

Είναι οι ΑΠΕ οι πλέον οχλούσες και ρυπαίνουσες δραστηριότητες; Την ίδια στιγμή άλλες ανταγωνιστικές ενεργειακές δραστηριότητες, όχι μόνο δεν πληρώνουν

τέλος υπέρ ΟΤΑ, αλλά δεν πληρώνουν ούτε τα όποια πρόστιμα τους επιβάλλονται όταν ρυπαίνουν. Καλώς πληρώνεται το τέλος υπέρ ΟΤΑ (αν και έχουμε πολύ καλύτερη πρόταση που τα οφέλη θα πηγαίνουν απ' ευθείας στους κατοίκους και όχι μόνο στις τοπικές αρχές), αλλά δεν δέχομαι αυτήν τη διάκριση εις βάρος των ΑΠΕ. Το ερώτημα παραμένει: γιατί ποινικοποιούνται οι ΑΠΕ; Γιατί είναι ορφανές (βλέπε Αερολογίες) και ποιος θα τους εμποδίσει; **Τα Ανεμολόγια:**

- την αναφορά βουλευτή της συμπολίτευσης σε θεμελιώσεις ανεμογεννητριών 60 επί 60 μέτρων (**3.6 στρέμματα!!!!**) Δεν είναι δυνατό να ακούγονται τέτοια μαργαριτάρια στην εθνική αντιπροσωπεία. Θα ήταν για γέλια, αλλά ο βουλευτής αυτός έχει κύρος και αξιοπιστία εκ της θέσεως του και όπου το αναφέρει αυτό θα γίνει πιστευτός και άντε να αποδείξεις μετά ότι δεν είσαι ελέφαντας. Απαράδεκτο και γιατί είναι σαν να επιβεβαιώνει αυτούς που λένε ότι βουλευτής είναι αυτός που έχει το θράσος να μιλάει για θέματα τα οποία δεν γνωρίζει καθόλου.
- το αναπάντητο ερώτημα της κας Διαμαντοπούλου για τη στάση του πρωθυπουργού : "Ρώτησα τον κ. Σιούφα -και δεν υπάρχει απάντηση μέχρι στιγμής- γιατί ο Πρωθυπουργός στο πρόσφατο Συμβούλιο Κορυφής ήταν ο μόνος Πρωθυπουργός με τον αντίστοιχο της Μάλτας και της Εσθονίας που ψήφισαν αρνητικά στο στόχο που πρότεινε η Επιτροπή για δέσμευση των ευρωπαϊκών χωρών μέχρι το 2020 για συγκεκριμένη συμμετοχή της παραγωγής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στη χώρα. Είναι μόνο η Ελλάδα, η οποία είπε "όχι". Και παρακαλώ τον κ. Σιούφα να μας εξηγήσει με ποια λογική η Ελλάδα είναι αρνητική σ' αυτήν την προσέγγιση. Αυτό, όσον αφορά την πολιτική βούληση της Κυβερνησης για τη στήριξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας." Είναι ερώτημα που πρώτη έθεσε η **ΕΛΕΤΑΕΝ** και χαιρόμαστε όταν τα πολιτικά κόμματα παρακολουθούν και υιοθετούν τις θέσεις μας (σχετική αναφορά κατέθεσε και ο κ. Πάγκαλος).
- την αναφορά, στην επιπροπή Παραγωγής και Εμπορίου, του υπουργού κ. Σιούφα στον πόλεμο που διεξήχθη από τους φορείς των ΑΠΕ εναντίον του με αφορμή το νομοσχέδιο του Iavouaríou και η αναγνώριση του πρωταγωνιστικού ρόλου της **ΕΛΕΤΑΕΝ** στον αγώνα αυτόν.(αν δεν παινέψεις το σπίτι σου, δεν θα το κάνει άλλος).
- την σε πολύ μεγάλο βαθμό ταύπιση των θέσεων της **ΕΛΕΤΑΕΝ** με αυτές του πρώην υφυπουργού κ. Σαλαγκούδη.
- την προσυπογραφή των θέσεων Σαλαγκούδη και κατ' επέκταση των θέσεων της **ΕΛΕΤΑΕΝ** από την αξιωματική αντιπολίτευση.
- **Παραθέτω ακολούθως την αιτιολογική εισήγηση των θέσεων μας όπως κατατέθηκε στη Βουλή στην Μόνιμη Επιπροπή Παραγωγής και Εμπορίου και που παρουσιάστηκε από τον υπογράφοντα στην προαναφερθείσα επιπροπή:**

Τα ΘΕΤΙΚΑ του ΝΟΜΟΥ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης δείχνει να έλαβε υπόψη του την κριτική που είχε ασκηθεί για το σχέδιο που είχε εμφανίσει τον Iavouaríou 2006. Κάποια από τα σχόλια μας έχουν ληφθεί υπόψη και κάποιες από τις διατάξεις του σχεδίου του Απριλίου 2005 έχουν επανέλθει, όπως:

- 1 Η νομοθέτηση μερικών (αλλά όχι όλων) των προθεσμιών
- 2 Η ενσωμάτωση στην ΕΠΟ και της Έγκρισης Επέμβασης
- 3 Η (έστω και μερική) κεντρικοποίηση της διαδικασίας άδειας εγκατάστασης με την υποστήριξη του ΚΑΠΕ.
- 4 Η επέκταση της διάρκειας της σύμβασης πώλησης (12+8)
- 5 Η επέκταση των ορίων απαλλαγής από την άδεια παραγωγής.
- 6 Η νομοθέτηση μερικών (αλλά όχι όλων) περιπτώσεων που δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας.
- 7 Η επαναφορά της απλής διαδικασίας εγκατάστασης έργων στη θάλασσα.
- 8 Η παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας εγκατάστασης (2+1 / 2+2) και της άδειας λειτουργίας (10+10 / 20).
- 9 Η θεσμοθέτηση του στόχου 20,1% για το 2010 και 29% για το 2020 έστω και στο τέλος του σχεδίου.
- 10 Η επίλυση του προβλήματος επιδότησης των παγίων σύνδεσης από τον Αναπτυξιακό Νόμο.
- 11 Χαιρετίζουμε την αναγνώριση των φωτοβολταϊκών ως μια τεχνολογία που μπορεί να προσφέρει ουσιαστικά οφέλη στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα. Χαιρετίζουμε την δημιουργία (για πρώτη φορά) ενός εθνικού προγράμματος για μια από τις τεχνολογίες των ΑΠΕ και λυπούμαστε που δεν έγινε κάπι αντίστοιχο και για τις άλλες τεχνολογίες. Ενθαρρύνουμε την διείσδυση των Φ/Β κυρίως σε οικιστικές περιοχές καθώς εκεί θεωρούμε ότι είναι ο φυσικός χώρος διείσδυσης τους, λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τους σε σχέση με τις άλλες ΑΠΕ. Υποστηρίζουμε ότι η δημιουργία εθνικού προγράμματος για τα Φ/Β θα πρέπει να αξιοποιηθεί κατάλληλα με απώτερο στόχο τη δημιουργία εγχώριας παραγωγικής δραστηριότητας.
- 12 Τέλος, η ενσωμάτωση της ΠΠΕΑ στην άδεια παραγωγής, μόνο αν υπάρχουν όμως οι αποκλειστικές προθεσμίες όπως προτείνονται αναλυτικά από την ΕΛΕΤΑΕΝ.

Οι ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Θα έπρεπε να είχαν επανέλθει και άλλες από τις αρχικές διατάξεις του σχεδίου του Απριλίου 2005 και κυρίως αυτές που αφορούσαν:

- 1 την κατά προτεραιότητα προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. επειδή αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας για τη Χώρα. Η προτεραιότητα αυτή πρέπει να λαμβάνεται καθοριστικά υπόψη σε περιπτώσεις στάθμισης με περιβαλλοντικές και άλλες προτεραιότητες τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα.
- 2 τις αποκλειστικές προθεσμίες οι οποίες, δεν ορίζονται ρητά στο σχέδιο.
- 3 τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης άδειας παραγωγής ώστε να ανοίξει ουσιαστικά η αγορά (χρηματοδοτική ικανότητα και όχι οικονομικότητα).
- 4 την εισαγωγή της λογικής one-stop-shop, που συνιστούσε ουσιαστική απλοποίηση και κεντρικοποίηση της διαδικασίας άδειας εγκατάστασης.
- 5 τις ρητές και σαφείς διατάξεις για τη σύνδεση σταθμών ΑΠΕ.
- 6 το χωροταξικό σχεδιασμό των ΑΠΕ, η παράλειψη του οποίου αφήνει μετέωρη τη νομική κατοχύρωση του υπό εκπόνηση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου ΑΠΕ.

- 7 την αυτόματη προσαρμογή της διάρκειας ισχύος των εν ισχύ αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας και των εν ισχύ συμβάσεων πώλησης στις νέες ρυθμίσεις
- 8 τον ουσιαστικό ρόλο του ΚΑΠΕ και της Δ/νσης ΑΠΕ του ΥΠΑΝ
- 9 την παροχή κινήτρων και υποστήριξης για έναρξη παραγωγικής διαδικασίας για όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ στην Ελλάδα για να εκμεταλλευτούμε πλήρως τους εθνικούς μας πόρους, πετυχαίνοντας και μεγιστοποίηση οφελών για την εθνική οικονομία.
- 10 την παροχή πλήρους έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα της δαπάνης προμήθειας εξοπλισμού ΑΠΕ για νοικοκυριά.
- 11 την πρόβλεψη διαδικασίας, φορέα και χρηματοδότησης της ενημέρωσης της κοινής γνώμης σε θέματα εφαρμογών ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας.

Τα ΝΕΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Δυστυχώς, όμως, έχουν προκύψει νέες δυσμενείς εξελίξεις από διατάξεις που τίθενται για πρώτη φορά και αιφνιδιάζουν. Τέτοια είναι:

- 1 Η απαίτηση για πιστοποιημένες μετρήσεις ήδη από το εξαιρετικά ανώριμο στάδιο πριν την αίτηση για άδεια παραγωγής, που διαμορφώνει ολιγοπληρωμένες καταστάσεις.
- 2 Η υπερβολική απαίτηση για υποβολή ΠΠΕ με την αίτηση για άδεια παραγωγής. (έργα NATURA). Αυτή η διάταξη και η προηγούμενη (πιστοποιημένες μετρήσεις) δημιουργούν υπερβολικό βάρος για τους φορείς οι οποίοι αναγκάζονται σε υπερβολικά έξοδα χωρίς καμία διασφάλιση της ποιότητας των μελετών και του κλίματος επενδυτικής ασφάλειας.
- 3 Η υπογραφή της άδειας εγκατάστασης και από δεύτερο Υπουργό που συνιστά ανάτια αύξηση της γραφειοκρατίας.
- 4 Οι νέες δυσμενείς διατάξεις για την αναπροσαρμογή της τιμής ΑΠΕ, η οποία πλέον γίνεται επήσια με ιδιαίτερη απόφαση του ΥΠΑΝ και όχι με αυτόματη αναπροσαρμογή.
- 5 Η κατά 50% αύξηση του τέλους υπέρ ΟΤΑ που ποινικοποιεί τις ΑΠΕ και ιδιαίτερα τα αιολικά, χωρίς να συμβάλει στην αύξηση της τοπικής αποδοχής.
- 6 Η μη ύπαρξη προθεσμιών για τη ΡΑΕ
- 7 Η μη εφαρμογή των όποιων ευνοϊκών διατάξεων στα υπό ανάπτυξη έργα που δεν διαθέτουν ΠΠΕΑ.
- 8 Οι ασφάφειες, αοριστίες και γενικεύσεις, που θα δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου.
- 9 Η επανεξέταση του συνόλου των υφιστάμενων αδειών ως προς όλα τα κριτήρια (και όχι μόνο για αυτό της τεκμηρίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας, που μπορεί να θεωρηθεί εύλογη απαίτηση) δημιουργεί ανησυχίες για το στόχο του νομοθέτη.
- 10 Η αύξηση του ορίου των μικρών Υ/Η σε 20 από 10 MW, με την οποία διαφωνούμε.

Η ιστορία θυμίζει το παραμύθι του Χότζα και τη συγκατοίκηση του με τα ζώα του. Εξαγγέλλονται νόμοι και μέτρα που προκαλούν την αντίδραση των πάντων και ακολούθως η κυβέρνηση βελτιώνει την αρχική της πρόταση και έτσι μαλακώνουν οι αντιδράσεις και η κυβέρνηση περνάει αυτό που θέλει. **Χαμένοι και πάλι.**

(Τσιπουρίδης Ιωάννης)

Η Ανάπτυξη της ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ στο ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ

Από καιρό χρωστάω μια ανάλυση των εγκαταστάσεων.

Τώρα και με την ευκαιρία του νέου νόμου, ίσως αξίζει να δούμε τι έγινε με τους παλιούς.

Επεξεργάστηκα λοιπόν τα στοιχεία των 590MW, με διάφορα κριτήρια και να τα αποτελέσματα.

Όλοι γνωρίζετε ότι σαν χώρα είχαμε ξεκινήσει από πολύ νωρίς την ενασχόληση μας με τις ΑΠΕ:

από το 1983 τότε που ελάχιστοι έπαιρναν σοβαρά τις ΑΠΕ, ακόμη και στην Ευρώπη.

Και θα το ξαναπάω, γιατί με εντυπωσιάζει όσες φορές και αν το πω:

Το αιολικό πάρκο της Κύθνου των 100 kW (5x20 kW) είναι πιθανόν το πρώτο αιολικό πάρκο του κόσμου και σίγουρα της Ευρώπης, ενώ ο Φωτοβολταϊκός σταθμός της Κύθνου των 100 kW από τους μεγαλύτερους της εποχής του και ο συνδυασμός ίσως μια από τις πρώτες προσπάθειες για υβριδικό σύστημα.

Μετά από αυτήν την αρχή, έχουμε μια κλασική περίπτωση εξαίρεσης από τον κανόνα. Αναφέρομαι στον κανόνα που λέει ότι η αρχή είναι το ήμισυ του παντός και φυσικά το εννοεί σημειολογικά. Στην περίπτωση μας παραλίγο να σημαίνει ακριβώς αυτό που λέει: **ότι εγκαταστήσαμε άλλα τόσα μετά.**

Η σύγχρονη ιστορία της αιολικής ενέργειας στην Ελλάδα χωρίζεται σε δύο περιόδους: από τις αρχές του 1980 έως το 1994 και από το 1994 έως σήμερα.

Το 1994 είναι κομβικό σημείο γιατί τότε ψηφίστηκε ο περίφημος 2244/1994 νόμος, που για πρώτη φορά απελευθέρωνε την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και επέτρεπε σε ιδιώτες να παράγουν και να πωλούν ηλεκτρική ενέργεια στη ΔΕΗ. Το 1994, όμως, είναι το ιστορικό κομβικό σημείο, γιατί το πραγματικό κομβικό σημείο ήταν το 1998 όταν τέθηκε σε λειτουργία το πρώτο ιδιωτικό αιολικό πάρκο της εταιρείας Χ. ΡΟΚΑΣ στην Κρήτη.

Επομένως αξίζει τον κόπο να δούμε ποιον έγινε μέχρι το 1998 και πιο μετά.

Α' Περίοδος.

Την κρίσιμη αυτή περίοδο πρωτοστάτησε η ΔΕΗ. Εκ των πραγμάτων θα μου πείτε, αφού είχε το μονοπάλιο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Θα διαφωνήσω. Θα μπορούσε να μην είχε κάνει τίποτε, που θα ήταν και το πιο φυσιολογικό, αφού ήταν νέο αντικείμενο και όλη η Ευρώπη ήταν επιφυλακτική. Το ότι η ΔΕΗ έκανε έργο οφείλεται σε κάποιους ανθρώπους, όπως τον Γιάννη Χατζηβασιλεάδη στο ξεκίνημα και την Ρέα Τασίου στην συνέχεια. Τόσο απλά.

Η κατανομή ανάλογα με την ιδιοκτησία παρουσιάζεται στον **Πίνακα 1**, ενώ στον **Πίνακα 2** παρουσιάζεται η κατανομή σε κατασκευαστές όπου η **VESTAS** (μαζί με το πρόγραμμα της **EAB** που ολοκλήρωσε μετά την πτώχευση της **WINDMATIC**, είχε 48,8% μερίδιο της αγοράς με 2η την **HMZ** με 38,8%.

Τι άλλα συμπεράσματα μπορεί να βγάλει κανείς; Ότι στη δεκαπενταετία η ΔΕΗ είχε ένα μέσο ρυθμό εγκατάστασης αιολικών πάνω από 9 ανεμογεννήτριες και 1,7 MW / έτος, που πιστεύω πως είναι εντυπωσιακός για την εποχή, ιδιαίτερα δε αν ληφθεί υπόψη ότι τα 25 από τα 27 MW εγκαταστάθηκαν πριν το 1994, και επομένως ο πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης των αιολικών της ΔΕΗ ήταν πάνω από 11 ανεμογεννήτριες και περίπου 2,5 MW/έτος. Το μερίδιο της ΔΕΗ ήταν πάνω από 87% της ελληνικής αγοράς.

Πίνακας 1

ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 1983 - 1997 MW		
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Γ	ΣΥΝΟΛΟ MW
ΔΕΗ	138	25,7
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	9	1,9
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	8	0,6
ΑΛΛΟΙ	9	1,2
ΣΥΝΟΛΟ	164	29,5

Πίνακας 2

ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 1983-1997 MW		
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Γ	ΣΥΝΟΛΟ MW
HMZ	38	11,5
VESTAS	51	10,5
WINDMATIC (VESTAS)	50	3,9
TACKE	3	1,5
WINCON	12	1,3
NORDTANK	4	0,5
MAN	5	0,16
MICON	1	0,11
ΣΥΝΟΛΟ	164	29,5

B' Περίοδος.

Η B' Περίοδος ταυτίζεται με την ανάπτυξη ιδιωτικών αιολικών πάρκων. Τα χαρακτηριστικά της:

- το τεράστιο επενδυτικό ενδιαφέρον που σήμερα μεταφράζεται σε αιτήσεις αδειών παραγωγής που αντιστοιχούν σε 27,000 MW.
- Η συνεχίζομενη απουσία των απαιτούμενων ηλεκτρικών δικτύων.
- Η συνεχίζόμενη έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού.
- Η σύνθετη αδειοδοτική διαδικασία που ακόμα και ο νέος νόμος αμφιβάλλουμε ότι έχει λύσει.

Στα συμπεράσματα που προκύπτουν, για να συνεχίσω εκεί που άφησα, δείτε στον **Πίνακα 3** τον ρυθμό ανάπτυξης της **ΔΕΗ** που πέφτει σε κάτω από 3 μηχανές το χρόνο και κάτω από 1,5 MW/έτος αιολικές εγκαταστάσεις, ενώ το μερίδιο της στην αγορά έπεισε κάτω από το 2%, από 87% που είχε στην προ απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας εποχή. Σημειώνεται ότι στην προ του νόμου 2244 περίοδο το μέσο μέγεθος των ανεμογεννητριών ήταν 180 kW, ενώ στην μετέπειτα περίοδο 750 kW.

Στους κατασκευαστές, στον **Πίνακα 4** ξεχωρίζει η κυριαρχία της **VESTAS**, όπως και στην 1η περίοδο άλλωστε, με σημαντικές παρουσίες άλλων δύο Δανέζικων εταιρειών, της **BONUS** και της **NEG MICON**, οι οποίες η πρώτη σε συνεργασία με το τεχνικό γραφείο **POKAS** και η δεύτερη με την εταιρεία **ENTEKA** έκαναν κάτι παραπάνω από αισθητή την παρουσία τους. Από τις αρχές του 2004 η **NEG MICON** συγχωνεύθηκε με την **VESTAS**, ενώ το 2005 η **BONUS** εξαγοράσθηκε από την γνωστή **SIEMENS**, η οποία με αυτό τον τρόπο μπαίνει στην αιολική αγορά.

Τέλος στον **Πίνακα 5** παρουσιάζεται η κατανομή των Αιολικών Εγκαταστάσεων ανά περιφέρεια.

Οι παράμετροι που καθορίζουν την ανάπτυξη σε μια περιοχή είναι: το αιολικό δυναμικό, η ύπαρξη ή μη ισχυρού ηλεκτρικού δυκτίου και η αποδοχή ή αντίδραση των κατοίκων στην εγκατάσταση αιολικών πάρκων.

Ο συνδυασμός αυτών των παραμέτρων έδωσε τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου πίνακα.

"Λαμπρό" παράδειγμα η Πελοπόνησος όπου μόλις 38 MW εγκαταστάθηκαν λόγω των αντιδράσεων, καθώς και η Αττική όπου η άρνηση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής να εγκρίνει την εγκατάσταση αιολικών πάρκων έχει στερήσει την Αττική από μιας ήπιας μορφής ενέργειακή πηγή.

Στο επόμενο τεύχος όλες οι εγκαταστάσεις αναλυτικά.

Τσιπουρίδης I.

Πίνακας 3

ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 1998 - 2005 MW

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Γ	ΣΥΝΟΛΟ MW
ΔΕΗ	19	11,1
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	4	1,2
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	720	545,5
ΆΛΛΟΙ	5	3,0
ΣΥΝΟΛΟ	748	560,9

Πίνακας 4

ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 1998 - 2005 MW

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Γ	ΣΥΝΟΛΟ MW
BONUS (SIEMENS)	250	187,8
VESTAS	135	141,6
NEG MICON (VESTAS)	137	105,7
ENERCON	118	62,04
NORDEX	45	28,5
ZOND	27	14,8
JACOBS	20	12
NEDWIND	10	5
ΆΛΛΟΙ	6	3,5
ΣΥΝΟΛΟ	748	560,9

Πίνακας 5

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ

ΠΕΡΙΟΧΗ	MW	ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Γ
ΕΥΒΟΙΑ	204,5	345
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	180,4	168
ΚΡΗΤΗ	105,4	185
ΑΙΓΑΙΟ	48,8	174
ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΣ	37,9	16
ΙΟΝΙΟ	10,2	17
ΑΤΤΙΚΗ	3,2	7
ΣΥΝΟΛΟ	590,5	912

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ; ΝΑΙ... ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ;

**Παναγιώτης Γ. Παπασταμάτιου Διδάκτωρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Μέλος του Δ.Σ. ΚΑΠΕ,
Μέλος του Δ.Σ. της ΕΛΕΤΑΝ, πρ. Ειδικός Σύμβουλος ΥΠΑΝ**

Το ερώτημα του τίτλου έχει πολλές πιθανές απαντήσεις (multiple choice): Για την Κοινωνία και τους Πολίτες, Για το Περιβάλλον και τον Χώρο, Για τη Γραφειοκρατία και το Δικαστήριο, Για Για ... Δεν πρόκειται να βρούμε σε αυτό το άρθρο ρητή απάντηση. Ελπίζω να τη βρούμε στα μάτια των παιδιών μας, αφού τελειώσουμε αυτό το άρθρο.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων εγείρει πολλά ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας και τοπικής συναίνεσης. Είναι γεγονός, ότι κατά το παρελθόν η υποβάθμιση του περιβαλλοντικού παράγοντα κατά τον αναπτυξιακό σχεδιασμό σε παγκόσμιο επίπεδο, οδήγησε αρκετές φορές σε φυσικές και οικολογικές καταστροφές. Λάθη στην εφαρμογή των επενδύσεων προξένησαν τοπικές αντιδράσεις και δυσφήμισαν επενδύσεις. Το χαρακτηρι-στικότερο νομίζω παράδειγμα στον χώρο μας είναι η ατυχής ιστορία με τη Γεωθερμία της Μήλου.

Σήμερα όμως, η τεχνολογία έχει εξελιχθεί και μπορεί να απαντήσει με ασφάλεια σε όλα σχεδόν τα ζητήματα. Ταυτόχρονα, η έρευνα και η επιστήμη έχουν ανατρέψει μύθους και φοβίες του παρελθόντος που προκαλούν τοπικές αντιδράσεις. Ο πιο διαδεδομένος μύθος είναι νομίζω ο κίνδυνος από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία χαμηλής συχνότητας των γραμμών και εγκαταστάσεων της ΔΕΗ. Είναι πλέον γνωστό και αποδεικνύεται με πραγματικές μετρήσεις ότι η ηλεκτρική ξυριστική μηχανή ή το πιστολάκι των μαλλιών προκαλούν 10.000 φορές ισχυρότερο μαγνητικό πεδίο από αυτό που μετράται στην περίφραξη ενός Κέντρου Διανομής της ΔΕΗ.

Δυστυχώς, η τεχνοφοβία και η υπερβολική επίκληση ανύπαρκτων περιβαλλοντικών κινδύνων, που οφείλονται στην έλλειψη ενημέρωσης, μπορεί να έχουν οδυνηρές συνέπειες. Ένα τέτοιο παράδειγμα, είναι η αδυναμία ορθολογικής ανάπτυξης του ηλεκτρικού συστήματος μεταφοράς.

ΑΠΕ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Αντίστοιχα είναι τα πράγματα και με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Η διεθνής εμπειρία και ο αποκεντρωμένος χαρακτήρας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποδεικνύουν ότι οι επενδύσεις αυτές δεν μπορεί να προχωρήσουν σε αντιπαράθεση με τις τοπικές κοινωνίες. Οι ιδιωτικοί φορείς πρέπει να προσεγγίζουν με αυξημένη προσοχή και ενδιαφέρον τις

δικαιολογημένες ευαισθησίες και ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών. Από την άλλη, οι τοπικές κοινωνίες, η Διοίκηση, η Δικαστική εξουσία πρέπει να συναισθανθούν ότι το περιβαλλοντικό πρόβλημα αλλά και οι οικονομικές συνέπειες για τη χώρα από την πιθανή αποτυχία μας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών μας δεσμεύσεων, είναι τόσο οξείς ώστε απαιτείται η εισαγωγή εθνικών κριτηρίων στην χωροθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση των επενδύσεων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με την Πράσινη Βίβλο για την Ασφάλεια της Ενεργειακής Τροφοδοσίας **“χρειάζεται να εφαρμοσθούν εθνικές, περιφερειακές και τοπικές ρυθμίσεις για την χωροταξία και τις χρήσεις γης, έτσι ώστε να δοθεί σαφής προτεραιότητα στην εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.”**

Εύλογα, αυτή η προτεραιότητα δεν σημαίνει απουσία κανόνων και σχεδιασμού.

Τελικά, και αυτό το θέμα, το θέμα των ΑΠΕ, ανάγεται στην ισορροπία μεταξύ των δύο φαινομενικά αντίρροπων δυνάμεων: Ανάπτυξη και Περιβάλλον. Προκειμένου να ισορροπήσουν αυτά τα δύο πρέπει να συμφωνήσουμε σε δύο βασικές αρχές:

ΠΡΩΤΟΝ: να δώσουμε ιδιαίτερο βάρος στην αντιμετώπιση του χωροταξικού ζητήματος της χώρας και της χωροθέτησης των επιτρεπόμενων εγκαταστάσεων. Και αυτό βέβαια αφορά όλες τις επενδύσεις.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: να αναγνωρίσουμε μερικά κρίσιμα χαρακτηριστικά των ΑΠΕ:

1 Ότι είναι - κυρίως - έργα προστασίας του περιβάλλοντος και δευτερευόντως αναπτυξιακά έργα. Οι τοπικές επιπτώσεις στο σημειακό περιβάλλον δεν είναι μόνιμες αλλά πλήρως αναστρέψιμες σε βάθος χρόνου. Και είναι οπωσδήποτε ελάχιστες σταθμιζόμενες με τα ευρύτερα περιφερειακά, εθνικά και πλανητικά περιβαλλοντικά οφέλη. Όταν συνειδητοποιηθεί αυτή η απλή αλήθεια, νομίζω ότι αλλάξει η συνολική αντιμετώπιση των ΑΠΕ από την πολιτική και δικαστική εξουσία και από την κοινωνία.

2 Ότι αναπύσσονται κυρίως σε εκτάσεις που θεωρούνται δασικές. Πρέπει να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι πάνω από το 95% των αιολικών πάρκων στην ηπειρωτική Ελλάδα αναπύσσονται σε δασικές εκτάσεις. Αυτό το φαινόμενο δεν είναι τυχαίο αλλά έχει διάρκεια αφού παρατηρείται εδώ και 20 έτη δηλ. από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και άρα είναι επαρκώς τεκμηριωμένο.

Είναι σαφές ότι θα ανέμενε κανείς ότι λόγω της αυξημένης συνταγματικής προστασίας των δασών, οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι θα στρέφονταν σε μη δασικές εκτάσεις ακριβώς για να αναπτύξουν την επένδυσή τους με μεγαλύτερη ασφάλεια. Κάτι τέτοιο δεν συνέβη και δεν συμβαίνει. Περαιτέρω, κατά τα 20 χρόνια εμπειρίας έχουν μελετηθεί πλήθος θέσεων από ιδιωτικούς φορείς χωρίς φυσικά να είναι γνωστά τα ακριβή αποτελέσματα λόγω του επιχειρηματικού απορρήτου.

Τα ανωτέρω αποτελούν σαφή ένδειξη ότι η ύπαρξη μη δασικών εκτάσεων εντός μιας ευρύτερης περιοχής αναζήτησης, οι οποίες θα είναι κατάλληλες για αιολικά πάρκα αποτελεί μικρή εξαίρεση και όχι πιθανή εναλλακτική. Επομένως κατά τη εξέταση των επιπτώσεων ενός αιολικού πάρκου στο δάσος δεν πρέπει να εξετάζεται η ύπαρξη άλλων κατάλληλων μη δασικών εκτάσεων εντός της ευρύτερης περιοχής, αλλά να τεκμηριώνονται τα μέτρα για την κατά το δυνατό μικρότερη θυσία δασικής βλάστησης εντός της συγκεκριμένης δασικής έκτασης όπου χωροθετείται το έργο και να εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις κατά την αδειοδότηση των συνοδών έργων (օδοποιΐα, έργα σύνδεσης κλπ.)

- 3 Μια τρίτη σημαντική ιδιαιτερότητα των ΑΠΕ που σχετίζεται ιδιαίτερα με τον χωροταξικό σχεδιασμό είναι ότι οι ΑΠΕ αποτελούν ανεξερεύνητο εθνικό πλούτο.**

Και οι δύο λέξεις έχουν σημασία. Δεν είναι δυνατό να γνωρίζουμε εκ των προτέρων σε ποια συγκεκριμένη θέση υπάρχει επαρκές αιολικό δυναμικό. Όλα τα επίπεδα της δημόσιας εξουσίας -κεντρική διοίκηση, αυτοδιοίκηση, δικαστική εξουσία- πρέπει να αναγνωρίσουν ότι δεν είναι δυνατό να κάνουμε αναλυτική, συγκεκριμένη και δεσμευτική εκ των προτέρων χωροθέτηση αιολικών πάρκων, διότι δεν γνωρίζουμε με ασφάλεια τις θέσεις αιολικού δυναμικού και έτσι κινδυνεύουμε να προκρίνουμε ή να αποκλείουμε λανθασμένες θέσεις. Αυτά όσον αφορά το “**ανεξερεύνητο**”.

Όσον αφορά το “**εθνικό**”: Πρέπει να ανατρέψουμε το μύθο ότι οι ΑΠΕ ως τοπικός ενεργειακός πόρος σχετίζονται με την Ελλάδα μπορούμε να εγκαταστήσουμε αιολικά πάρκα μόνο μέχρι τη ζήτηση του νησιού. Μια τέτοια λογική οδηγεί σε μη βέλτιστη αξιοποίηση των τοπικών μας πόρων και από οικονομική και από περιβαλλοντική άποψη αφού οδηγεί σε μη αποδοτική αξιοποίηση θέσεων με χαμηλότερο αιολικό δυναμικό. Δεν είναι δυνατό να σπείρουμε την Ελλάδα με ανεμογεννήτριες που θα δουλεύουν μη οικονομικά και σε χαμηλές ταχύτητες ανέμου επειδή οι πιο ανεμώδεις περιοχές

της χώρας δεν έχουν υψηλές ενεργειακές ανάγκες.

Τέλος, αυτή η λογική οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να κλείσουμε τους ΘΗΣ σταθμούς της Κοζάνης και να χτίσουμε νέους (ίσως με άνθρακα, πυρηνικά ή φυσικό αέριο) στην Αττική διότι εδώ υπάρχουν οι ενεργειακές ανάγκες. Για όλους αυτούς τους λόγους ο σχεδιασμός για τις ΑΠΕ πρέπει να γίνεται σε εθνικό επίπεδο. Και το εργαλείο είναι το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο όπως ορίζει ο Ν.2742.

ΕΙΔΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΜΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Το **Ειδικό Πλαίσιο** είναι εδώ και δύο έτη η απόλυτη προτεραιότητα για τον κλάδο, μακράν μπροστά από το νέο νόμο, τις επιδοτήσεις ακόμα και τα δίκτυα. Το Πλαίσιο αυτό πρέπει να αποτελεί ένα στρατηγικό κείμενο με το οποίο θα τίθενται και εξειδικεύονται οι κατευθύνσεις για την ανάπτυξη και οργάνωση του εθνικού χώρου όσον αφορά τη χωρική διάρθρωση του κλάδου των **Α.Π.Ε.**

Το Ειδικό Πλαίσιο πρέπει να προωθεί τις **Α.Π.Ε.** κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις τοπικές επιπτώσεις και να συμβάλει στην επίτευξη των εθνικών και κοινωνικών στόχων για ηλεκτροπαραγωγή από **Α.Π.Ε.**

Το Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ πρέπει να αποτελέσει μοχλό επίτευξης των πολιτικών που αναλύονται στην 3η Εθνική Έκθεσης για τις ΑΠΕ που η Ελλάδα υπέβαλλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο 2005. Όπως τεκμηριώνεται στην Έκθεση η απαίτηση σε εγκατεστημένη ισχύ αιολικών πάρκων προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του 20,1% το 2010 είναι 3.372 MW. Αυτό είναι κάτι που όλοι οι εμπλεκόμενοι (Διοίκηση, Δικαστική Εξουσία, Κοινωνία) πρέπει να γνωρίζουν. Έτσι όταν μιλάμε για αειφορία στηριγμένη στις ΑΠΕ, όταν δίνουμε κατεύθυνση (ακόμα και με δικαστικές αποφάσεις) για αξιοποίηση των ΑΠΕ στα νησιά, όταν επικαλούμαστε το Κυότο για την ακύρωση συμβατικών σταθμών, όταν- σε τελευταία ανάλυση - συμμετέχουμε σε μια κοινωνική συμφωνία για 20,1% καθαρή ενέργεια το 2010 και 29% το 2020, πρέπει να γνωρίζουμε και να αποδεχόμαστε ότι στο τέλος του λογαριασμού αυτή η κοινωνική συμφωνία σημαίνει 3.372 MW αιολικών πάρκων τα οποία θα αυξάνονται συνεχώς. Δηλαδή, πρακτικά σημαίνει ότι το μέγιστο πλήθος των αιολικών πάρκων που σήμερα είναι σε αμφισβήτηση, είτε από το ακυρωτικό Δικαστήριο είτε από τις τοπικές κοινωνίες, θα πρέπει να υλοποιηθούν.

Φυσικά πάντα υπάρχουν οι εναλλακτικές: Να δηλώσουμε ρητά ως Κοινωνία ότι επιθυμούμε ένα ενεργειακό μέλλον που στηρίζεται σε πηγές ενέργειας οι οποίες μπορεί να είναι πιο επιβλαβείς αλλά δεν φαίνονται από μακριά (όπως είναι οι λιγνιτικοί και ανθρακικοί σταθμοί ή τα πυρηνικά).

**Τώρα, εγώ πώνα δω τα μάτια
της μικρής μου κόρης. Εσείς?**

ΧΑΡΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ της ΚΡΗΤΗΣ

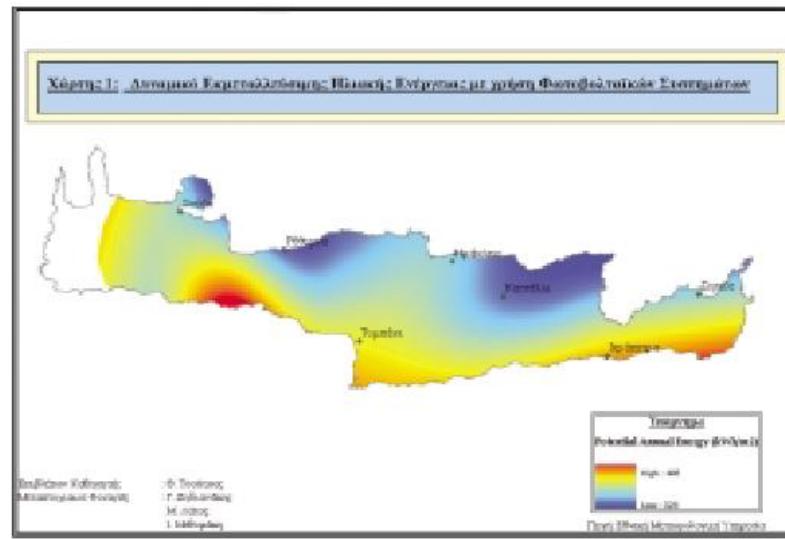
Γ. Ζηδιανάκης, Μ. Λάτος, Ι. Μεθυμάκη, Θ. Τσουτσός
Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης

Όπως είναι γνωστό η Κρήτη αποτελεί πανευρωπαϊκά προνομιακό χώρο για την ευρεία εφαρμογή συστημάτων αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Προκειμένου να απεικονισθεί ψηφιακά το δυναμικό ηλιακών εφαρμογών στο νησί, τόσο από φωτοβολταϊκά όσο και από θερμικά ηλιακά αναπτύχθηκαν από το Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος, χάρτες σε μορφή Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS).

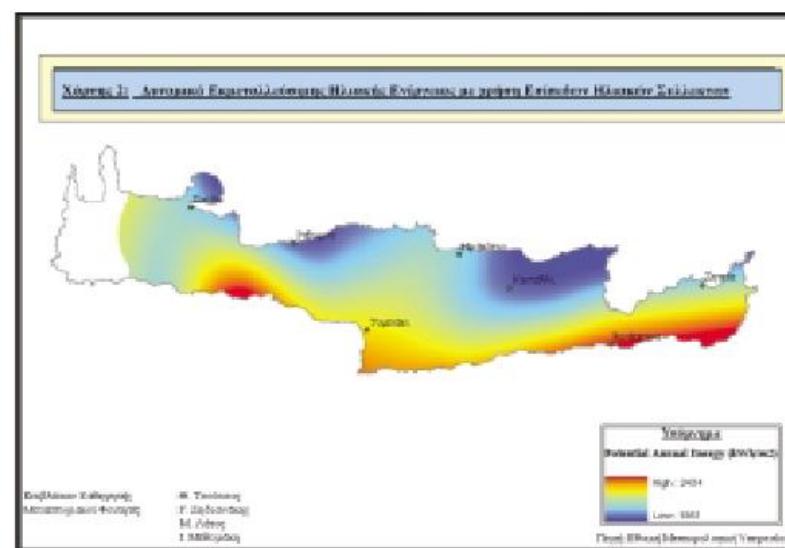
Η προμήθεια των μετεωρολογικών δεδομένων έγινε από την EMY, Διεύθυνση Κλιματολογίας¹. Στη συνέχεια υπολογίστηκαν οι μέσες τιμές ωρών ηλιοφάνειας για τα τελευταία περίπου 22 χρόνια, ανά μετεωρολογικό σταθμό, μήνα και χρόνο. Με τη βοήθεια του λογισμικού birdSMALL υπολογίστηκαν οι ωριαίες τιμές της πυκνότητας ροής της ηλιακής ακτινοβολίας που προσπίπτει σε οριζόντια επιφάνεια, καθώς επίσης και οι ώρες ημέρας συναρτήσει του γεωγραφικού μήκους και πλάτους, το οπτικό βάθος των αιωρούμενων σωματιδίων, το ύψος στήλης όζοντος και υδρατμών, η ατμοσφαιρική πίεση και η ανακλαστικότητα του εδάφους. Στα πεδία όπου υπήρχε έλλειψη δεδομένων, χρησιμοποιήθηκαν τυπικές τιμές για την περιοχή της Κρήτης.

Ακολούθως, μετά από περαιτέρω επεξεργασία, προέκυψαν μηνιαίες και ετήσιες τιμές της πυκνότητας ροής της ηλιακής ακτινοβολίας που προσπίπτει σε επιφάνεια με τρεις διαφορετικούς τρόπους στήριξης (συνεχή παρακολούθηση του ηλίου, παρακολούθηση ωριαίας γωνίας και σταθερή στήριξη) καθώς και οι ώρες ημέρας ανά μήνα. Από τις ώρες ημέρας και τις ώρες ηλιοφάνειας υπολογίστηκε το ποσοστό ηλιοφάνειας, το οποίο πολλαπλασιάζόμενο με την πυκνότητα ροής της ηλιακής ακτινοβολίας εκτιμά την πραγματική ενέργεια που προσπίπτει σε επιφάνεια ανάλογα με τον τρόπο στήριξης. Η παραπάνω υπόθεση προϋποθέτει την ισοκατανομή της νεφοκάλυψης κατά την διάρκεια των ημερών ενός χρόνου. Μετά την παραπάνω ανάλυση υπολογίστηκαν οι αποδόσεις των φωτοβολταϊκών και θερμικών συστημάτων συλλογής για κάθε σταθμό. Στη συνέχεια οι τιμές αυτές εισήχθησαν στο λογισμικό arcinfo 9.0 και με γραμμική παλινδρόμηση προέκυψαν οι χάρτες ηλιακού δυναμικού για φωτοβολταϊκά συστήματα και θερμικά συστήματα ηλιακών συλλεκτών.

¹Οι ερευνητές θα ήθελαν να ευχαριστήσουν τους συναδέλφους της Διεύθυνσης Κλιματολογίας της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας για τα πολύτιμα δεδομένα.

Χάρτης 1

Χάρτης 2

Στους χάρτες 1 και 2 παρουσιάζεται το δυναμικό της εκμεταλλεύσιμης ηλιακής ενέργειας χρησιμοποιώντας φωτοβολταϊκά συστήματα και επίπεδους ηλιακούς συλλέκτες αντίστοιχα. Και στις δύο περιπτώσεις έχει θεωρηθεί ότι οι συλλέκτες είναι εξοπλισμένοι με σύστημα συνεχούς παρακολούθησης του ηλίου, ώστε η ακτινοβολία να προσπίπτει κάθετα σε αυτούς. Αν επιλεγεί η παρακολούθηση μόνο της ωριαίας γωνίας, τότε η εκμεταλλεύσιμη ενέργεια μειώνεται κατά 5,9%, ενώ αν χρησιμοποιήσουμε σταθερή στήριξη των συστημάτων μειώνεται κατά 35,7%.

Οι χάρτες διατίθενται σε μορφή pdf κατόπιν επικοινωνίας με τους ερευνητές στη διεύθυνση: tsoutsos@mred.tuc.gr.

Επιτυχής Ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Καινοτομικού Προγράμματος Χρήσης του BIONTHZEL σε Μέσα Μαζικής Μεταφορά της Κρήτης

Δρ. Νικόλαος Ζωγραφάκης Διευθυντής Ενεργειακού Κέντρου Περιφέρειας Κρήτης

Η Περιφέρεια Κρήτης και το Ενεργειακό της Κέντρο - σε συνεργασία με τοπικούς και περιφερειακούς φορείς-ολοκλήρωσαν την επιτυχή εφαρμογή χρήσης βιοντήζελ στα λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ανατολικής Κρήτης. Αυτή η δραστηριότητα εντάσσεται σε σχετικό Ευρωπαϊκό πρόγραμμα με την συμμετοχή 12 εταίρων από 7 Ευρωπαϊκές χώρες με στόχο να υποστηρίξει καινοτομικές εφαρμογές ευρείας χρήσης των βιοκαυσίμων και να προωθήσει την ενημέρωση και την πληροφόρηση όλων των σχετικών φορέων.

Σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να προωθήσει την χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές. Ήδη από το 2005 ο εθνικός νόμος "Εισαγωγή στην Ελληνική Αγορά των Βιοκαυσίμων και των Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων" 3423/2005, διασφαλίζει τα απαιτούμενα ποσοστά διείσδυσης των βιοκαυσίμων στην Ελληνική αγορά.

Σε συνέχεια των δραστηριοτήτων του Ενεργειακού Κέντρου Περιφέρειας Κρήτης για διάδοση, πληροφόρηση και πιλοτική εφαρμογή του βιοντήζελ στην Ελλάδα και σε συνεργασία με το ΚΤΕΛ Ανατολικής Κρήτης, το ΚΤΕΟ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου και την συνδρομή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και τη συνεργασία εταιρίας πετρελαιοειδών, υλοποιήθηκε πρόγραμμα πολύμηνης δοκιμής και χρήσης - σε πραγματικές συνθήκες - σε δυο λεωφορεία δημόσιας συγκοινωνίας του ΚΤΕΛ Ανατολικής Κρήτης. Η συνεργασία τόσο σημαντικών φορέων για την υλοποίηση ενός καινοτομικού προγράμματος προώθησης της χρήσης βιοντήζελ στις μεταφορές αποτελεί "σημείο αναφοράς" σε εθνικό επίπεδο αφού εφαρμόζεται για πρώτη φορά.

- Έγινε μελέτη εκτίμησης των ποσοτήτων και συστημάτων συλλογής χρησιμοποιημένων φυτικών ελαίων (πηγανολάδων) που παράγονται στην Κρήτη λόγω του εντατικού τουρισμού.
- Οργανώθηκε ειδικό σύστημα προετοιμασίας, παρακολούθησης, διαχείρισης και μέτρησης των λεωφορείων τα οποία εκτελούσαν καθημερινά δρομολόγια για επτά συνεχείς μήνες. Έτσι οι οργανισμοί δημόσιων μεταφορών μπορούν να δώσουν το "παράδειγμα" και να χρησιμεύσουν ως χώροι "επίδειξης" του νέου οικολογικού καυσίμου.
- Στα πλαίσια αυτού έγινε μετεκπαίδευση Ελλήνων τεχνικών αλλά και συνεργατών του Ενεργειακού Κέντρου στην Αυστρία.
- Δημιουργήθηκε ειδικό οπτικοακουστικό υλικό (DVD) για την τεχνολογία χρήσης του βιοντήζελ στην Ελληνική γλώσσα και διανέμεται από το Ενεργειακό Κέντρο. "επίδειξης" του νέου οικολογικού καυσίμου.
- Ειδικές ενημερωτικές επιγραφές τοποθετήθηκαν στα δυο λεωφορεία οι οποίες κινητοποίησαν το κοινό να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες από το Ενεργειακό Κέντρο.

■ Δημιουργήθηκε και διανεμήθηκε ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο για την χρήση και τα πλεονεκτήματα του βιοντήζελ.

■ Τα πρώτα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής διαφορετικών "υψηλών" μιγμάτων βιοντήζελ στα λεωφορεία είναι πολύ ενθαρρυντικά για το περιβάλλον αλλά και για την μηχανολογική (αλλά και γενικότερη) συμπεριφορά των οχημάτων. Μερικά από τα αποτελέσματα αυτά είναι:

- **Απόκτηση τοπικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας στην χρήση βιοκαυσίμων.** Η άριστη συνεργασία με το ΚΤΕΛ Ανατολικής Κρήτης, το ΚΤΕΟ Ηρακλείου και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο απέδειξε ότι είναι απολύτως εφικτή στην χώρα μας η εφαρμογή παρομοίων προγραμμάτων.

- **Μείωση εκπομπών μαύρου καπνού:** Παρατηρήθηκε δραστική μείωση εκπομπών και ιδιαίτερα μείωση εκπομπών μαύρου καπνού. Αυτό είναι υψηλής σημασίας πλεονέκτημα για την περιβαλλοντική συνεισφορά του αλλά και για την ανακούφιση των αστικών κέντρων από πρόσθετες εκπομπές καπνού.

- **Άριστη μηχανολογική λειτουργία:** Κατά τη διάρκεια χρήσης των μιγμάτων βιοντήζελ, η γενική μηχανολογική λειτουργία των λεωφορείων είναι άριστη.

- **Μέταλλα μηχανής:** Η χρήση των μιγμάτων βιοντήζελ δεν προκάλεσε καμία αρνητική επίπτωση στα λιπαντικά της μηχανής με αποτέλεσμα η φθορά των μετάλλων να διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

- **Μείωση εκπομπών άκαυστων υδρογονανθράκων:** Η εκπομπή τους μειώθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα μέχρι και 25%.

- **Μείωση εκπομπών μονοξειδίου του άνθρακα:** Παρόλο που οι εκπομπές σε μονοξειδίο του άνθρακα ήταν ήδη χαμηλές, παρατηρήθηκε περαιτέρω μείωση των εκπομπών μέχρι και 25%. ■ Η γνωστοποίηση - δημοσιοποίηση του έργου σε περιφερειακό επίπεδο συνέβαλλε καθοριστικά στην δημιουργία **τριών ιδιωτικών εταιριών συλλογής χρησιμοποιημένων ελαίων** (πηγανολάδων) από τα ξενοδοχεία και από τους χώρους μαζικής εστίασης της Κρήτης και την αποστολή τους στις δύο ιδιωτικές **μονάδες επεξεργασίας** φυτικών ελαίων (Βόλος και Κίλκις) που ήδη υπάρχουν στη χώρα μας. Έχει επίσης κατατεθεί πρόταση δημιουργίας μονάδας επεξεργασίας αυτών των χρησιμοποιημένων ελαίων στην Κρήτη.

- Οι δραστηριότητες του προγράμματος **παρουσιάστηκαν σε δημοτικά σχολεία** του Ηρακλείου στα πλαίσια άλλου Ευρωπαϊκού - εκπαιδευτικού - ενεργειακού προγράμματος.

- Ευαισθητοποιήθηκαν σχετικοί φορείς και πολίτες με αποτέλεσμα πολλοί αγρότες να ζητούν να πληροφορηθούν για τις **ενεργειακές καλλιέργειες** μη βρώσιμων ελαίων.

- Εφαρμόσθηκε και προωθήθηκε η **"ενεργειακή καινοτομία"** σε σχετικά παραδοσιακούς φορείς (ΚΤΕΛ κλπ.) οι οποίοι δηλώνουν ενθουσιασμένοι και πρόθυμοι να συνεχίσουν.

- Δόθηκε εκτενής δημοσιότητα για τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του έργου.

Ο ΝΟΜΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο είχα την τιμή να κληθώ να καταθέσω τις απόψεις της ΕΛΕΤΑΕΝ (μέρος των οποίων παρουσιάζονται στο άρθρο ΕΝΑΣ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ) στην επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου την Τετάρτη 31/5/2006 και επίσης να καταφέρω να παρακολουθήσω την συζήτηση στην ολομέλεια την Τρίτη 6/6/06 (σημαδιακή ημερομηνία) από τις 6μμ ώρας μετά τα μεσάνυχτα, καταταλαιπωρώντας τις δύο πανέμορφες αστυνομικίνες που είχαν αναλάβει τη φύλαξη μου κατά την παραμονή μου στο θεωρείο της Βουλής, αφού αναγκαστικά ξενύχτησαν κι αυτές μαζί μου. Για όσους δεν το γνωρίζουν τα όργανα της τάξης βρίσκονται εκεί για να εξασφαλίσουν ότι οι θεατές δεν θα προβούν σε καμιά πράξη που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την απρόσκοπη λειτουργία της Βουλής, από το χειροκρότημα μέχρι το κομπολό.

Ήταν μια μοναδική εμπειρία και θεώρησα χρήσιμο να παρουσιάσω τις ομιλίες μερικών εκ των εκπροσώπων μας στο κοινοβούλιο, αυτές που κατά τη γνώμη μου είχαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Λόγω του περιορισμένου του χώρου, παρουσιάζω μόνο τμήματα των ομιλιών τους, αυτά που εγώ θεώρησα σημαντικά.

Όποιος επιθυμεί μπορεί να κατεβάσει το πλήρες κείμενο των πρακτικών από την ιστοσελίδα της Βουλής <http://www.parliament.gr/ergasles/main.asp> ή αν έχετε δυσκολίες στείλτε μου ένα email στο eletaen@eletaen.gr και θα σας το στείλω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Εισηγητής ΠΑΣΟΚ):

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση που πραγματοποιείται σήμερα γίνεται σε μια περίοδο όπου η κρίση και η αστάθεια των ενεργειακών αγορών είναι στην ημερήσια διάταξη. Γίνεται σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον για τον έλεγχο των πηγών ενέργειας καθώς και των οδών διέλευσης της ενέργειας.

Δυστυχώς, σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες η Κυβέρνηση παρακολουθεί αμήχανη και πορεύεται χωρίς σχέδιο και δράση, χωρίς στρατηγική. Αποδεικνύεται για ακόμα μια φορά ότι η Κυβέρνηση δεν έχει μακροχρόνιο σχεδιασμό για την ενέργεια της χώρας. Αυτό μας οδήγησε στο να καθορίζουν τις συνθήκες της αγοράς των ενεργειακών προϊόντων οι δυνάμεις της αγοράς, ενώ η Κυβέρνηση έχει εγκαταλείψει τους μηχανισμούς ελέγχου της αγοράς.

Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση πορεύεται χωρίς πυξίδα. Αυτό φαίνεται και από ένα δεύτερο μεγάλο πρόβλημα: την έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και την έλλειψη ειδικών χωροταξικών σχεδίων. Το τελευταίο χρονικό διάστημα ο κύριος Πρωθυπουργός τρείς φορές εξήγγειλε τη δρομολόγηση της λύσης του εθνικού χωροταξικού και των ειδικών χωροταξικών σχεδίων. Εν τω μεταξύ το Συμβούλιο της Επικρατείας ακυρώνει καθημερινά προτάσεις για τη μη ύπαρξη ειδικού περιβαλλοντικού σχεδιασμού.

Απειλούνται κάτω από αυτές τις συνθήκες πολλές επενδύσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν έγινε, όπως είπα, τίποτα.

Πολλές επενδύσεις βρίσκονται σε αναστολή. Κινδυνεύουν άμεσα να ακυρωθούν άλλες ώριμες επενδύσεις. Κινδυνεύουν να χαθούν εκαποντάδες εκατομμύρια ευρώ από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. Και φυσικά κινδυνεύουν να αποχωρήσουν πάρα πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, μεγάλοι επενδυτές.

Ενισχύεται κατά τρόπο προκλητικό η ΡΑΕ όπως και ο ρόλος του Υπουργού δεδομένου ότι στην ουσία αυτοί θα εγκρίνουν, θα γνωμοδοτούν, θα επικυρώνουν, θα παραχωρούν περιοχές-ενεργειακά πεδία χωρίς τον κοινωνικό παράγοντα, χωρίς τον λαϊκό παράγοντα σε αυτή τη διαδικασία ως συντελεστή.

Περιθωριοποιείται στην ουσία ο ΚΑΠΕ και φυσικά εκεί που υπάρχει μεγάλη διαφωνία και δημιουργείται τεράστιο πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, είναι στον τρόπο που επιχειρείται η ανάκληση πολλών αδειών παραγωγής. Θεωρούμε ότι η διαδικασία της έγκρισης παράλληλα με τη διαδικασία ανάκλησης αδειών και συνάμα με τη δυνατότητα που δίδεται στον Υπουργό ή στη ΡΑΕ να γνωμοδοτούν για την παραχώρηση πεδίων δημιουργούν προϋποθέσεις συγκεντρωτισμού, γραφειοκρατίας και προφανώς προϋποθέσεις να ευνοηθούν υμέτεροι και να αδικηθούν επενδυτές οι οποίοι βρέθηκαν στη δίνη της μη έγκρισης για λόγους που αφορούν αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών ή παρέμβαση του Συμβουλίου Επικρατείας.

Κατά τη γνώμη μας η ενέργεια πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν εθνικός πόρος. Γι' αυτό και δεν υπάρχει καμία μνεία διαγωνιστικής διαδικασίας για μεγάλα ενεργειακά πεδία.

Θεωρούμε ότι για μεγάλα ενεργειακά πεδία αφού ορίσουμε και ένα επίπεδο ύψους επένδυσης σε MW θα μπορούσε να υπάρξει διαγωνιστική διαδικασία.

Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα με τις εγκρίσεις των αδειών χωρίς τη λήψη κοινωνικών κριτηρίων. Επίσης, ανανεώνονται οι άδειες για οκτώ χρόνια με μονομερή τρόπο. Δίνεται δηλαδή στην επένδυση άδεια λειτουργίας και δώδεκα χρόνια και μετά έρχεται με μια μονομερή δήλωση ο επενδυτής να συνεχίσει τη λειτουργία για οκτώ χρόνια. Θεωρούμε ότι μετά από δώδεκα χρόνια θα πρέπει να υπάρχει μια διαδικασία τουλάχιστον συζήτησης και επανεξέτασης της λειτουργίας των αδειών.

Στο νόμο καθιερώνονται διαδικασίες τιμολόγησης των ενεργειακών προϊόντων. Είναι δυνατόν σε αγορές τέτοιου μεγέθους να έρχεστε δια νόμου, κύριε Υπουργέ, εσείς οι νεοφιλελεύθεροι ή φιλελεύθεροι -δεν έρω ποια εκδοχή θα πάρετε- και να λέτε ότι στο νόμο θα νομιθετούμε τιμές για τα ενεργειακά προϊόντα;

Θεωρούμε ότι οι διατάξεις του ν. 1516 για την δήθεν καθαρή ενέργεια αποτελούν μια αφ εαυτών μια καθαρή κοροϊδία. Σας το είπαμε γιατί. Γιατί όταν τα ενεργειακά προϊόντα πέφτουν στην κοινή δεξαμενή δεν μπορεί ο χρήστης να μιλάει για «πράσινη» ενέργεια. Βέβαια αφ εαυτής όταν παράγεται μια ενέργεια, ένας ηλεκτρισμός με τρόπο οικολογικό δημιουργείς συνθήκες σωστές και θετικές για το περιβάλλον. Ωστόσο, δεν μπορούμε να λέμε ότι αυτές είναι χρήσιμες για τους χρήστες-καταναλωτές.

Με το νομοσχέδιο που φέρατε για συζήτηση και ψήφιση σήμερα, κατά τη γνώμη μου, δεν θέτετε προϋποθέσεις για τη σωστή και υγιή λειτουργία. Δεν υπάρχει χωροταξικό, δεν αποφεύγουμε την υπερεπένδυση, δεν έχουμε φορολογικά κίνητρα, δεν έχουμε υγιές καθεστώς εγκρίσεων, ανακλήσεων αδειών και φυσικά παραχωρήσεων.

Δεν ψηφίζουμε και προσυπογράφουμε απόλυτα αυτά τα οποία είπε ο κ. Σαλαγκούδης, ο οποίος είπε αυτά που ισχυριστήκαμε και εμείς, ότι δηλαδή δεν υπάρχει διαδικασία μιας στάσης, δεν υπάρχει η διαδικασία ελέγχου από μία υπηρεσία, από ένα φορέα αυτών των επενδύσεων, one shop stop. Και δεύτερον δεν υπάρχει κατά την ανάκληση-έγκριση και παραχώρηση σοβαρών ενεργειακών πεδίων σαφής διαδικασία. Αυτά σε συνδυασμό με τη μεγάλη ζήτηση για επενδύσεις, δημιουργούν κινδύνους πέρα από τις αγαθές προθέσεις του Υπουργού, αδιαφανών λειτουργιών. Αυτό είπε και ο κ. Σαλαγκούδης. Υπάρχει και η γραφειοκρατία και όλα τα συναφή ζητήματα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ (Ειδικός Αγορητής ΚΚΕ):

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η όξυνση του ανταγωνισμού ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και των δρόμων μεταφοράς γίνεται όλο και πιο ορατή το τελευταίο διάστημα.

Η εξήγηση είναι απλή, τα αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, φθάνουν με τα σημερινά στοιχεία που έχουμε για τις ανάγκες της παγκόσμιας κατανάλωσης άλλα πενήντα χρόνια.

Εμείς πιστεύουμε πως η αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να γίνει από το δημόσιο αποκλειστικά και όχι από τους επιχειρηματίες. Θεωρούμε υποκριτικό το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης των κυβερνήσεων της σημερινής και της προηγούμενης, αλλά και ορισμένων μη κυβερνητικών οργανώσεων που ξεκοκαλίζουν δισεκατομμύρια προγραμμάτων για να έρχονται και να συμφωνούν με τα νομοσχέδια για την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό γιατί συγκαλύπτονται οι πραγματικοί στόχοι της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κυβερνήσεων.

Μάλιστα η σημερινή κυβέρνηση την ίδια στιγμή, που φέρνει νομοσχέδιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, παραχωρεί άδειες σε βιομηχανίες και πιλοτικά ξεκίνησε από τα κεραμοποιία της Λάρισας και τώρα σε όλη τη χώρα παραχωρεί άδειες καύσης πετ-κωκ, το οποίο είναι απόβλητο επεξεργασίας αργού πετρελαίου και είναι ιδιαίτερα επιβαρυμένο σε θείο και βαριά μέταλλα, σε καρκινογόνο νικέλιο, σε τέφρα, σε καρκινογόνους υδρογο-νάνθρακες και στην Ελλάδα του 21ου αιώνα οι άνθρωποι με την καύση αυτού του αποβλήτου χρησιμοποιούνται ως πειραματόζωα για την αύξηση των κερδών των βιομηχάνων, αδιαφορώντας η κυβέρνηση για την υγεία και την προστασία των κατοίκων και του περιβάλλοντος.

Για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει μεγάλη σημασία η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης της χώρας μας στην ενέργεια, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ταυτόχρονα θέλουμε να τονίσουμε την πλήρη αντίθεσή μας στην εμπορευματοποίηση της ενέργειας, την οποία από κοινωνικό αγαθό την κάνετε εμπόρευμα για περισσότερα κέρδη στους επιχειρηματίες.

Στα πλαίσια της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σχέδιο νόμου της Κυβέρνησης προχωρεί την ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας και γι' αυτό το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας απορρίπτει και καταψηφίζει στο σύνολό του το σχέδιο νόμου της Κυβέρνησης.

'Όσο γι' αυτά που λέτε για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος, το ενδιαφέρον σας είναι υποκριτικό. Στην πραγματικότητα θέλετε να συγκαλύψετε τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των επιχειρηματιών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίοι είναι η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι δεν χρηματοδοτείτε μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα, τα οποία είναι πολλαπλής κοινωνικής αφέλειας, αναβαθμίζουν το περιβάλλον, κρατάνε τεράστιες ποσότητες νερού, ιδιαίτερα το χειμώνα, το οποίο είναι πολύτιμο τους καλοκαιρινούς μήνες για τους αγρότες και τώρα το αφήνουμε και φεύγει στη θάλασσα και το καλοκαίρι δεν μπορούν οι αγρότες να ποτίσουν τα χωράφια. Και βέβαια είναι πολύτιμο όχι μόνο για την αγροτική παραγωγή και την άρδευση, αλλά και για

τις ανάγκες ολόκληρων πόλεων και περιοχών, για την ύδρευση. Σήμερα στη χώρα μας αξιοποιείται μόνο το ένα τρίτο των δυνατοτήτων κατασκευής μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων, ξεχωριστά τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ (Ειδική αγορητής ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ):

Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι πλούσια σε όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εν τούτοις η αξιοποίησή τους, με λίγες εξαιρέσεις μόνο, παραμένει ακόμα σε εμβρυακό στάδιο, συγκρινόμενη με άλλες χώρες και βέβαια συγκρινόμενη με αυτές τις ίδιες τις δυνατότητες της χώρας. Χωρίς υπερβολή, η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσα στα επόμενα χρόνια πρέπει να θεωρηθεί ως μία υπ' αριθμόν ένα πρόκληση στον τομέα της ενέργειας τόσο για το κράτος, όσο και για τους ιδιώτες. Γι' αυτό είχαμε προτείνει την ενίσχυση του ορισμού του άρθρου 1.

Ακόμη, η αξιοποίηση των ΑΠΕ, επειδή τελεί υπό το ειδικό αυτό προστατευτικό και επιδοτούμενο καθεστώς και δεν εντάσσεται στον ανταγωνιστικό τομέα, έχει τα γνωστά προβλήματα των ιδιωτών επενδυτών. Από τη μια πλευρά όλη τη διαδικασία εμπορίας των αδειών και των φευτοεπενδυτών και από την άλλη πλευρά τις συνεχείς πιέσεις προς την πολιτεία προκειμένου να αυξηθούν τα τιμολόγια, ώστε επιτέλους να επενδύσουν σε αυτή τη διαδικασία.

Το αρχικό σχέδιο νόμου, που είχε αποσταλεί στους φορείς τον Απρίλιο του 2005, φάνηκε να κάνει ένα πρώτο βήμα για την προώθηση των ΑΠΕ. Ακολούθησε το δεύτερο προσχέδιο που δόθηκε για δημόσια διαβούλευση, το οποίο ήταν ανεπαρκές και προκάλεσε απογοήτευση και αντιρρήσεις από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Παρ' όλα αυτά, εμείς είπαμε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα πρώτο βήμα για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών και για την προσαρμογή στις δεσμεύσεις του Κιότο.

Έρχεται όμως με μεγάλη καθυστέρηση, έχει κενά και ελλείψεις και δεν έχει προϋποθέσεις και δεσμεύσεις και έτσι φαίνεται εξωπραγματική έξωπραγματική η επίτευξη των υποχρεώσεων που έχει η Ελλάδα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά 20,1% μέχρι το 2010 -Οδηγία 2001/77- και κατά 29% έως το 2020, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο. Πολύ περισσότερο που και σ' αυτό το νομοσχέδιο, όπως και στα νομοσχέδια που προηγήθηκαν για την ηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο κ.λ.π., δεν περιλαμβάνονται διατάξεις, δεν υπάρχει η λογική της ορθολογικής χρήσης και εξοικονόμησης της ενέργειας.

Το παρόν νομοσχέδιο, παρόλο που στο τέλος ευτυχώς το θυμήθηκε να αναφέρει, στο ακροτελεύτιο άρθρο, τις δεσμεύσεις που έχει η Ελλάδα από το Πρωτόκολλο του Κιότο, όπως είπαμε είναι ένα πρώτο βήμα, αλλά ο στόχος που εμείς θέλουμε και που είναι η προώθηση των Α.Π.Ε. να γίνει με το μεγαλύτερο κοινωνικό όφελος και την όσο το δυνατόν μικρότερη επιβάρυνση του καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε καμία περίπτωση δεν επιτυχάνεται.

Ευνοούνται οι μεγάλοι επενδυτές. Δεν απλου-στεύονται οι διαδικασίες. Απλώς τίθενται μικρότερα χρονικά όρια. Παραμένει η γραφειο-κρατία, η οποία θήγει κυρίως τους μικρούς επενδυτές. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο κείμενο του νομοσχεδίου αναφέρονται περί τις έντεκα υπουργικές αποφάσεις, μεταξύ των οποίων και ο σχετικός Κανονισμός για τις αδειοδοτήσεις κ.λ.π.

Εμείς προβληματίζόμαστε για την ανάγκη -τα είπα και στην Επιτροπή- διατήρησης της άδειας παραγωγής. Θα μπορούσε να υπάρξει μία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, η οποία άδεια να έχει ολοκληρωμένη την έγκριση περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων. Διότι η ανακάλυψη τώρα της προκαταρκτικής περιβαλλοντολογικής εκτίμησης και αξιολόγησης για μας είναι μία πρόσθετη ασάφεια και ούτε θα βελτιώσει την κατάσταση της εμπορίας των αδειών και όλων αυτών των ψευτοεπενδυτών, μέχρι να οριστικοποιηθεί τελικά η επιλογή του χώρου της επένδυσης. Είναι γνωστό ότι σημαντικές επενδύσεις δεν προχωρησαν λόγω της έλλειψης του ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού. Τι προσπαθεί τώρα να κάνει το νομοσχέδιο; Με την ομιχλώδη αυτή έννοια της προκαταρκτικής περιβαλλοντολογικής αξιολόγησης θα ξεπεράσει το μεγάλο πρόβλημα που έχει και η Κυβέρνηση της **Νέας Δημοκρατίας** και που είχε και το **ΠΑΣΟΚ** στη μη εκπόνηση -και δεν το θέτει καθόλου εδώ στο νομοσχέδιο- αυτού του λεγόμενου ειδικού σχεδιασμού που θα εντάσσεται σ' έναν περιβαλλοντολογικό σχεδιασμό;

Από την άλλη πλευρά δεν υπάρχουν σαφή και ορθολογικά κριτήρια γι' αυτό. Δεν υπάρχει θεσμοθέτηση και αναφορά στον ειδικό χωροταξικό σχεδιασμό. Δεν αντιμετωπίζεται και είναι κρίσιμο αυτό. Το είπε και ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Είναι το μεγάλο πρόβλημα της έλλειψης έργων υποδομής για την απορρόφηση της ηλεκτρικής ενέργειας από έργα Α.Π.Ε. Ο κορεσμός των δικτύων σε ορισμένες περιοχές είναι δεδομένος.

Υπάρχει και πρόσφατη αναφορά του Προέδρου της Ρ.Α.Ε. που αναφέρεται στα έργα των τριών μεγάλων επενδυτών που λέει ότι η ισχύς τους αγγίζει τα όρια του συστήματος.

Τελικά τι δεν καταφέραμε; Αυξήσαμε τις τιμές, μειοδοτικούς διαγωνισμούς δεν κάνουμε, προϋποθέσεις δεν βάζουμε. Τελικά τα δίκτυα είναι εκεί που είναι, ίσα-ίσα γι' αυτούς τους τρεις μεγάλους επενδυτές. Είναι σαφή τα πράγματα.

Από την άλλη πλευρά, εμείς επιμένουμε στην ανάγκη καθορισμού μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο συγκεκριμένων κριτηρίων και δεσμευτικών στόχων για κάθε μορφή Α.Π.Ε. για τη συμμετοχή στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, ούτως ώστε να επιτύχουμε τους στόχους 20,1% για το 2010 και 29% για το 2020.

Θέλουμε τη διενέργεια δημόσιων ανοικτών μειοδοτικών διαγωνισμών τουλάχιστον για μεγάλα έργα Α.Π.Ε. πάνω από 1.000 έως 1.500 μεγαβάτ. Θέλουμε να τονίσουμε ιδιαίτερα ότι πρέπει να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι μικρές εταιρίες στις περιοχές αυτές, όπως και ο εξοπλισμός ο οποίος παράγεται για τη λειτουργία των εργοστασίων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για τα θέματα τιμολόγησης θα τα πω και στη δευτερολογία μου. Δεν συμφωνούμε με τις δύο μεθόδους αναπροσαρμογής. Εμείς θέλουμε τη δεύτερη μέθοδο που είναι πιο λογική και κοντά στην πραγματικότητα. Έχουμε πολύ σημαντικές αντιρρήσεις με την επιδότηση κόστους. Και αύξηση τιμών και επιδότηση. Πού θα πάει αυτό;

Μπαίνει το δύλημμα στον καταναλωτή: Θέλουμε ενέργεια, καθαρή ενέργεια, θέλουμε βιώσιμη ανάπτυξη; Άρα θα πάμε στην επιδοτούμενη ενέργεια η οποία όμως αναφέρεται στους ιδιώτες παραγωγούς.

Τα θέματα του ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού και τα θέματα της ασάφειας ως προς τη χρήση δασικών εκτάσεων, ακόμη και της ασάφειας ως προς τη χρήση προστατευόμενων περιοχών πρέπει επιτέλους να λήξουν και να δεσμευτεί και αυτή η Κυβέρνηση για τον ειδικό χωροταξικό σχεδιασμό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:

Αυτό το νομοσχέδιο πράγματι κατατίστηκε και θέλω να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το γεγονός ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης δείχνει διάθεση να συνεχίσει την επιθετική πολιτική που χαράχτηκε και ακολουθήθηκε τα δύο προηγούμενα χρόνια στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, όταν είχα ως Υφυπουργός την αρμοδιότητα για την ενέργεια και τους φυσικούς πόρους.

Το σημερινό νομοσχέδιο βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση. Είναι θετικό ότι έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη η κριτική που ασκήθηκε από φορείς της αγοράς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, που ασκήθηκε κυρίως τον Ιανουάριο, όταν το Υπουργείο Ανάπτυξης έθεσε, μέσω του διαδικτυακού τόπου, το αρχικό σχέδιο σε δημόσια διαβούλευση.

Ως εκ τούτου στο σημερινό σχέδιο νόμου έχουν επανέλθει πολλές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου που είχα ετοιμάσει εγώ με τους συνεργάτες μου και κατέθεσα στον Υπουργό Ανάπτυξης το Νοέμβριο του 2005, όπως παραδείγματος χάρη τη νομοθέτηση μερικών αλλά όχι όλων των προθεσμιών.

Δεύτερον, η ενσωμάτωση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης.

Τρίτον, η κεντρικοποίηση της διαδικασίας άδειας εγκατάστασης με την υποστήριξη του ΚΑΠΕ.

Τέταρτον, η επέκταση της διάρκειας της σύμβασης πώλησης.

Πέμπτον, η επέκταση των ορίων απαλλαγής από την άδεια παραγωγής.

Έκτον, μερικές αλλά όχι όλες οι περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας.

Έβδομον, η επαναφορά της απλής διαδικασίας εγκατάστασης έργων στη θάλασσα, χωρίς τη καινοφανή απαίτηση νέας άδειας που είχε τεθεί με το σχέδιο του Ιανουαρίου του 2006.

Όγδοο, η παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας.

Ένατο, η θεσμοθέτηση του στόχου 20,1% για το 2010 και 29% για το 2020, έστω και στο τέλος του σχεδίου.

Δέκατο, η επίλυση του προβλήματος επιδότησης των παγίων σύνδεσης από τον αναπτυξιακό νόμο.

Τέλος, η ενσωμάτωση της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης στην άδεια παραγωγής ισόδυναμεί με την κατάργηση της ΠΠΕΑ, της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης που υπήρχε στο αρχικό σχέδιο, αν υπάρξουν όμως και αποκλειστικές προθεσμίες.

Έπρεπε, όμως να είχαν επανέλθει και άλλες από τις αρχικές διατάξεις του σχεδίου που αποκλείστηκαν από το παρόν νομοσχέδιο.

Σε αντίθεση με το υποψήφιο σχέδιο νόμου, το νομοσχέδιο που κατέθεσα στον Υπουργό το Νοέμβριο του 2005, όριζε:

Πρώτον, αποκλειστικές προθεσμίες.

Δεύτερον, ενσωμάτωνε διατάξεις για τα κριτήρια και τις διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας παραγωγής.

Τρίτον, εισήγαγε τη λογική one stop shop που θα απλοποιούσε αποτελεσματικά τις διαδικασίες.

Τέταρτον, προέβλεπε ρητές και σαφείς διατάξεις για τη σύνδεση σταθμών ΑΠΕ.

Πέμπτον, περιείχε διατάξεις που αφορούσαν στην αυτόματη προσαρμογή στις νέες ρυθμίσεις, στη διάρκεια ισχύος των εν ισχύ αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας και των εν ισχύ συμβάσεων πώλησης.

Έκτον, αναβάθμιζε και καθιστούσε ουσιαστικό το ρόλο του ΚΑΠΕ και της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Έβδομο, προέβλεπε την κατά προτε-ραιότητα στάθμιση των ευρύτερα θετικών επιπτώσεων των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε σχέση με τις περιορισμένες τοπικές επιπτώσεις. Δυστυχώς, αυτές οι διατάξεις δεν επανέρχονται σήμερα με το παρόν νομοσχέδιο. Αντίθετα, με το σημερινό νομοσχέδιο προκύπτουν νέα ζητήματα και διατάξεις που τίθενται για πρώτη φορά και αιφνιδιάζουν αρνητικά όπως:

Πρώτον, οι νέες δυσμενείς διατάξεις για την αναπροσαρμογή της τιμής των ΑΠΕ, η οποία πλέον γίνεται ετήσια με ιδιαίτερη απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και όχι αυτόματα με την αναπροσαρμογή των τιμολογίων της Δ.Ε.Η. Είμαι σε πλήρη αντίθεση με αυτό που προηγουμένως είπε, δεν υπάρχει ο χρόνος τώρα για να σας εξηγήσω κύριε Πιπεργιά γιατί.

Δεύτερον, η μείωση της εξουσίας του ΥΠ.ΑΝ. και η ενίσχυση της εξουσίας της Ρ.Α.Ε., ένα πράγμα που εγώ τουλάχιστον το θεωρώ απαράδεκτο.

Τρίτον, οι διατάξεις για τα νέα κριτήρια ένταξης των υβριδικών, που πλέον φαίνεται ότι είναι σε βάρος των υφισταμένων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, σε αντίθεση με τις νέες ρυθμίσεις τιμολόγησης της διαθεσιμότητας ισχύος που είναι δυσμενέστερες.

Τέταρτον, η παράλογη απαίτηση για πιστοποιημένες μετρήσεις ήδη από το εξαιρετικά ανώριμο στάδιο πριν την αίτηση για άδεια παραγωγής. Πιστοποιημένες μετρήσεις; Ξέρετε ότι υπάρχουν μόνο δυο φορείς. Ένας πριν από λίγες μέρες έχει πάρει τρίτη άδεια για πιστοποίηση. Και όλοι όσοι έχουν αδειοδοτηθεί μέχρι στιγμής, χλιάδες άδειες, θα αναγκαστούν μέσα σε 18 μήνες να πιστοποιηθούν. Από ποιους φορείς; Εδώ θα γίνει κατά το κοινώς λεγόμενο, "το έλα να δεις".

Πέμπτο, η υπερβολική απαίτηση για υποβολή προμελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων με την αίτηση για άδεια παραγωγής

Αυτή η διάταξη καθώς και οι προηγούμενες για τις πιστοποιημένες μετρήσεις δημιουργούν υπερβολικό βάρος για τους φορείς οι οποίοι αναγκάζονται σε μεγάλα έξοδα, χωρίς καμιά διασφάλιση, εις βάρος της ποιότητας των μελετών και του κλίματος επενδυτικής ασφάλειας. Μεγάλες δαπάνες χωρίς να ξέρουμε αν θα πάρουμε άδεια τελικά.

Έκτον, υπογραφή της άδειας εγκατάστασης και από δεύτερο Υπουργό. Ποιον Υπουργό; Την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων την υπογράφουν μια σειρά από Υπουργούς: Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ, Αγροτικής Ανάπτυξης, Πολιτισμού. Εδώ τώρα ποιος Υπουργός θα συνυπογράφει; Άρα δηλαδή, ανούσια αύξηση της γραφειοκρατίας.

Η μη ύπαρξη επιπλέον προθεσμιών για τη ΡΑΕ. Ξέρετε ότι για τη ΡΑΕ δεν υπάρχουν προθεσμίες. Σε ελάχιστα θέματα μόνο. Δεν υπάρχουν. Και είναι γεγονός ότι τους τελευταίους μήνες καθυστερεί πάρα πολύ τις γνωμοδοτήσεις.

Η ουσιαστική εξαφάνιση και απαξίωση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης η οποία αποκλείεται ακόμα και από την σύνταξη των εθνικών εκθέσεων.

Και τέλος, η μη εφαρμογή των όποιων ευνοϊκών διατάξεων στα υπό ανάπτυξη έργα που δεν διαθέτουν ΠΠΕΑ. Ενώ υπήρξε πολιτική κατεύθυνση για βελτίωση του σχεδίου, το σχέδιο έχει συνταχθεί στη λεπτομέρειά του από πρόσωπα που δεν έχουν βαθιά γνώση και μεράκι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Έτσι έχουν παρεισ-φρήσει αρκετές νέες και ανούσιες διατάξεις που θα δημιουργήσουν προβλήματα στην εφαρμογή τους και γενικότερα υποδεικνύουν μια μικρή υποχώρηση της πολιτικής στην γραφειοκρατία.

Παρά τον πολύ χρόνο επώασης του σχεδίου υπάρχουν αρκετές ασάφειες που πρέπει να επιλυθούν και κατάργηση ρυθμίσεων που ψηφίστηκαν μόλις πριν πέντε μήνες. Είναι όμως προς θετική κατεύθυνση το νομοσχέδιο. Γι' αυτό και θα το ψηφίσω διότι στο περιβάλλον που μέχρι στιγμής υπήρχε οπωσδήποτε είναι πολύ θετικότερο αυτό το νομοσχέδιο με όλες αυτές τις παρατηρήσεις που έχω κάνει εδώ στο Κοινοβούλιο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκ πρώτης όψεως, το νομοσχέδιο υποδηλώνει, ότι επιτέλους η Κυβέρνηση κατανόησε τη σημασία των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και δημιουργεί ένα πιο σύγχρονο και ελκυστικό περιβάλλον για την ενίσχυση των επενδύσεων στον τομέα αυτό. Θετικό είναι, κατά τη γνώμη μου, ότι υπάρχει πρόβλεψη για την εγκατάσταση σταθμών στη θάλασσα. Και θετικές επίσης είναι οι προβλέψεις του άρθρου 4 που απλοποιούν σημαντικά την εγκατάσταση μικρών σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, μέχρι κατά περίπτωση 150 κιλοβάτ.

Κατά τη γνώμη μου, οι διατάξεις του άρθρου 4 -αυτό που αφορά τις μικρές μονάδες- μπορεί να αποδειχθούν και οι σπουδαιότερες. Μολονότι η εγκατάσταση μικρών μονάδων είναι θεωρητικά αντιοικονομική, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. χαρακτηρίζεται από την ικανότητά της, να διασκορπίζεται σε πολλές μικρές μονάδες που είναι επενδυτικά προσιτές σε πολλά στρώματα της κοινωνίας.

Με άλλα λόγια, αν πράγματι καταργηθούν οι απίστευτες γραφειοκρατικές διατυπώσεις για τις μικρές μονάδες, προεξοφλώ ότι θα γίνουν πολλές μονάδες που όλες μαζί θα παίξουν σημαντικό ρόλο, όπως έγινε κατ' αναλογία όταν περάσαμε από τους θηριώδεις υπολογιστές του χθες, στους προσωπικούς υπολογιστές του σήμερα.

Αυτά τα θετικά δικαιολογούν μια κατ' αρχήν θετική ψήφο.

Δεν υπάρχει τίποτα στο νομοσχέδιο που να επιλύει το χωροταξικό και πολεοδομικό περιβαλλοντικό αλαλούμ, που ισχύει σε ό,τι αφορά τις εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται με κριτήριο, μεταξύ άλλων -σύμφωνα με το νομοσχέδιο- την προστασία του περιβάλλοντος. Σύμφωνα -λέει- με την κείμενη νομοθεσία και το ειδικό πλαίσιο χωροταξικού και αειφόρου ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε.

Βαρύγδουπος, βέβαια, τίτλος, αλλά πού είναι το χωροταξικό σχέδιο; Θα μου πείτε ότι ένα τέτοιο σχέδιο θέλει χρόνο. Σύμφωνοι. Άλλα πόσος χρόνος χρειάζεται για να εκπονηθεί ένα τέτοιο σχέδιο για πέντε-έξι νησιά των Κυκλαδών, που στην πραγματικότητα είναι θηριώδη εργοστάσια παραγωγής αέρα.

Πριν από δέκα μέρες, προφανώς λόγο της συζήτησης του νομοσχέδιου, εκδόθηκαν δύο υπουργικές αποφάσεις που μπήκαν στο ΦΕΚ Β' 663/26-5-2006, από τις οποίες παραδόξως απουσιάζει η υπογραφή του Υπουργού Ανάπτυξης, μολονότι αφορά τις περιβαλλοντικές μελέτες που απαιτούνται για έργα Α.Π.Ε. Αυτές οι δύο αποφάσεις καταλαμβάνουν δεκαπέντε σελίδες της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, όσες απαιτούνται για όλο το νομοσχέδιο.

Σας βεβαιώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτές οι υπουργικές αποφάσεις αποτελούν μνημείο γραφειοκρατικού σαδισμού. Ποιος μικροπαραγωγός του άρθρου 4, από εκείνους που δεν χρειάζονται άδεια, θα μπει στον κόπο και τη δαπάνη και τον εξευτελισμό του απαιτούμενου λαδώματος, για να εκπλη-

ρώσει τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η κοινή υπουργική απόφαση των κ.κ. Παυλόπουλου και Σουφλιά; Η απάντηση μου είναι, κανείς. Διότι, πιο πολύ θα κοστίζουν οι μελέτες που επιβάλλουν οι κοινές υπουργικές αποφάσεις απ' ότι η ίδια η επένδυση.

Η δεύτερη, λοιπόν, ανάγνωση του νομοσχέδιου με αναγκάζει να καταψηφίσω. Είναι φανερό ότι έχουμε δύο τάσεις στην Κυβέρνηση που δεν ακολουθούν κοινή πορεία. Άλλού πάει ο κ. Σιούφας και αλλού ο κ. Σουφλιάς. Δεν φαίνεται να υπάρχει συντονισμός.

Η σημαντικότερα, κατά τη γνώμη μου, οργανωτική κίνηση, είναι να αποφασίσει ο Πρωθυπουργός να χωρίσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων, όπως ήταν όταν συστήθηκε το Υπουργείο Περιβάλλοντος στην τελευταία Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος πρέπει να έχει Υπουργό που να ασχολείται το 100% του χρόνου του με το περιβάλλον. Είμαι βέβαιος ότι εάν ο κ. Σουφλιάς είχε το χρόνο να ασχοληθεί προσωπικά με τις υπουργικές αποφάσεις που δυστυχώς υπέγραψε, δεν θα είχαν δημοσιευτεί αυτά τα γραφειοκρατικά εκτρώματα. Αρνητική, κύριοι συνάδελφοι, είναι και η ασάφεια σε ό,τι αφορά την υποχρέωση του αρμόδιου διαχειριστή να συνδέει τις μικρομονάδες του άρθρου 4 με το δίκτυο. Για παράδειγμα, θα μπορούσε στο νομοσχέδιο να προβλέπεται ότι όταν η μονάδα Α.Π.Ε. εγκαθίσταται σε χώρο όπου υπάρχει δίκτυο, ρολόι της Δ.Ε.Η. δηλαδή, τότε η σύνδεση όχι μόνο είναι υποχρεωτική, αλλά πρέπει να συντελεστεί εντός διμήνου από της υποβολής της σχετικής αίτησης. Είναι προφανές, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι μικρομονάδες των 10 ή 20 KW δεν μπορούν να προκαλέσουν τεχνικά προβλήματα στο δίκτυο.

Για να γίνει κατανοητό το τι λέω, θα ήθελα να παρακαλέσω τον αρμόδιο Υπουργό να μπει στον κόπο να εδηγήσει στο Σώμα ποιες ακριβώς διαδικασίες πρέπει να ακολουθήσει ένας αγρότης, ιδιοκτήτης είκοσι στρεμμάτων εκτός σχεδίου πόλης, σε ένα νησί, παραδείγματος χάρη τη Σύρο, για να εγκαταστήσει μια μικρή ανεμογεννήτρια 20 KW, αξίας 35.000 ευρώ περίπου. Πόσο χρόνο εκτιμά ο Υπουργός ότι θα διαρκέσει η λήψη της αδείας, από τα συναρμόδια Υπουργεία; Τι θα πληρώσει για τις επιβαλλόμενες από το ΥΠΕΧΩΔΕ μελέτες και τι θα χρειαστεί να πληρώσει κάτω από το τραπέζι για τη διεκπεραίωση των όσων προβλέπονται από τη νομοθεσία;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Είναι προφανές ότι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι καθοριστική για το μέλλον της χώρας μας για λόγους και περιβαλλοντικούς και οικονομικούς. Και ξεκινώντας με τους περιβαλλοντικούς λόγους. Είναι γνωστό ότι η χώρα μας έχει αναλάβει πολύ συγκεκριμένες δεσμεύσεις στα πλαίσια διεθνών συμφωνιών σχετικά με την εισαγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Και θέλω να κάνω και την επισήμανση ότι αισθάνομαι πως στην Ελλάδα όλη αυτή η συζήτηση, σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές

η οποία αναπτύσσεται διεθνώς και με πολύ μεγάλη επίταση στη Ευρώπη τελευταία, δεν βλέπω να γίνεται με όσο έντονο τρόπο θα ήθελα.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, είμαστε μία παραθαλάσσια χώρα, δεν είμαστε η Ελβετία. Δεν μπορούμε να μένουμε αδιάφοροι μπροστά στη μακροπρόθεσμη προοπτική να αυξηθεί η στάθμη των υδάτων και να βρεθεί ένα σημαντικό μέρος της χώρας μας κάτω από το ύψος της θάλασσας.

Θα μου πείτε ότι υπάρχει και ο αντίλογος. Εμείς στην Ελλάδα, μία μικρή χώρα, μπορούμε να κάνουμε από μόνοι μας τη διαφορά; Προφανώς και δεν μπορούμε μόνοι μας να κάνουμε τη διαφορά, όταν μεγαθήρια όπως οι Ήνωμένες Πολιτείες δεν προσπογράφουν τέτοιες διεθνείς συνθήκες. Αυτό όμως δεν μπορεί να είναι άλλοθι, κύριε Πρόεδρε, για να μην βάλουμε το θέμα των κλιματικών αλλαγών μετ' επιτάσεως στο δημόσιο διάλογο, διότι πραγματικά αισθάνομαι ότι αυτό το θέμα απουσιάζει σήμερα.

Όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις για τη διείσδυση των ΑΠΕ, εκεί τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Έχουμε τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε έναν καινούργιο κλάδο ο οποίος μπορεί να δημιουργήσει πολλές θέσεις απασχόλησης.

Γνωρίζω ότι το Υπουργείο ετοιμάζει ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα για εξοικονόμηση ενέργειας. Η εξοικονόμηση ενέργειας θα έλεγα ότι είναι καθοριστική σημασία για να μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους μας σχετικά με τη μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο και χαίρομαι πραγματικά διότι αυτό είναι στους στόχους του Υπουργείου διότι νομίζω ότι στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας έχουμε ακόμα πάρα πολλά βήματα να κάνουμε.

Βέβαια, εγώ θα ήθελα να θέσω και ένα άλλο θέμα, παρ' ότι γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι ακανθώδες και γνωρίζω ότι αποφεύγουμε να το συζητούμε στην Ελλάδα ως ένα θέμα-ταμπού. Αυτό, κύριε Πρόεδρε, είναι το θέμα της πυρηνικής ενέργειας. Σε όλη την Ευρώπη γίνεται σήμερα μία συζήτηση γύρω από την πυρηνική ενέργεια.

Εγώ προσωπικά δεν έχω άποψη, δεν μπορώ να σας πω ότι είμαι υπέρ ή ότι είμαι κατά. Επισκέφθηκα όμως πρόσφατα τη Φινλανδία, μία χώρα με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές ευαισθησίες, όπως γνωρίζετε, η οποία μόλις κατασκεύασε τον πέμπτο πυρηνικό της αντιδραστήρα και ετοιμάζεται να κατασκευάσει τον έκτο. Γίνεται ένας διάλογος γύρω από την πυρηνική ενέργεια, όπως γίνεται και στην Αγγλία και στη Γαλλία και στη Γερμανία και σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Δεν θα ήταν κακό, κύριε Πρόεδρε, αυτός ο διάλογος να γίνει και στην Ελλάδα διότι είναι πολλοί αυτοί που εκτιμούν ότι οι στόχοι μας σχετικά με τον περιορισμό των εκπομπών των ρύπων δεν μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω της δυναμικής εισαγωγής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εγώ θα ήθελα αυτόν το διάλογο να τον δω να γίνεται και στην Ελλάδα με νηφαλιότητα, με σοβαρότητα, χωρίς ακρότητες και χωρίς λαϊκισμούς.

Θα ήθελα να κάνω τώρα ορισμένα σχόλια επί συγκεκριμένων άρθρων. Έχω τρία συγκεκριμένα σχόλια. Το πρώτο αφορά στο άρθρο 1, στο σκοπό ο οποίος, κύριε Υπουργέ - επιτρέψτε μου την παρατήρηση - είναι διατυπωμένος μ' έναν τρόπο ολίγον διαδικαστικό. Δεν είναι δηλαδή ο σκοπός αυτού

του νομοσχεδίου μόνο να εναρμονιστούμε με μία ευρωπαϊκή οδηγία. Είναι σημαντικότερος ο σκοπός του κι εγώ θα ήθελα να δω μία πιο "ζεστή" διατύπωση. Θα προσπογράψω και την παρατήρηση της κυρίας Ξηροτύρη.

Εγώ θα ήθελα τους συγκεκριμένους στόχους για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2010 και μέχρι το 2020 που υπάρχουν σήμερα στο άρθρο 27, παράγραφος 11, κύριε Υπουργέ, να τους φέρουμε στο άρθρο 1, να τους φέρουμε στο σκοπό του νομοσχεδίου και να καταδείξουμε από την αρχή, από το πρώτο άρθρο την ιδιαίτερη πολιτική σημασία αυτών των στόχων.

Θα κλείσω την παρέμβαση μου και θα σας ευχαριστήσω για την ανοχή σχετικά με το χρόνο, με μία παρατήρηση που έκανε και η κ. Ξηροτύρη σχετικά με το άρθρο 13, παράγραφος 7. Κύριε Υπουργέ, δεν πιστεύω ότι η αναπροσαρμογή των τιμών πρέπει να γίνεται μόνο με υπουργική απόφαση. Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει μία φόρμουλα και θα σας έλεγα ότι η καλύτερη και η ευκολότερη φόρμουλα θα πρέπει να είναι η αύξηση να γίνεται σύμφωνα με τον πληθωρισμό. Διότι πρέπει να γνωρίζει και ο επενδυτής που καλείται να κάνει μία σημαντική επένδυση και που καλείται να αξιολογήσει τις ταμειακές ροές του σε βάθος τουλάχιστον δωδεκαετίας τι μπορεί πραγματικά να προσβλέπει ως έσοδο απ' αυτήν την επένδυση.

Θα ήθελα λοιπόν, όπως του δίνουμε την εξασφάλιση των σταθερών τιμών, να του δώσουμε και μία εξασφάλιση για τις αυξήσεις των τιμών για τα επόμενα χρόνια. Νομίζω ότι το να συμπεριλάβουμε μία τέτοια φόρμουλα στο άρθρο αυτό μόνο καλό θα κάνει και θα διευκολύνει τον τελικό στόχο που έχουμε.

ANNA DIAMANTOPOLYLOU

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι νομίζω απολύτως γνωστό ότι η Νέα Δημοκρατία είναι μία καλομαθημένη και τυχερή Κυβέρνηση με την έννοια ότι από την πρώτη μέρα που ανέλαβε είχε τη χαρά να φωτογραφίζεται κόβοντας κορδέλες. Αυτό συνέβη σε πάρα πολλά και μεγάλα έργα, σε πάρα πολλές πολιτικές, οι οποίες ήταν έτοιμες και ώριμες. Συνέβη και στο χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Σήμερα δεν συζητούμε για το αν είμαστε με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή εναντίον των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ξεκίνησε στη χώρα την πολιτική από το 1985. Το πρώτο νομοσχέδιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ήρθε το 1985. Όλα αυτά τα χρόνια υπήρξε μια πολιτική, η οποία ξεκίνησε από το μηδέν για να δημιουργήσει τις υποδομές, αλλά και το θεσμικό πλαίσιο για να μπορέσουμε κι εμείς όπως και πολλές άλλες χώρες να συμμετέχουμε σε αυτή την εξαιρετικά μεγάλης σημασίας πολιτική των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Θα σας παρακαλούσα, κύριοι συνάδελφοι, να διαβάσετε την αιτιολογική έκθεση, αν υπάρχει μια λέξη για τον καταναλωτή, για τους κοινωνικούς φορείς, για τη συμμετοχή της κοινωνίας για το πώς οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας χρησιμοποιούν τον εθνικό χώρο σε όφελος των τοπικών κοινωνιών. Γιατί βεβαίως προσφέρουν σημαντικά στην εθνική οικονομία, αλλά

πρέπει να προσφέρουν και στις τοπικές οικονομίες, στις τοπικές κοινωνίες. Αυτή η πολιτική προσέγγιση δεν υπάρχει πουθενά στο νομοσχέδιο της Νέας Δημοκρατίας.

Δεύτερο στοιχείο, πολιτική βούληση για τις Ανανεώσιμες Πηγές. Ρώτησα τον κ. Σιούφα –και δεν υπάρχει απάντηση μέχρι στιγμής- γιατί ο Πρωθυπουργός στο πρόσφατο Συμβούλιο Κορυφής ήταν ο μόνος Πρωθυπουργός με τον αντίστοιχο της Μάλτας και της Εσθονίας που ψήφισαν αρνητικά στο στόχο που πρότεινε η Επιτροπή για δέσμευση των ευρωπαϊκών χωρών μέχρι το 2020 για συγκεκριμένη συμμετοχή της παραγωγής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα. Είναι μόνο η Ελλάδα, η οποία είπε «όχι». Και παρακαλώ τον κ. Σιούφα να μας εξηγήσει με ποια λογική η Ελλάδα είναι αρνητική σ' αυτήν την προσέγγιση. Αυτό, όσον αφορά την πολιτική βούληση της Κυβέρνησης για τη στήριξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι δεν ήταν καθόλου εύκολο και τα αποτελέσματα δεν είναι και αντίστοιχα των προσπαθειών μας. Το έχουμε παραδεχθεί και ξέρουμε όλοι τι έπρεπε να υπερβούμε. Ποια ήταν τα βασικά ζητήματα; Ήταν ο χωροταξικός σχεδιασμός και βέβαια η πολύ μεγάλη και σύνθετη γραφειοκρατική διαδικασία για τις άδειες. Η Κυβέρνηση δεσμεύτηκε από πέρυσι για το χωροταξικό σχεδιασμό και ο κ. Σουφλιάς στη Βουλή είπε ότι το Μάρτιο του 2006 θα είχαμε το χωροταξικό σχεδιασμό για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Σήμερα, έχει φύγει από το νομοσχέδιο παντελώς και δεν γίνεται καμία αναφορά στις δεσμεύσεις του κυρίου Σουφλιά. Δηλαδή, όχι μόνο έχουμε δυσόμισι χρόνια χωρίς θεσμικό πλαίσιο το οποίο ανακοινώνει και ξανακοινώνει η Κυβέρνηση, αλλά το βασικό στοιχείο του χωροταξικού σχεδιασμού το βγάζει τελείως έξω και δεν εκπληρώνει την ελάχιστη δική της υποχρέωση και δέσμευση που είχε στη Βουλή.

Τι σημαίνει χωροταξικός σχεδιασμός; Δεν είναι μόνο η ανάγκη του να ξέρουμε με βάση την αιολική καταγραφή σε ποιες περιοχές της χώρας μπορούμε να έχουμε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Έχει να κάνει και με τη σχέση μας με τις τοπικές κοινωνίες. Ξέρουμε ότι υπάρχει πολύ σοβαρό πρόβλημα, ότι οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να αποδεχθούν και να συμμετέχουν και στο σχεδιασμό και στην επένδυση, αλλά και στα κέρδη που αποδίδουν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Αυτό το στοιχείο, λοιπόν, παραπέμπεται στο μέλλον, γιατί αυτό βεβαίως είναι και η βασική αντίδραση της ΚΕΔΚΕ.

Θα ήθελα να κάνω μόνο ένα σχόλιο για τη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ παίρνει ουσιαστικά εξουσίες από την εκλεγμένη κυβέρνηση της χώρας και μεταφέρονται αρμοδιότητες οι οποίες δεν είναι για την Ανεξάρτητη Αρχή, αλλά είναι για την Κυβέρνηση, είναι για τον Υπουργό, είναι για την πολιτική εξουσία που εκλέγεται και απολογείται απέναντι στο λαό. Και σαν τελευταίο στοιχείο βάζω τον οικονομοτεχνικό σχεδιασμό. Και ενώ έχουμε αυτή την υπερπροσφορά επενδύσεων, έχουμε ένα καθεστώς υπερκινήτρων με μία εξασφαλισμένη πολύ υψηλή τιμή ρεύματος για τους επενδυτές και, ταυτόχρονα, κίνητρα. Μήπως πραγματικά υπερβάλλουμε; Μήπως θα έπρεπε να δούμε σε πόσο χρόνο γίνεται η απόσβεση μιας τέτοιας επένδυσης; Μήπως είναι

υπερβολικά μικροί οι χρόνοι απόσβεσης τέτοιου είδους επενδύσεων; Και πώς θα αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση αυτή την υπερπροσφορά; Οικονομοτεχνικά, λοιπόν, ο σχεδιασμός είναι όλος στον αέρα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ είμαι πραγματικά έκπληκτος βλέποντας τη μίζερη αντιμετώπιση της Αντιπολίτευσης σε μια τέτοια πρόκληση και ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Εγώ πραγματικά δεν περίμενα ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. σήμερα θα ερχόταν επί της αρχής να μην ψηφίσει το νομοσχέδιο για τις Α.Π.Ε.. Μάλιστα, είδα λίγο και τα Πρακτικά της Επιτροπής. Ψηφίσατε τα δεκαπέντε από τα είκοσι εννέα άρθρα! Επί της αρχής, κύριε Παπαγεωργίου, δεν καταψηφίζει κανείς ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Μπείτε στα άρθρα, δείτε ποιες ασάφειες υπάρχουν και κοιτάξτε να τις διορθώσουμε.

Η κριτική σας ήταν για ζητήματα δομικά και για αδυναμίες δομικές, για τις οποίες -επιπρέψτε μου να πω, παρ' ότι είναι μόνιμη επωδός πλέον- μάλλον έχετε κι εσείς ένα μερίδιο ευθύνης.

Δηλαδή, αν υποθέσουμε ότι το δίκτυο δεν είναι επαρκές, δεν φαντάζομαι ότι περίμενε κανείς πως σε δυο χρόνια το δίκτυο θα γινόταν επαρκές, όταν επί είκοσι χρόνια παρέμενε ανεπαρκές. Επιπλέον, μιλάτε για ειδικό χωροταξικό, το οποίο μας λέει το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. ότι θα είναι έτοιμο το 2006 -ήδη έχει δρομολογηθεί- ενώ επί τόσα χρόνια δυστυχώς τα χωροταξικά δεν προχώρησαν. Οπότε και μια φειδώ ως προς την αναφορά σε τέτοιου ειδούς δομικές αδυναμίες, που τις έχουμε πράγματι σ' αυτή τη χώρα, θα μπορούσε να σας διακρίνει ιδιαίτερα σε τέτοιο νομοσχέδιο.

Μιλήσατε για ασαφείς διαδικασίες. Προφανώς, πιστεύω, ότι είναι σαφέστατες οι διαδικασίες. Παραδέχομαι ότι είναι ευέλικτος ο τρόπος της αδειοδότησης. Όμως στην Αγγλία που πήγαν με διαγωνισμούς, όπως είπε και ο Συναπισμός, δεν κατάφεραν να προχωρήσουν πραγματικά στο να εφαρμόσουν τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειες όσο θα επιθυμούσαν, ακριβώς διότι έδεσαν τα χέρια τους με διαδικασίες. Οι Γερμανοί που ήταν διαφανείς, αλλά πολύ πιο ευέλικτοι -και είναι, αν θέλετε, ένα γερμανικό μοντέλο αυτό που το νομοσχέδιο ακολουθεί- είχαν τεράστια επιτυχία. Άρα, λοιπόν, πιστεύω πραγματικά ότι είναι άστοχη η κριτική και στα δυο ζητήματα τα οποία θέσατε. Θα συμφωνήσω με την κ. Ξηροτύρη ότι αξίζει τον κόπο έστω και τώρα, κύριε Υπουργέ, να σκεφθούμε αν μπορούμε να ενισχύσουμε τον ορισμό του άρθρου 1 και να προτάξουμε τους στόχους που θέτει η Κυβέρνηση, δηλαδή 20,1% Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας μέχρι το 2010. Ωραία, αυτή είναι συμβατική μας υποχρέωση από το Πρωτόκολλο του Κιότο. Όμως εδώ έρχεται η Κυβέρνηση με μεγάλη γενναιότητα και χωρίς να την υποχρεώνει κανείς να θέτει το στόχο του 29% μέχρι το 2020. Εγώ πιστεύω ότι αυτό πρέπει να προταχθεί σε επίπεδο άρθρου 1 και να αποτελεί, αν θέλετε, μια κορωνίδα που θα οδηγεί αυτό το νομοσχέδιο.

Ο στόχος είναι προφανής και είναι να αυξηθεί το ποσοστό των Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μας ισοζύγιο. Επ' αυτού του στόχου δεν πιστεύω ότι κανείς πραγματικά μπορεί να έχει αντίρρηση, αν δούμε τι γίνεται στον υπόλοιπο κόσμο και πώς έχουν προχωρήσει όλοι. Ακόμα και οι Ηνωμένες Πολιτείες που δεν υπέγραψαν το Πρωτόκολλο του Κιότο έχουν

Πολιτείες που σήμερα παράγουν πάνω από 20,1% της ενέργειάς τους από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Αυτό δεν γίνεται για λόγους συναισθηματικούς ή δεοντολογικούς. Εδώ υπάρχουν πραγματικοί λόγοι. Το κόστος των ορυκτών καυσίμων αυξάνεται. Τα 100 δολάρια το βαρέλι ενδεχομένως να είναι και μια πραγματικότητα, απευκτέον μεν, αλλά μπορεί και να τη ζήσουμε. Γνωρίζουμε πόσο αυτό επιβαρύνει τον πληθωρισμό και την ακρίβεια. Η ρύπανση του περιβάλλοντος είναι προφανής. Γνωρίζουμε ότι από την εξόρυξη, την άντληση, τη μεταφορά, την αποθήκευση, την καύση των ορυκτών καυσίμων δημιουργούμε το φαινόμενο του θερμοκηπίου και τα προβλήματα στο κλίμα μας. Άρα, εννοείται ότι πρέπει να τα περιορίσουμε. Προφανώς, γνωρίζουμε τα τεράστια ποσά τα οποία πληρώνουμε αγοράζοντας δικαίωμα ρύπων.

Η Δ.Ε.Η. πλήρωσε πέρυσι 75.000.000 ευρώ αγοράζοντας δικαιώματα ρύπων. Προφανώς, καταλαβαίνουμε ότι πρέπει να συμμορφωθούμε στις οδηγίες και στις διεθνείς μας επιταγές και υποχρεώσεις και προφανώς αντλαμβανόμαστε ότι έχουμε αυξανόμενες ανάγκες ενέργειας, τις οποίες δεν μπορούμε να καλύψουμε και έχουμε φως, έχουμε ήλιο, έχουμε αέρα και μπορούμε πραγματικά να παράγουμε ενέργεια, για να καλύψουμε τις δικές μας ανάγκες.

Είναι, λοιπόν, προφανής η ανάγκη να κινηθούμε προς την κατεύθυνση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Και δυστυχώς, η Ελλάδα με τους σταθερούς ανέμους, με την τεράστια ηλιοφάνεια, έχει μείνει τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ένα ποσοστό κάπου 6% με 7% Α.Π.Ε. στο σύνολο της παραγωγής ενέργειας, παρότι το πρώτο νομοσχέδιο ήρθε εδώ και δώδεκα χρόνια.

Εδώ θα δώσω ένα παράδειγμα: Φωτοβολταϊκά. Κάθε Έλληνας πολίτης, κάθε νοικοκύρης, κάθε συνταξιούχος, ο οποίος έχει τριάντα τετραγωνικά στην ταράτσα του μπορεί να εγκαταστήσει, χωρίς καμία άδεια, ένα φωτοβολταϊκό το οποίο θα του στοιχίσει περίπου 20.000 ευρώ ή και λιγότερο -για το οποίο θα έχει φοροαπαλλαγή και άλλα κίνητρα- και το οποίο θα του δίνει κάθε χρόνο 3.000 ευρώ επί είκοσι χρόνια.. Δηλαδή, κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνας που έχει τριάντα τετραγωνικά στην ταράτσα του, στο μπαλκόνι του ή στο χωράφι του, μπορεί να βάλει ένα φωτοβολταϊκό και να πετυχαίνει τα εξής: **Πρώτον, να παράγει ηλεκτρικό ρεύμα με οικολογικό τρόπο. Δεύτερον, να βγάζει χρήματα, διότι η απόδοση στο κεφάλαιο είναι μεγάλη. Και τρίτον, να συνδράμει σ' έναν εθνικό στόχο, ο οποίος είναι της υποκατάστασης του πετρελαίου στην παραγωγή ενέργειας.** Και αυτό είναι ένα παράδειγμα, το οποίο θέλω να το ακούσει ο κόσμος για να το ξέρει.

Στη Γερμανία που δεν έχει φως, ένα εκατομμύριο νοικοκυρά έχουν σήμερα αυτό το οποίο σας εισηγούμενοι: το φωτοβολταϊκό. Και παρατρύνω κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνα να το κάνει αυτό. Η Γερμανία έχει πέντε φορές μεγαλύτερο πληθυσμό από την Ελλάδα, αλλά εκατόν πενήντα φορές μεγαλύτερη ισχύ Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από ό,τι εμείς.

Κλείνω, λέγοντας ότι το νομοσχέδιο πετυχαίνει τα εξής: Πρώτον, μας ωθεί στο να εκσυγχρονίσουμε και να χρησιμοποιήσουμε νέες τεχνολογίες στη ζωή μας. Δεύτερον, προστατεύει το περιβάλλον. Τρίτον, μας ωθεί στο να εξοικονομήσουμε ενέργεια.

Και τέταρτον, προωθεί οικονομικότερες λύσεις. Εδώ να εκθειάσω την πρωτοβουλία του Υπουργού να δεχθεί το 3% του ειδικού τέλους υπέρ των ΟΤ.Α. συμβάλλοντας, αν θέλετε, και στην ανάπτυξη της περιφέρειας. Χαίρομαι που έγινε 3%, γιατί ήταν 2,5%. Τηρούμε τις διεθνείς μας δεσμεύσεις. Δίνουμε κίνητρα για ευρεία συμμετοχή των πολιτών σ' αυτή την προσπάθεια και διαμορφώνουμε συνειδήσεις κοινωνικής συνέπειας και σεβασμού προς το περιβάλλον.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας διερωτήθηκαν γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν ψηφίζει το νομοσχέδιο για τις Α.Π.Ε.. Δεν το ψηφίζουμε διότι, ενώ νομοθετείτε την ευρωπαϊκή Οδηγία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. εντούτοις με το νομοσχέδιο αυτό δεν λύνετε τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει η διαδικασία παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα, με συνέπεια εσείς μεν να έχετε την εντύπωση ότι πράττετε κάτι σημαντικό και μεγάλο, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η μεταφορά, ουσιαστικά, της ευρωπαϊκής Οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο, στην πράξη όμως η αγορά, οι παραγωγοί, οι επενδυτές περιμένουν και είναι σε πλήρη αδυναμία να προωθήσουν οποιαδήποτε επένδυση στις Α.Π.Ε. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να συνειδητοποιήσετε ότι η αγορά έχει ανάγκη από συγκεκριμένες παρεμβάσεις, που θα έχουν ουσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε πολύ καλά ότι για να κατασκευάσουμε Α.Π.Ε. στην Ελλάδα χρειαζόμαστε τη συναίνεση του κόσμου. Οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κι εμείς ορθώς προβλέπαμε 2%. Τώρα το κάνατε 3% απ' ό,τι έμαθα. Σωστή η ρύθμιση αυτή, κανείς δεν έχει αντίρρηση σ' αυτό. Όμως, την ίδια στιγμή πρέπει να αντιληφθείτε ότι χρειαζόμαστε συνεννόηση με τις τοπικές κοινωνίες.

Ήδη υπάρχει μία μεγάλη αντίδραση από μεγάλο κομμάτι του λαού διότι είτε είναι η αιολική ενέργεια, είτε είναι οι άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας -γεωθερμία, κυματική ενέργεια- αυτά είναι τα συστήματα που προωθούμε ιδιαίτερα για τα ελληνικά νησιά. Ειλικρινά εκπλήσσομαι διότι είναι ένας άλλος λόγος, μία άλλη απόδειξη ότι δεν ρυθμίζετε το χωροταξικό σχεδιασμό.

Εμποδίζοντας την προώθηση σχεδίων τροποποιείτε ουσιαστικά για τις μετριδικές επενδύσεις -που είναι κρίσιμες για τα νησιά- να παράξουμε αιολική ενέργεια, σε συνδυασμό όμως με κυψέλες υδρογόνου. Αυτή είναι μία μέθοδος την οποία προωθήσαμε στις μέρες μας και κάναμε πειραματικές προσπάθειες αυτοτελώς στα νησιά για να λύσουμε το θέμα, διότι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χωρίς νέες καινοτομίες, χωρίς πρωτοβουλία διασυνεργασίας τόσο της αιολικής ενέργειας όσο της κυψέλης ενέργειας δεν είναι δυνατό να προχωρήσουν με επιτυχία. Από την άλλη βέβαια επιλεκτική κατάργηση των αδειών, οι οποίες είχαν δοθεί όλα αυτά τα χρόνια με σκοπό να αναδιατάξετε την πίτα της ενεργειακής αγοράς, αυτό είσαστε ικανοί να το κάνετε. Όμως αυτό δεν αποτελεί λύση στα προβλήματα της ενεργειακής αγοράς της χώρας.

(Τσιπουρίδης I)

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

Το Κλίμα Άλλαξε!

**Ο καιρός αύριο θα είναι συννεφιασμένος,
με πιθανότητα εκδήλωσης ...ΧΑΟΥΣ**

Tou Eugene Linden, Fortune Magazine

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να προκαλέσει πιο βίαιες καιρικές αλλαγές και πιο σύντομα, από ότι εκτιμούν οι ειδικοί.

Μια ανησυχητική συναίνεση αρχίζει να εμφανίζεται μεταξύ των επιστημόνων που μελετούν την παγκόσμια υπερθέρμανση. Η κλιματική αλλαγή μπορεί να προκαλέσει πιο βίαιες καιρικές αλλαγές και πιο σύντομα, από ότι εκτιμούσαν.

Τελευταία ο **Λόρδος John Browne**, Διευθύνων Σύμβουλος της BP, σοκάρει τα ακροατήρια του με τον κατάλογο των προτεινόμενων λύσεων, οι οποίες είναι ενδεικτικές της απεραντούντης πρόκλησης.

Στόχος η σταθεροποίηση της συγκέντρωσης του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα σε περίπου διπλάσια τιμή από αυτήν της προβιομηχανικής περιόδου, χωρίς ανακοπή της οικονομικής ανάπτυξης. Για να επιτευχθεί αυτό οι εκπομπές διοξειδίου θα πρέπει να μειωθούν κατά 7 γιγατόνους ετησίως, δηλαδή 7 δισεκατομμύρια τόνους. Μείωση κατά 1 γιγατόνο θα σήμαινε την κατασκευή 700 νέων πυρηνικών σταθμών για να αντικατασταθούν θερμικοί που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα ή αύξηση της χρήσης της ηλιακής ενέργειας κατά 700 φορές ή απόλυτο σταμάτημα της κοπής δένδρων και διπλασιασμός των σημερινών προσπαθειών δενδροφύτευσης. Αν πετύχουμε και τα τρία και καταφέρουμε 4 ακόμη μεγάλης κλίμακας ριζικές αλλαγές επενδύσεων κεφαλαίων και υποδομής τότε πιθανόν ο πλανήτης να καταφέρει να σταθεροποιήσει τη συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα.

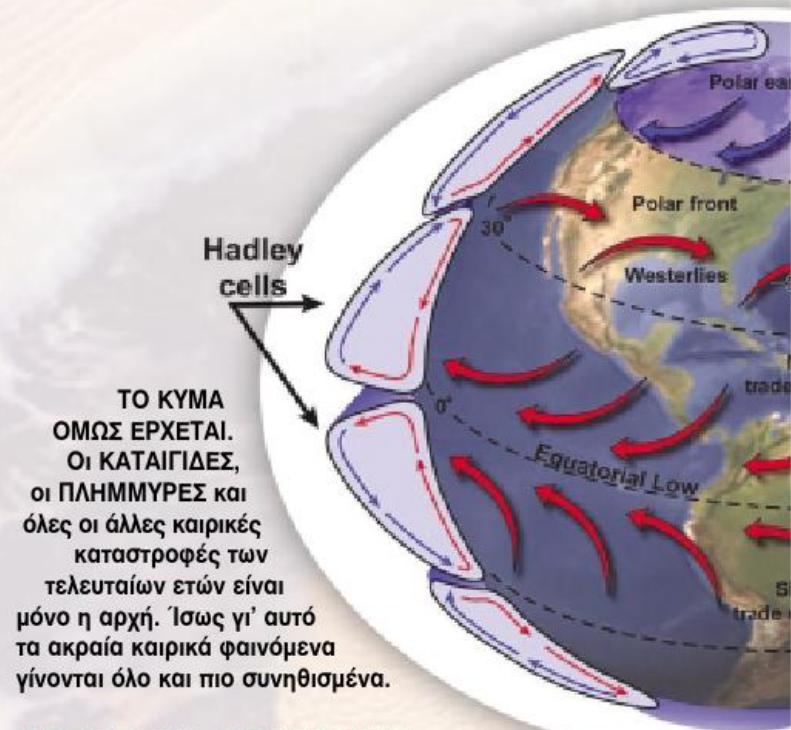
Ένα μόνο πρόβλημα υπάρχει. Ακόμη και τέτοιας τεράστιας κλίμακας αλλαγή μπορεί να μην καταφέρει να σταματήσει την παγκόσμια υπερθέρμανση.

Και αν εν τέλει το μυστικό του ανθρώπινου πολιτισμού είναι ότι είχαμε πολύ καλό καιρό; Η ευημερία και ανάπτυξη της ανθρωπότητας συνέπεσε με μια από τις πιο φιλόξενες κλιματικές περιόδους στην ιστορία του πλανήτη. Και τα τελευταία 200 χρόνια με την επέκταση της βιομηχανικής επανάστασης, τον εξαπλασισμό του πληθυσμού, την επικράτηση της καταναλωτικής κοινωνίας και την άνοδο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, είχαμε ίδιαίτερα σταθερό κλίμα. Κανείς πρέπει να γυ-ρίσει 115.000 χρόνια πίσω για να βρει τόσο ήρεμη και φιλική περίοδο.

ΤΩΡΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ. Εδώ και πάνω από 10 χρόνια οι περισσότεροι επιστήμονες αναγνώρισαν την πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής, καθώς επίσης και συμφώνησαν ότι η ανθρωπότητα έπαιξε σημαντικό ρόλο σε αυτό.

Η επιστημονική συναίνεση για την κλιματική αλλαγή είναι τόσο ισχυρή που ανταγωνίζεται αυτήν της ιατρικής συναίνεσης για τους κινδύνους από το κάπνισμα. Άλλα στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, το κοινό δεν έχει αντιληφθεί ακόμη την πραγματικότητα.

Σαν τους τουρίστες στις παραλίες του Πουκέ που έμειναν να παρακολουθούν το επερχόμενο τσουνάμι επειδή ήταν εκτός του κύκλου των εμπειριών τους, έτσι και η κοινωνία αντιδρά στο επερχόμενο κύμα της κλιματικής αλλαγής χωρίς την αίσθηση του επείγοντος. Οι άνθρωποι ακόμη πιστεύουν ότι οι επιστημονικές αποδείξεις είναι αμφιλεγόμενες και ότι η απειλή είναι κάπου μακριά στο μέλλον.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΡΑΣΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΑΜΕΣΑ.

Πρέπει να περιορίσουμε τα αέρια του φαινομένου του θερμοκηπίου. Αν δεν το κάνουμε, είναι σαν να στοιχηματίζουμε την ευημερία μας στο ότι η κλιματική αλλαγή συνιστά μικρή απειλή. Αν κάνουμε λάθος, θα συναντήσουμε το πεπρωμένο μας.

S.S. Αποσπάσματα από άρθρο που ο συγγραφέας έγραψε βασισμένο στο βιβλίο του "Ο Άνεμος της Αλλαγής: Κλίμα, Καιρός και η Κατα-στροφή των Πολιτισμών." (The Winds of Change: Climate, Weather, and the Destruction of Civilizations (Simon & Schuster); see also eugenelinden.com.)

ΕΜΕΙΣ;

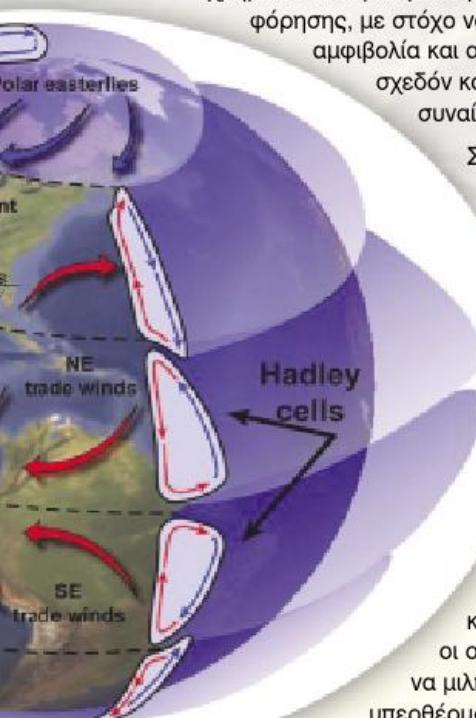
ΘΕΡΜΟΤΕΡΑ, ΓΡΗΓΟΡΟΤΕΡΑ, ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ

Τους τελευταίους μήνες οι συνήθως προσεκτικές φωνές των επιστημόνων έχουν μια χαρακτηριστική χροιά πανικού, όταν μιλούν για την παγκόσμια υπερθέρμανση.

Πως φτάσαμε από το να συζητάμε την αβεβαιότητα που υπήρχε στην επιστήμη του κλίματος, σε σχεδόν υστερικές προειδοποιήσεις, από συνήθως ήρεμους επιστήμονες, για μη αναστρέψιμες και καταστροφικές συνέπειες;

Πρώτον εδώ και μια δεκαετία δεν υπάρχει αβεβαιότητα στην επιστημονική κοινότητα για την κλιματική αλλαγή. Μια ανίερη συμμαχία μεγάλων εταιρειών ορυκτών καυσίμων και συντριπτικών πολιτικών, διεξήγαγαν μια προσεγμένη και καλό -

χρηματοδοτούμενη εκστρατεία παραπληροφόρησης, με στόχο να δημιουργήσουν αμφιβολία και αντιπαλότητα για μια σχεδόν καθολική επιστημονική συναίνεση.

Στην εκστρατεία τους βοηθήσαν από τα Μέσα Ενημέρωσης τα οποία λατρεύουν την αντιπαλότητα και σύγκρουση περισσότεροι από την αλήθεια και από την κυβερνητική Μπους, η οποία συστηματικά προσπάθησε να παραχαράξει την επιστήμη και να φιμώσει και να τρομοκρατήσει κυβερνητικούς επιστήμονες οι οποίοι προσπάθησαν να μιλήσουν για τη παγκόσμια υπερθέρμανση.

Ένας δεύτερος λόγος όμως ήταν, ότι η επιστημονική κοινότητα απέτυχε να εκτιμήσει επαρκώς και να ενσωματώσει στα υπολογιστικά μοντέλα της, διάφορους μηχανισμούς ανάδρασης οι οποίοι σαφώς και ενισχύουν τον ρυθμό και την έκταση της κλιματικής αλλαγής που προκαλείται από τον άνθρωπο.

Η ουσία είναι ότι πλησιάζουμε ταχύτατα - αν δεν έχουμε ήδη ξεπέρασει-αρκετά κομβικά σημεία τα οποία θα καταστήσουν την παγκόσμια υπερθέρμανση μη αναστρέψιμη.

Σε άρθρο μου στην εφημερίδα Baltimore Sun στις 15 Δεκεμβρίου 2004, περιέγραψα ένα τέτοιο μηχανισμό: ένα αυτό-ενισχυόμενο βρόχο όπου οι υψηλές θερμοκρασίες προκαλούν έκλυση μεθανίου (ισχυρό αέριο του θερμοκηπίου) από στρώματα πάγου γνωστά ως clathrates, το οποίο οδηγεί σε περαιτέρω αύξηση της θερμοκρασίας, η οποία προκαλεί περισσότερη έκλυση μεθανίου κοκ.

To John Atcheson, Washington Post

Αν και αυτό είχε συμβεί στο γεωλογικό παρελθόν μας ακόμη και οι πιο απαισιόδοξοι από εμάς δεν το περιμέναμε να συμβεί νωρίτερα από μια δεκαετία. Είχαμε λάθος.

Τον Αύγουστο του 2005 ομάδα επιστημόνων από την Οξφόρδη και Πανεπιστήμιο Tomsk της Ρωσίας ανακοίνωσε ένα τεράστιο Σιβηρικό έλος τύρφης, του οποίου η έκταση ήταν όσο η Γερμανία και η Γαλλία μαζί, έλιωνε και απελευθέρωνε εκατομμύρια τόνους μεθανίου. Την τελευταία φορά που ανέβηκε τόσο η θερμοκρασία ώστε να ενεργο-ποιηθεί αυτός ο μηχανισμός ήταν πριν 55 εκατομμύρια χρόνια και είναι γνωστό ως **Θερμικό Μέγιστο της Παλαιόκαινου Ήλικαινου περιόδου (PETM)**. Η περίοδος υπερθέρμανσης του πλανήτη που ακολούθησε προκάλεσε μαζικές εξολοθρεύσεις ειδών και χρειάστηκαν 100.000 χρόνια για να ανακάμψει η Γη.

Φαίνεται ότι είμαστε στα πρόθυρα ενεργοποίησης χειρότερης κατάστασης.

Πρόσφατα ο καθηγητής **James Zachos**, ειδικός σε θέματα PETM ανακοίνωσε ότι ο ρυθμός συγκέντρωσης των αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα είναι 30 φορές μεγα-λύτερος από εκείνον της περιόδου PETM. Ισως να είναι η πρώτη ομοβροντία στο μη αναστρέψιμο ταξίδι μας στην επι Γης κόλαση. Υπάρχουν και άλλοι μηχανισμοί ανάδρασης οι οποίοι τροφοδοτούν θετικά το φαινόμενο του θερμοκηπίου και τους οποίους δεν λάβαμε υπόψη μας. Όπως ότι οι καύσωνες καταστρέφουν δασικές περιοχές και έτσι εκπέμπουν περισσότερο διοξειδίο του άνθρακα από ότι απορροφούν. Το ίδιο αποτέλεσμα έχει και το λιώσιμο των πάγων της Αρκτικής. Λιγότερος πάγος σημαίνει περισσότερο νερό που αντανακλά λιγότερη ακτινοβολία, άρα απορροφά περισσότερη θερμότητα, άρα λιώνουν περισσότεροι πάγοι. Επίσης έχουμε υποτιμήσει τον ρυθμό που λιώνουν οι παγετώνες και επομένως τον ρυθμό ανόδου της στάθμης των ωκεανών και τις συνέπειες του στις πόλεις μας.

Η επιστημονική αβεβαιότητα για την παγκόσμια υπερθέρμανση δεν αφορά για το αν συμβαίνει ή αν προκαλείται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή αν θα μας κοστίσει ακριβά να το αντιμετωπίσουμε. Αυτά όλα έχουν κριθεί.

Οι επιστήμονες διαβουλεύονται για το αν είναι ήδη πολύ αργά για να εμποδίσουμε μια πλανητική καταστροφή ή αν έχουμε ακόμη μικρή πιθανότητα να αποτρέψουμε τα χειρότερα αποτελέσματα της παγκόσμιας υπερθέρμανσης. Τα παιδιά μας θα μας συγχωρήσουν τα τραπεζικά χρέη που θα τους φορτώσουμε, θα μας συγχωρήσουν αν η τρομοκρατία υπάρχει ακόμη, θα μας συγχωρήσουν που διεξάγομε πολέμους αντί να επιδιώξουμε ειρήνη, μπορεί ακόμη να μας συγχωρήσουν που δεν δράξαμε την ευκαιρία να βάλουμε πίσω στο λυχνάρι το κακό τζίνι της πυρηνικής ενέργειας. Άλλα θα φτύσουν στους τάφους μας και θα μας καταραστούν, αν τους παραδώσουμε ένα κόσμο που δεν θα είναι βιώσιμος, ενώ ήταν στα χέρια μας να το εμποδίσουμε.

KAI ΘΑ EXOYN DIKIO!

(Απόδοση Τσιπουρίδης I)

ΣΚΟΝΗ ΑΝΑΤΙΝΑΞΕΩΝ αντί ΠΝΟΗΣ ΑΝΕΜΟΥ

Πως κόβουν τον αέρα στους ανθρώπους και στις ανεμογεννήτριες σε Μαρκόπουλο και Καλύβια Αττικής.

Ποια σχέση μπορεί να έχουν τα λατομεία στο Δήμο Μαρκόπουλου με τις Ανεμογεννήτριες; Ποιες είναι οι αποφάσεις και οι ενέργειες των αρμοδίων αρχών πάνω στα δύο αυτά σοβαρά θέματα που αφορούν τα Μεσόγεια αλλά και την ευρύτερη περιοχή της Αττικής; Το κοινό σημείο των αποφάσεων και ενέργειών και για τα δύο θέματα είναι η υποκρισία και η αδιαφορία για το κοινό καλό.

ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ

Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση Αιολικών Πάρκων στην Αττική αποφάνθηκε το 2003 ο ΟΡΣΑ (Οργανισμός Ρυμοτομικού Σχεδιασμού Αθηνών, ο οποίος υπάγεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ). Ο λόγος της απαγόρευσης είναι ότι το όφελος από την εγκατάσταση ανεμογεννητριών είναι... πολύ μικρό σε σχέση με το περιβαλλοντικό κόστος! Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορέσουν ποτέ να υλοποιηθούν 2 έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην περιοχή των Μεσογείων, το πρώτο στο όρος Μερέντα (ή ότι έχει μείνει από αυτό) και το δεύτερο στο Πάνειον όρος, συνολικής ισχύος 32,3MW. Τα δύο αυτά έργα έχουν λάβει την απαιτούμενη άδεια παραγωγής από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας από τον Μάιο του 2003, αλλά εικρεμούν ακόμα οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας εξαιπτίας της προαναφερθείσας απαγόρευσης. Το οξύμωρο της υπόθεσης είναι ότι η αρνητική απόφαση του ΟΡΣΑ ελήφθηκε εκ των υστέρων, αφού πρωτύτερα ο ίδιος ο ΟΡΣΑ είχε γνωμοδοτήσει θετικά στην ΡΑΕ όταν ερωτήθη για το πλάνο χωροθέτησης των αιολικών πάρκων στην Αττική.

Για να λάβουν άδεια παραγωγής από την ΡΑΕ τα συγκεκριμένα αιολικά πάρκα (αλλά και τα υπόλοιπα της Αττικής), πέρασαν την βάσανο της εξέτασης της ΡΑΕ, του ΚΑΠΕ και άλλων συναρμόδιων φορέων ως προς την ικανοποίηση χωροταξικών προϋποθέσεων, κριτηρίων και ιδιαιτεροτήτων. Το πιο σημαντικό είναι ότι ο ίδιος ο ΟΡΣΑ συμμετείχε και ενέκρινε τη συγκεκριμένη χωροθέτηση - την οποία τώρα απορρίπτει - επειδή ικανοποιούσε όλα τα σχετικά κριτήρια-τα οποία τώρα βρίσκει ότι δεν ικανοποιεί. Άβυσσος...

Εικόνα 1

Εικόνα 2

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του ΟΡΣΑ η εγκατάσταση ανεμογεννητριών (Α/Γ) μόνο θετικά αποτελέσματα μπορεί να φέρει, όπως θα σας διαβεβαιώσουν χιλιάδες επιστήμονες και μηχανικοί ανά τον κόσμο. (π.χ. Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας[1], Greenpeace Ελλάδος[2]).

Επιγραμματικά παραθέτω τα εξής:

1^{ον} Από την παραγωγή μίας κιλοβατώρας με ανεμογεννήτριες αποφύγεται η καύση 0,2 λίτρων πετρελαίου. Η ενέργεια που τροφοδοτεί ανά έτος ένα Α/Π (αιολικό πάρκο) ισχύος 10 MW ισοδυναμεί κατά μέσο όρο με 9.000 τόνους πετρελαίου. Έτσι, η Ελλάδα αποδεσμεύεται από επιζήμιες για το εθνικό ισοζύγιο εισαγωγές πετρελαίου, το οποίο συνεχώς ακριβαίνει.

2^{ον} Αντίστοιχα, κάθε κιλοβατώρα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τον άνεμο, αποτρέπει κατά μέσο όρο την έκλυση ενός κιλού διοξειδίου του άνθρακα, του βασικότερου αερίου του θερμοκηπίου. Επίσης, με την αντικατάσταση των συμβατικών πηγών ενέργειας με Αιολική ενέργεια αποφεύγεται και η έκλυση άλλων επικίνδυνων καυσαερίων.

3^{ον} Σε σχέση με τις συμβατικές εγκαταστάσεις (πετρελαϊκοί σταθμοί, σταθμοί φυσ. αερίου, λιγνιτικοί θερμοηλεκτρικοί σταθμοί) καταλαμβάνουν πολύ λιγότερο χώρο. Επιπρόσθετα, η γη του Αιολικού Πάρκου μπορεί να εξακολουθήσει να έχει την παλιά της χρήση προ του Αιολικού Πάρκου, δηλ. καλλιέργειες και κτηνοτροφία.

4^{ον} Σύμφωνα με μελέτες [3] η εγκατάσταση ενός MW Α/Γ δημιουργεί κατά μέσο όρο 17.7 εργατοέτη, που αφορούν τη μελέτη, την κατασκευή, την συντήρηση και εποπτεία του Α/Π (αιολικού πάρκου). Σε αντίθεση, οι συμβατικές τεχνολογίες παραγωγής ηλ. Ενέργειας (π.χ. πετρέλαιο) αντιστοιχούν μόνο σε 8 εργατοέτη ανά MW. Οι επενδύσεις σε αιολική ενέργεια αποτελούν εφικτή και βιώσιμη κίνηση για ένα μικρομεσαίο επιχειρηματία, μπορούν να τονώσουν την τοπική βιομηχανία καθώς και τον κατασκευαστικό κλάδο.

5^{ον} Οι Α/Γ αποτελούν διεσπαρμένη πηγή ενέργειας και μπορούν να ενισχύσουν τοπικά το ηλεκτρικό δίκτυο. Συγκεκριμένα, η χωροθέτηση Αιολικών Πάρκων στην Αττική σημαίνει μειωμένες απώλειες μεταφοράς της ηλ. ενέργειας, διότι η ενέργεια θα παράγεται κοντά στον τόπο κατανάλωσης.

Σημειώνεται εδώ, ότι η ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγεται επησίως από τα 2 προαναφερθέντα αιολικά πάρκα έχει εκτιμηθεί γύρω στις 96.720.000 kWh. Αυτή η ενέργεια θα αρκεί να καλύψει τις ηλεκτρικές ανάγκες περίπου 93.000 κατοίκων, δηλαδή σχεδόν όλων των κατοίκων των γειτονικών Δήμων με το έργο (Μαρκόπουλο, Κερατέα και Καλύβια). Τέλος, έχει νομοθετηθεί ότι το 2% των επήσιων εσόδων από τη λειτουργία ενός Αιολικού Πάρκου πρέπει να πηγαίνουν στους ΟΤΑ (οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης). Αυτό στην περίπτωση των Αιολικών Πάρκων των Μεσογείων ισοδυναμεί με 120.000€ ανά έτος. Και βέβαια, θα μπορούσαν επιπρόσθετα οι ίδιοι οι Δήμοι να αναλάβουν πρωτοβουλία για εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε κάποιους λόφους της περιοχής τους, ακολουθώντας τα πρότυπα της Γερμανίας και αυξάνοντας τα έσοδά τους.

ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΟΙ ΜΥΘΟΙ...

Τα αναφερόμενα ως μειονεκτήματα των Α/Γ δεν αποτελούν στα αλήθεια προβλήματα, παρά μόνο μύθους όσων αντιμάχονται την καθαρή ενεργειακή πολιτική για λόγους συμφέροντος:

Η ηχορύπανση. Σύμφωνα με μελέτες το επίπεδο ηχητικής πίεσης από μία σύγχρονη Α/Γ δεν ξεπερνά τα 50-60 dB στα 40 m, δηλαδή το επίπεδο της κανονικής ομιλίας. Για ένα σπίτι 500 μέτρα μακριά από μία Α/Γ, όταν ο άνεμος φυσάει από την Α/Γ προς το σπίτι, τότε το επίπεδο ηχητικής πίεσης θα είναι περίπου 35 dB, όσο μέσα σε ένα ήσυχο σπίτι, δηλαδή πρακτικά η Α/Γ δεν θα ακούγεται καν. Εξάλλου, αν επισκεφθείτε το Επιδεικτικό Αιολικό Πάρκο του ΚΑΠΕ στο Λαύριο θα ξέρατε ότι ο ήχος των Α/Γ μοιάζει με το θρόισμα ενός καλαμιώνα όταν φυσάει.

Η αισθητική ρύπανση. Το πόσο οι Α/Γ αποτελούν αισθητική ρύπανση είναι καθαρά υποκειμενικό ζήτημα. Γιατί ο πληθυσμός του λεκανοπεδίου ανέχεται τις κεραίες του Υμηττού, που μοιάζουν σαν καρφιά στην πλάτη του "καμπούρη"; Είναι η ανάγκη για ελεύθερη ραδιοφωνία και τηλεόραση, οπότε και δεν ενοχλούν κανένα. Εκτός των άλλων, το θέαμα της περιστροφής των ελίκων των ανεμογεννητριών θυμίζει τους παλιούς ανεμόμυλους που για πολλούς θεωρείται ευχάριστο θέαμα.

Από την άλλη, δεν μπορεί να αποφαίνεται ο ΟΡΣΑ ότι υπάρχει ήδη αυξημένη όχληση στην Αττική και να απαγορεύονται τα καθαρά Αιολικά Πάρκα, ενώ να εξακολουθούν να λειτουργούν προκλητικά τα λατομεία της Μερέντας. Δηλαδή, η ανάγκη για φθηνά αδρανή υλικά είναι σημαντικότερη από την ανάγκη για καθαρή ατμόσφαιρα και για καθαρή ενέργεια; Φαίνεται ότι η τεράστια οικιστική πίεση που υφίσταται αυτά τα χρόνια η Αττική συντελεί στην ανοχή και έλλειψη ευαισθησίας των αρμοδίων για τα

προβλήματα που αφορούν το περιβάλλον και άρα την υγεία των κατοίκων των Μεσογείων.

ΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΑΙ Η ΒΑΡΕΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥΣ

Έχουν περάσει 2 χρόνια από τη λήξη των Ολυμπιακών αγώνων και τα λατομεία στη Μερέντα Μαρκοπούλου εξακολουθούν να λειτουργούν παρά τις αντίθετες προεκλογικές εξαγγελίες της κυβέρνησης. Ωστόσο στη συνείδηση των κατοίκων της περιοχής είχε μείνει, ότι τα λατομεία θα λειτουργούσαν μόνο έως και την ολοκλήρωση των Ολυμπιακών Έργων.

Δυστυχώς, τα λατομεία διέκοψαν τη λειτουργία τους μόνο 2 μήνες (πριν την έναρξη των Ολυμπιακών και έως την λήξη των Παραολυμπιακών). Ύστερα, παραδόξως, άρχισαν να λειτουργούν ξανά. Τέλος, τον Μάρτη του 2006 μαθαίνουμε ότι τα λατομεία πήραν παράταση για 3 έτη, ώστε να αποκατασταθεί ο περιβάλλοντας χώρος.

Σε πρόσφατο άρθρο της Καθημερινής (30-3-2006) αναφέρονται πολλά, από τα οποία καταλαβαίνουμε ότι η λεγόμενη παράταση λειτουργίας των λατομείων για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος είναι ουσιαστικά ένας τρόπος συγκάλυψης της παράνομης λειτουργίας τους. Εντούτοις, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο υπάρχουν 5 καταδικαστικές αποφάσεις μια εκ των οπίων έχει η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων (αρ. αποφ. 64052 του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου στις 7/5/04), οι οποίες προφανώς ποτέ δεν εφαρμόστηκαν.

Σύμφωνα με συνέντευξη του Σ. Ιατρού, νομαρχιακού σύμβουλου Ανατολικής Αττικής, από το SkyRadio (25-02-04) τα λατομεία εξακολουθούσαν και εξακολουθούν να λειτουργούν ακόμα, διότι οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις του παρελθόντος δεν εφαρμόστηκαν ποτέ.

Στο τέλος της συνέντευξης αναφέρονται τα εξής διόλου αισιόδοξα για την περιοχή των Μεσογείων:

"Πριν λίγες μέρες έγινε κάποια αίτηση να ξεκινήσει ένα καινούργιο λατομείο στον απέναντι λόφο που είναι στα περίπου 500 μέτρα από το Ολυμπιακό Σκοπευτήριο και ο δήμος Μαρκοπούλου με σαφή θέση είχε αντίθετη άποψη. Δηλαδή έχουμε δύο λατομεία παράνομα και πάνε να ιδρύσουν ακόμα ένα. Είναι άλλος ιδιοκτήτης αλλά όταν υπάρχει αυτή η ανοχή και όταν υπάρχει αυτή η πολυδιάδαλη νομοθεσία και έχει μπερδευτεί ο κόσμος και δεν ξέρει τι είναι νόμιμο και τι είναι παράνομο, φυσικά η περιοχή του Μαρκόπουλου έχει μπει στο στόχαστρο να ιδρυθούνε και άλλα και άλλα λατομεία, γιατί νομίζουν ότι υπάρχει

Εικόνα 3

Εικόνα 4

ανοχή".

Εικόνα 5

Τα λατομεία Μαρκοπούλου Α.Β. & Ε.Ε. και τα λατομεία Σταύρου Κ., Αφοι Α.Ε. αποτελούν τα 2 μεγαλύτερα λατομεία αδρανών υλών της Ελλάδας, σύμφωνα με στοιχεία της ICAP (Εταιρεία Χρηματιστηριακής και Επενδυτικής Πληροφόρησης). Τα κέρδη προ φόρων και των δύο εταιρειών μαζί για το 2003 σύμφωνα με την Icap [4] φθάνουν τα 12,9 εκατομμύρια ευρώ! Φανταστείτε ότι τα καθαρά έσοδα θα είναι μεγαλύτερα από αυτό το ποσό. Ποια είναι άραγε τα αντισταθμιστικά οφέλη από τη λειτουργία αυτών των κολοσσών, οι οποίοι βρίσκονται σε απόσταση μόλις ενός χλμ από τις παρειές του Μαρκοπούλου και τριών χλμ από τα Καλύβια;

- Ποιά χρηματικά ποσά χορηγούν τα λατομεία άραγε στους πράγματι πληγμένους Δήμους;
- Εάν υιοθετήσουμε το ποσοστό των 2% που ισχύει για τα αιολικά πάρκα ως αντισταθμιστική παροχή και για τα Λατομεία, τότε καθ' έτος θα έπρεπε τα λατομεία να προσφέρουν τουλάχιστον 258.000 ευρώ στους Δήμους Μαρκοπούλου και Καλύβιων.
- Επίσης, θα έπρεπε να αναλαμβάνουν την αποκατάσταση της ασφάλτου των δρόμων απ' όπου περνάν τα χιλιάδες φορτηγά τους.
- Επιπλέον, θα έπρεπε να αναλαμβάνουν τον καθαρισμό των δρόμων από το αιμοχάλικο, το οποίο με την πρώτη βροχή γίνεται επικίνδυνη γλίτσα για τα οχήματα. Περιττό αναφοράς ότι οι σωροί με το αιμοχάλικο στις παρειές των πεζοδρομίων αποτελούν αντιασθητικό θέαμα στις εισόδους του Μαρκοπούλου.
- Τέλος, θα έπρεπε να είχαν μεταβάλλει το Μαρκόπουλο και τα Καλύβια σε οάσεις πρασίνου κάνοντας εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις για την κατακράτηση της σκόνης.

Δεν θα σταθώ ούτε στην πράγματι μεγάλη αισθητική και οπτική όχληση, ούτε στη λειτουργία τους εντός Αρχαιολογικού Χώρου. Το μείζον πρόβλημα είναι η ρύπανση της ατμόσφαιρας με τα αιωρούμενα σωματίδια της σκόνης και τα καυσαέρια των φορτηγών που μεταφέρουν την πραμάτεια των λατομείων. Η πιο βεβαρημένη περιοχή είναι τα Καλύβια, αφού τα Λατομεία βρίσκονται βορειοανατολικά τους και ο άνεμος στην περιοχή φυσά το 80% του έτους από την ίδια διεύθυνση, αλλά και το νότιο άκρο του Μαρκοπούλου, το οποίο απέχει μόλις 1χιλιόμετρο από τους κρατήρες των Λατομείων. Σίγουρα υπάρχουν συνέπειες για το ανατινευστικό σύστημα των κατοίκων οι οποίοι δέχονται πολλές μέρες τον χρόνο αυτά τα φορτία σκόνης, μα κανείς από τους αρμόδιους δεν το έχει διερευνήσει.

Η ΛΟΓΙΚΗ ΛΥΣΗ

Δε χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός επιστήμονας για να καταλάβει ότι η μοναδική λύση ως προς το πρόβλημα των λατομείων είναι η σταδιακή μεταφορά τους σε άλλη περιοχή εκτός Αττικής, μακριά από οικισμούς, μακριά από περιοχές φυσικού κάλλους ή αρχαιολογικής σημασίας. Σίγουρα θα υπάρχουν πιο κατάλληλες περιοχές από αυτή του νότιου κάμπου των Μεσογείων, όπου κατοικούν πάνω από 100.000 άνθρωποι.

Εξάλλου το βουνό της Μερέντας κάποτε δε θα μπορέσει να δώσει άλλο υλικό για τα Λατομεία, εκτός και αν θέλουμε να συντομεύσει ο δρόμος για το χωριό Κουβαρά που βρίσκεται στην αντίθετη πλαγιά από αυτή που βρίσκονται τα Λατομεία, κάτι που συνηθίζεται να λέγεται ως τοπικό ανέκδoto.

Σε αντίθεση με τις αδρανές ύλες, ο άνεμος δε θα πάψει να φυσά πάρα μόνο όταν ο ήλιος πάψει να στέλνει τη θερμότητά του πάνω στη Γη. Έτσι, η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην περιοχή των Μεσογείων μπορεί να συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη της Αττικής και γενικότερα της Ελλάδος.

Θεοδωρόπουλος Πέτρος
Μηχανολόγος Μηχανικός

Πρόσθετα στοιχεία

Εικόνα 1: Φωτογραφία από το δρόμο που οδηγεί στο Ραντάρ της Μερέντας με φωτορεαλιστική απεικόνιση του Αιολικού Πάρκου. Στο βάθος φαίνεται ο Νότιος Ευβοϊκός. (Ευγενική παραχώρηση της Αιολικής Πανείου Α.Ε.).

Εικόνα 2: Πραγματική φωτογραφία των λατομείων της Μερέντας.

Εικόνα 3: Το Αιολικό Πάρκο της Μερέντας, όπως θα φαίνεται από το Μοναστήρι της Αγ. Άννης. (Κοντά στον Ιπποδρόμο).

Εικόνα 4: Μέρος λατομείων στη Μερέντα. Φαίνονται οι εκτεταμένες σπαστήρων και η αναδυόμενη σκόνη.

Εικόνα 5: Φωτογραφία της Μερέντας όπως φαίνεται από το Μαρκόπουλο ληφθήσα στις 18 Απριλίου 2006. Φαίνεται το εκτεταμένο νέφος σκόνης και καυσαερίων που σκεπάζει τα Καλύβια, καθώς και τις περιοχές πέριξ του Ιπποδρόμου.

Παραπομπές

- [1] www.eletaen.gr
- [2] www.greenpeace.gr
- [3] Σύλλογος Εταιριών Φωτοβολταϊκών: www.helapco.gr
- [4] (www.icap.gr – Greece in Figures)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (1986- 1987)

Εισήγηση του Δημ. Ι. Κάργα, Υπεύθυνου του Προγράμματος Εξοικονόμησης Ενέργειας της ΥΠΑ, στο Τρίτυμερο του ΤΕΕ για την Ε. Ε. το 1987.

Όπως προκύπτει και από τον τίτλο αυτή είναι μια παλιά εισήγηση. Μια πολύ παλιά εισήγηση. Το εντυπωσιακό είναι ότι 20 χρόνια μετά είναι εξ ίσου επίκαιρη, απλά επειδή δεν έχει γίνει σχεδόν τίποτα. Το τραγικό είναι ότι ούτε τώρα θα γίνει τίποτα. Η εξοικονόμηση ενέργειας παραμένει μια ανεκμετάλευτη πηγή ενέργειας. Τα πουρίδης I.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) η Εξοικονόμηση Ενέργειας αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος από το καλοκαίρι του 1985. Στην εισήγησή μου αυτή θα παρουσιάσω τα βήματα που κάνουμε προς την κατεύθυνση ενός πλήρους Προγράμματος Εξοικονόμησης Ενέργειας (Π.Ε.Ε.) στα 40 Πολιτικά Αεροδρόμια της χώρας μας.

Βασική μας αντίληψη είναι ότι η προσπάθεια αυτή δεν θα κριθεί από τις προθέσεις μας, αλλά από το αποτέλεσμα. Έτσι λοιπόν όλο το Π.Ε.Ε. είναι προσαρμοσμένο, κατά το δυνατόν, στις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στα αεροδρόμια. Προσαρμοσμένο στους ανθρώπους μας και στις εγκαταστάσεις μας.

Δε χάσαμε καθόλου χρόνο για να προετοιμασθούμε ή να οργανωθούμε τέλεια. Γιατί όταν οι υπερκαταναλώσεις ενέργειας τρέχουν κάθε μέρα, μπορεί “για το καλύτερο να ξάνουμε και το καλό”.

Ξεκινήσαμε, λοιπόν, με τον εντονότερο ρυθμό που μπορούσαμε, πιστεύοντας ότι παρά τις όποιες αδυναμίες (ή και τα λάθη μας) το τελικό αποτέλεσμα θα ήταν θετικό. Σε επόμενη φάση και μέσα από τις εμπειρίες που θα έχουμε αποκτήσει θα γίνουν, αν χρειασθεί, οι απαραίτητες βελτιώσεις για να πάμε και στο καλύτερο. Τα αποτελέσματα των βραχυπρόθεσμων μέτρων καθώς και οι εκτιμήσεις για την παραπέρα πορεία του Προγράμματός μας πιστεύουμε ότι δικαιολογούν αρκετά αισιοδοξία για το μέλλον αυτής της προσπάθειας.

Για να δώσω μια πρώτη εικόνα του μεγέθους της υπ' όψη προσπάθειας, σημειώνω ότι αυτή αφορά στα 40 αεροδρόμια της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας που έχουν:

• Συνολικό όγκο βασικών κτιρίων	500.000 m ³
• Συνολική εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ	20.000 KVA
• Συνολική εγκατεστημένη θερμική ισχύ	17.000.000 Kcal/h
• Προϋπολογιζόμενο κόστος ενέργειας - ύδρευσης για το 1986:	

Ηλεκτρικό ρεύμα:	190.000.000 δρχ.
Καύσιμα:	50.000.000 δρχ.
Ύδρευση:	30.000.000 δρχ.
Γενικό σύνολο:	270.000.000 δρχ.

Πρέπει ακόμη να δώσω κάποια στοιχεία για τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στη συγκεκριμένη Υπηρεσία οι οποίες επηρεάζουν τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Π.Ε.Ε.. Και πριν απ' όλα πρέπει να ληφθεί υπ' όψη ότι αυτό το πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας της ΥΠΑ είναι η πρώτη σχετική προσπάθεια που γίνεται μέσα στο Δημόσιο Τομέα (τουλάχιστον στην έκταση αυτή).

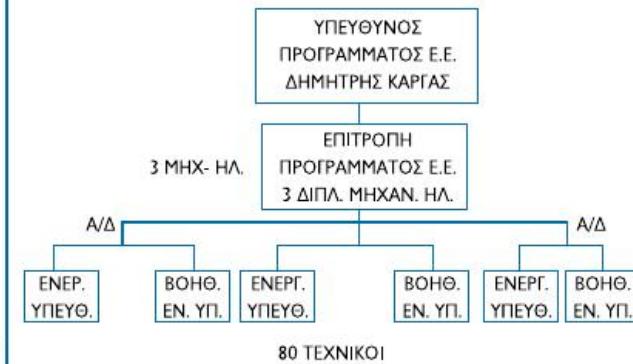
Η μεγάλη διασπορά των αεροδρομίων, οι διαφορετικές καιρικές συνθήκες (π.χ. από Κρήτη μέχρι Αλεξανδρούπολη και από Ρόδο μέχρι Κέρκυρα), η έλλειψη της απαραίτητης υποδομής-οργάνωσης

και “ενεργειακής συνειδησης”, σε συνδυασμό με τη (συνηθισμένη) γραφειοκρατία του δημοσίου, ήταν εμπόδια που έπρεπε να αντιμετωπισθούν. Επιδιώκαμε την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων, αφού πρώτα τους ενημερώσαμε και έγινε αποδεκτό ότι η εξοικονόμηση ενέργειας δεν οδηγεί στην υποβάθμιση του επιπέδου ζωής και των συνθηκών εργασίας αλλά στον περιορισμό της σπατάλης και μόνον. Τελικά, η ανταπόκρισή τους (σαν τελική συνισταμένη!) υπέρχει σημαντική και αποτελεσματική. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις συνεχείς ημερήσιες μετακινήσεις του συνεργείου για τις ρυθμίσεις των κεντρικών θερμάνσεων και των μελών της Επιπροπής του Π.Ε.Ε. με απασχόληση που έφθανε και τις 17 ώρες, όπως και την ανάπτυξη σημαντικών πρωτοβουλών από πολλούς υπεύθυνους Ε.Ε. στα διάφορα αεροδρόμια (ειδικοί αυτοματισμοί, τηλεχειρισμοί, κατασκευή ελαστηρίων για τους λέβητες, τροποποιήσεις εγκαταστάσεων κλπ.). Η απεριόριστη υποστήριξη της Διοίκησης δεν ήταν προϋπόθεση μόνο για το ξεκίνημα της προσπάθειας αυτής, αλλά και για τα επόμενα βήματα.

2. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ 1985

Με πρόταση του Εισηγητή του Π.Ε.Ε. και απόφαση της Διοίκησης ορίσθηκαν στη μεν Κεντρική Υπηρεσία τριμελής Επιπροπή Προγράμματος Εξοικονόμησης Ενέργειας και σε κάθε αεροδρόμιο υπεύθυνος Ε.Ε. και αντικαταστάτης του. Σύνολον 83 επιλεγμένα άτομα. Η απασχόληση του Υπεύθυνου του Π.Ε.Ε. με το αντικείμενο αυτό είναι πλήρης, ενώ των υπολογίστων συνεργατών μερική.

Τα βασικά καθήκοντα του Υπεύθυνου του Π.Ε.Ε. καθορίστηκαν ως εξής:

- Οργάνωση του Προγράμματος, με βάση το Επαγγελματικό Management
- Ενημέρωση και ειδική επιμόρφωση των συνεργατών του
- Δημιουργία υποδομής (αρχείο, βιβλιοθήκη, διαδικασίες, βάσεις δεδομένων κ.λ.π.)
- Έκδοση συγκεκριμένων Οδηγιών Ε.Ε., για κάθε είδος κατανάλωσης.
- Ενεργειακοί Έλεγχοι όλων των αεροδρομίων, ξεκινώντας

από τα πιο ενεργοβόρα και άμεση εφαρμογή του ενεργειακού "νοικοκυρέματος"

- Έκδοση Εγχειρίδιου για Ε.Ε.
- Ανάπτυξη ενός συστήματος επικοινωνίας με όλους τους εργαζόμενους ώστε να συμμετέχουν ενεργά στο Π.Ε.Ε. και να υποβάλλουν προτάσεις με συμπλήρωση ερωτηματολογίων
- Έλεγχος απόδοσης
- Οικονομικός προγραμματισμός

2.1 Καθορισμός στόχων

Σαν τελικός στόχος του προγράμματος τέθηκε η μείωση των ειδικών καταναλώσεων ενέργειας κατά 25%, διότι από τον έλεγχο ενός τυχαίου δείγματος 10 α/δ προέκυψε η δυνατότητα πραγματοποίησεως ενός τέτοιου στόχου. Χρονικά η επίτευξη της οικονομίας αυτής εκτιμήθηκε ότι μπορεί να πραγματοποιηθεί σε τρία χρόνια, ίσως δε και συντομότερα. Από άποψη οργάνωσης της προσπάθειας θεωρήθηκε σκόπιμο να τεθούν ενδιάμεσοι στόχοι που θα επέτρεπαν να υπάρχει όχι μόνο ο συνεχής έλεγχος της πορείας, αλλά και ο συνεχής επαναπροσδιορισμός του τελικού στόχου. Και αυτό στη λογική μιας **δυναμικής πορείας**, προς ένα ιδιαίτερα δύσκολο στόχο για τα δεδομένα του τόπου μας. **'Έτσι ορίσαμε:**

α) Βραχυπρόθεσμο στόχο: την μείωση των ειδικών καταναλώσεων κατά 10% **β) Μεσοπρόθεσμο στόχο:** την μείωση των ειδικών καταναλώσεων κατά 17% (συνολικά) **γ) Μακροπρόθεσμο στόχο:** την μείωση των ειδικών καταναλώσεων κατά 25% (συνολικά)

2.2 Τα Μέτρα για την Εξοικονόμηση Ενέργειας

Για να πετύχουμε τους παραπάνω ενδιάμεσους στόχους, μετά από σχετική διερεύνηση των εγκαταστάσεων, ταξινομήσαμε τα μέτρα για την Ε.Ε. σε τρεις κατηγορίες:

α. Ενδεικτικά Βραχυπρόθεσμα Μέτρα (απαιτούν μικρές επενδύσεις):

- Βελτιστοποίηση εσωτερικού βαθμού απόδοσης των Λεβήτων Κεντρικής Θέρμανσης από ειδικό συνεργείο της ΥΠΑ.
- Ρύθμιση των θερμοκρασιών σε κλιματιζόμενους χώρους το καλοκαίρι στους 26-27ο C και το χειμώνα στους 20 -22 oC.
- Προγραμματισμός λειτουργίας εγκαταστάσεων.
- Διαφημιστική καμπάνια για την εξοικονόμηση ενέργειας .

β. Ενδεικτικά Μεσοπρόθεσμα Μέτρα Μέτρα (χρειάζονται μια βαθύτερη ανάλυση και έργα που απαιτούν μέτριες επενδύσεις):

- Έκδοση εγχειρίδιου για την Ε.Ε. Στόχος η επιμόρφωση των συνεργατών μου και η απόκτηση "ενεργειακής συνειδησης".
- Επισκευή δικτύων νερού και πεπιεσμένου αέρα για τη μείωση των διαρροών.

- Μονώσεις.
- Βελτίωση συντελεστού ισχύος ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.

• Ρύθμιση εντάσεων φωτισμού σε οικονομικά επίπεδα.

γ. Ενδεικτικά Μακροπρόθεσμα Μέτρα (απαιτούν σημαντικές επενδύσεις και τροποποίησεις υπαρχουσών εγκαταστάσεων):

- Αντικαταστάσεις Η-Μ εγκαταστάσεων χαμηλού βαθμού απόδοσης.
- Σημαντικές τροποποίησεις κτιριακών και Η-Μ εγκαταστάσεων
- Μονώσεις κτιρίων..
- Έλεγχος αιχμής ηλεκτρικού φορτίου.
- Συστήματα ανάκτησης ενέργειας.
- Μηχανισμοί ελέγχου λειτουργίας Η-Μ εγκαταστάσεων π.χ. με συστήματα BMS ή SCADA.

• Αντικατάσταση λαμπτήρων με άλλους υψηλότερου βαθμού απόδοσης.

• Χρήση ηλιακής ενέργειας για παραγωγή ζεστού νερού χρήσης.

Για τον έλεγχο της πορείας του Π.Ε.Ε. αναπτύχθηκαν οι καταλληλες διαδικασίες. Με την συμπλήρωση πινάκων, τα χρονολογικά διαγράμματα και τις εκθέσεις των Υπευθύνων Ε.Ε. γνωρίζουμε την πορεία του σε κάθε αεροδρόμιο, ανά τρίμηνο, εξάμηνο και έτος.

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος αναπτύχθηκαν και εφαρμόσθηκαν συγκεκριμένες Οδηγίες, ανά είδος κατανάλωσης και εγκατάστασης. Π.χ.:

• Οδηγία Νο 1, με θέμα "**Εξοικονόμηση Ενέργειας στις εγκαταστάσεις Θέρμανσης**"

• Οδηγία Νο 2, με θέμα "**Βελτιστοποίηση Καύσης, στους λέβητες Θέρμανσης**"

• Οδηγία Νο 3, με θέμα "**Εξοικονόμηση Ενέργειας στις εγκαταστάσεις Ψύξης - Αερισμού**"

• Οδηγία Νο 4, με θέμα "**Εξοικονόμηση Ηλεκτρικής Ενέργειας**"

• Οδηγία Νο 5, με θέμα "**Βελτίωση Αντιστάθμισης στους υποσταθμούς των α/δ**"

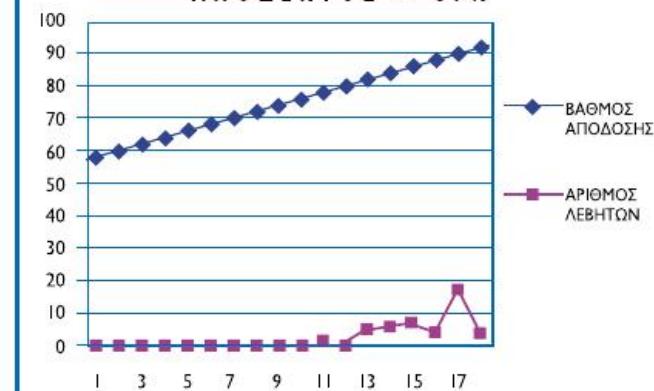
• Οδηγία Νο 6, με θέμα "**Ορθολογική διαχείριση νερού**"

• Οδηγία Νο 7, με θέμα "**Εξοικονόμηση Καυσίμων στα Οχήματα της ΥΠΑ**"

Ας δούμε τώρα ένα από τα μέτρα που συνέβαλε ιδιαίτερα στα σημαντικά αποτελέσματα του Π.Ε.Ε. Πρόκειται για τον έλεγχο και βελτιστοποίηση της καύσης στις εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης. Με την αγορά 2 συσκευών μέτρησης του βαθμού απόδοσης και την εκπαίδευση ενός συνεργείου 4 ατόμων έγιναν μετρήσεις "υπάρχουσας" κατάστασης και μετρήσεις μετά την πλήρη συντήρηση λεβήτων και καυστήρων. Με περιοδικούς ελέγχους και σχετικές βάσεις δεδομένων διατηρούσαμε κάθε ένα λέβητα στον βέλτιστο βαθμό απόδοσης.

ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΛΕΒΗΤΩΝ ΚΕΝΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ, % ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

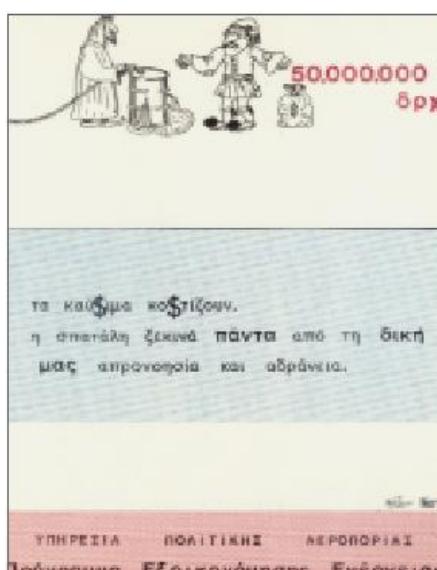
ΑΠΟΔΕΚΤΟ > 87%

Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης λεβήτων κεντρικής θέρμανσης, σε 40 κτιριακά συγκροτήματα. Μετρήσεις που έγιναν ΠΡΙΝ από τις ρυθμίσεις της καύσης έδειχναν ότι κάτω από τον min αποδεκτό β.α. (87%) υπήρχαν πολλοί λέβητες, με συνολική ισχύ περίπου 12.000.000 KCal/h. Κάποιοι μάλιστα ήσαν πολύ κάτω και από το 80%. Μετά τις ρυθμίσεις όλοι οι λέβητες είχαν β.α. πάνω από το 80% και πολλοί πάνω από 87%. Οι βελτιώσεις αυτές του β.α. σε συνδυασμό με τον θερμοστατικό και χρονολογικό έλεγχο λειτουργίας της θέρμανσης συνέβαλαν σε μείωση κατά 27% στην κατανάλωση καυσίμων.

4. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ

Για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση στην εξοικονόμηση ενέργειας των 2.500 εργαζομένων στα 40 αεροδρόμια αναπτύχθηκε η κατάλληλη καμπάνια, προσαρμοσμένη -κατά το δυνατόν- στις γνώσεις και τη νοοτροπία τους. Τονίζαμε ότι: η Ε.Ε. δεν οδηγεί σε υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας και του επιπέδου ζωής και ότι οι γνώσεις ενέργειακής οικονομίας θα είναι χρήσιμες και στην καθημερινή ζωή τους, όπως: στη θέρμανση, στην ψύξη, στο μαγείρεμα, στο αυτοκίνητο κλπ. Αφίσες, αυτοκόλλητα, επιστολές, ομιλίες, προσωπικές συζητήσεις και σύντομα σεμινάρια ήσαν από τα εργαλεία αυτής της προσπάθειας. Χιλιάδες αυτοκόλλητα είχαν τοποθετηθεί στους διακόπτες φωτισμού, όλων των κτιρίων. Και έφεραν αποτέλεσμα. Βέβαια, το κύριο βάρος το σήκωσαν οι 40 Ενέργειακοί Υπεύθυνοι και οι συνεργάτες τους.

Για την παρά-πλευρη αφίσα, ας δώσουμε λίγες διευκρινήσεις ώστε να γίνει λίγο πιο κατανοητή:

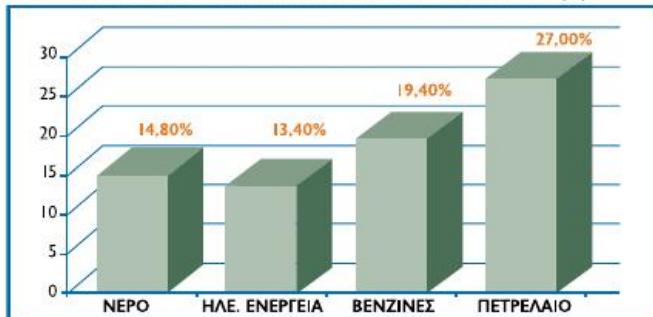
- Ο γνωστός "Μητροπούλειος" Ρωμιός σημαίνει ότι, τελικά, τα έξοδα των δημοσίων υπηρεσιών τα πληρώνουν οι ίδιοι οι εργάζομενοι και όλοι εμείς.
- Ο Άραβας με τη μάνικα των καυσίμων υποδηλώνει την ενέργειακή εξάρτησή μας, στην οποία ο Ρωμιός στήκωντες ανήμπορος τα χέρια.
- Το τρυπημένο βαρέλι, τονίζει την ενέργειακή σπατάλη μας.
- Το μπαλωμένο τσουβάλι με τα δολάρια, υπενθυμίζει την οικονομική αδυναμία μας.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΤΟΥΣ 1986

A.A.	ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛ.	ΚΑΤΑΝΑΛ. 1985	ΚΑΤΑΝΑΛ. 1986	ΔΙΑΦΟΡΑ 1985-1986	ΠΡΟΒΛΕΨΗ 1986	ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΤΑΝΑΛ. 1986	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΞΟΙΚΟΝ.
1	NEPO	410.170 κ.μ.	390.450 κ.μ.	19.720 κ.μ.	458.160 κ.μ.	47.990 κ.μ.	67.710 κ.μ.
2	ΗΛΕΚΤΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	14.584.930 Kwh	14.133.160 Kwh	451.770 Kwh	16.291.360 Kwh	1.706.430 Kwh	2.158.200 Kwh
3	BENZINEΣ	353.570 Lit	344.820 Lit	7.750 Lit	426.610 Lit	74.040 Lit	81.790 Lit
4	ΚΑΥΣΙΜΑ Κ.Θ.	928.180 Lit.	667.510 Lit	260.670 Lit	941.470 Lit	13.290 Lit	273.960 Lit

Το αντίστοιχο οικονομικό όφελος του ΠΕΕ ήταν 33.000.000 δρχ. Επισημαίνουμε τις ειδικές τιμές ενέργειας για τις ανάγκες της ΥΠΑ: Βενζίνες: 35 δρχ/Lit - Πετρέλαιο: 35 δρχ/Lit - Ηλ. Ενέργεια: 8,5 δρχ/ Kwh - Νερό: 50 δρχ/m3 Φυσικά, σε τρέχουσες πιέσεις της αγοράς, τα οικονομικά οφέλη είναι, προφανώς, πολύ υψηλότερα

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ Υ.Π.Α.
ΜΕΙΩΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (%)**

Ενεργειακά αποτελέσματα του Π.Ε.Ε. της ΥΠΑ, μέσα στον πρώτο χρόνο εφαρμογής του: από 13%- 27%, ανά είδος κατανάλωσης.

7. ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ίσως ένα, ακόμα, ενδιαφέρον σημείο του προγράμματος να είναι και το πολύ χαμηλό ύψος των δαπανών σε σχέση με τα αποτελέσματα. Πρακτικά, το Π.Ε.Ε. είναι αυτοχρηματοδοτούμενο. Τα συνολικά έξοδα για το 1986 (Βραχυπρόθεσμα Μέτρα) ανήλθαν στα 3.000.000 δρχ., περίπου. Το βασικό κριτήριο για την προώθηση οποιασδήποτε επενδυσης είναι ο χρόνος ανάκτησης κόστους. Ο χρόνος αυτός έδωσε και τις προτεραιότητες στις επιλογές μας. Για τα Μεσοπρόθεσμα Μέτρα είχαμε προγραμματίσει επενδύσεις 9.000.000 δρχ. μέσα στο 1987. Εφόσον εγκριθεί τελικά η ένταξη μας στο Πρόγραμμα VALOREN της ΕΟΚ, όλα τα έξοδά μας θα καλύπτονται μέχρι και 55% για μία πενταετία από το πρόγραμμα αυτό.

8. ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα εξοικονόμηση ενέργειας επεκτάθηκε και για το έτος 1987 αφού συμπληρώθηκε με όσα μας εφοδίασε η εμπειρία του 1986. Έτσι καταρτίστηκε ένα πρόγραμμα δράσης που τα κύρια σημεία του είναι:

- Διατήρηση απόδοσης Βραχυπρόθεσμων Μέτρων και το '87
- Ανάπτυξη και εφαρμογή Μεσοπρόθεσμων Μέτρων Π.Ε.Ε.
- Μελέτες / Κατασκευές έργων για τα Μεσοπρόθεσμα Μέτρα
- Ένταξη στο Πρόγραμμα VALOREN της ΕΟΚ
- Ίδρυση Γραφείου Ε.Ε.
- Έκδοση Μόνιμης Οδηγίας για της Μελέτες / Κατασκευές των έργων της ΥΠΑ με στόχο την Ε.Ε. και το βέλτιστο κόστος κύκλου ζωής των (Απόφαση: ΥΠΑ/Γ/4/37704/3820/22-10-1986).
- Οργάνωση Σεμιναρίου σε συνεργασία με άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς με θέμα "Δημόσιος Τομέας και Εξοικονόμηση Ενέργειας".
- Με έγγραφα που υπέγραψε ο Διοικητής της ΥΠΑ, κ. Γ. Τζούβαλης, αφού ενημερώσαμε τα αρμόδια Υπουργεία για την προσπάθειά μας, προτείναμε την εφαρμογή παρόμοιων Προγραμμάτων σε όλες τις Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς. Θέσαμε, βέβαια, στη διάθεση της Πολιτείας την Τεχνογνωσία, την Οργάνωση και τις Οδηγίες του Π.Ε.Ε. (α. Γ/4/3480/353/29-1-1986 και β. Διοικητής ΥΠΑ/1091/26-9-1986). Άλλα...

9. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ / ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Με την ολοκλήρωση των Μεσοπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Μέτρων του Π.Ε.Ε. έχουμε τη δυνατότητα να υπερβούμε τον αρχικό στόχο μας (μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 25%).
- Οι ειδικές Καταναλώσεις Ενέργειας μειώθηκαν μέσα στο 1986 από 15% μέχρι 27%. Τελικά αποτελέσματα για το 1987 δεν υπάρχουν ακόμη. Όμως οι ενδείξεις είναι πολύ ευνοϊκές.

• Το συνολικό οικονομικό όφελος (μειώσεις + αποφυγή κόστους) ανέρχεται, περίπου, στα 33.000.000 δρχ., ποσόν όχι ευκαταφρόντο. Αυτό το ποσόν αντιστοιχεί στο 16% των προβλεπόμενων επίστων ενεργειακών δαπανών.

• Μόνο με την εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας είναι δυνατόν να επιτύχουμε παρόμοιους στόχους. Αυτό αποτελεί, εδώ και πολλά χρόνια διεθνή πρακτική.

• Το Εθνικό Συμβούλιο Ενέργειας, βιβλία ειδικών επιστημόνων, ένεες δημοσιεύσεις και η εμπειρία μου σαν Ενεργειακού Υπεύθυνου σε βιομηχανία της UNION CARBIDE αποτέλεσαν πηγές πληροφόρησης για το πρόγραμμά μας.

• Έχουν περάσει 14 χρόνια από την πρώτη Ενεργειακή Κρίση και δεν έχουμε εφαρμόσει (τουλάχιστον στο βαθμό που θα έπρεπε), Π.Ε.Ε. τόσο στο Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό Τομέα. Και όμως, πολλές πολυεθνικές εταιρίες έχουν Π.Ε.Ε. από το 1975!

• Στις μελέτες / κατασκευές των περισσοτέρων κτιριακών και βιομηχανικών έργων δεν έχουν εφαρμοσθεί ούτε οι πλέον βασικές αρχές Ε.Ε. Σχεδόν πάντα οι λύσεις επιβάλλονται από το αρχικό κόστος κατασκευής. Το "κόστος κύκλου ζωής" είναι έννοια άγνωστη. Άλλα η μη "ενεργειακή" μελέτη και κατασκευή συχνά δεν οδηγεί ούτε και στην ελαχιστοποίηση του αρχικού κόστους κατασκευής. Παραδείγματα που επιβεβαιώνουν τα παραπάνω, υπάρχουν πολλά.

• Βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχία παρομοίων προσπαθειών αποτελούν η κατανόηση, αποδοχή και υποστήριξή τους έξω από κάθε γραφειοκρατική αντίληψη και πρακτική.

• Τα περιθώρια που υπάρχουν για Ε.Ε. είναι πολύ σημαντικά. Για τον εντοπισμό τους αρκεί οι αρμόδιοι τεχνικοί να ανιχνεύσουν τους χώρους ευθύνης τους.

• Για την ανάπτυξη και εφαρμογή Π.Ε.Ε. δεν απαιτείται εισαγωγή δυσεύρετης τεχνογνωσίας (KNOW - HOW), ούτε πρέπει να γίνουν σημαντικές επενδύσεις.

• Με σωστή διαχείριση ενέργειας και επενδύσεις που θα έχουν χρόνο ανάκτησης κόστους μέχρι 2 χρόνια μπορούν να εξοικονομηθούν τεράστια ποσά.

• Ο ρόλος των Τεχνικών προς την παραπάνω κατεύθυνση θα μπορούσε, πράγματι, να είναι πολύ σημαντικός. Αρκεί να αξιοποιηθούν οι γνώσεις και η θέλησή τους να συμβάλλουν στην Οικονομική Ανάπτυξη της Χώρας μας.

10. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

• Να αρχίσουν το συντομότερο δυνατόν Προγράμματα Εξοικονόμησης Ενέργειας σε κάθε δημόσια υπηρεσία και οργανισμό και κατ' επέκταση στις προβληματικές επιχειρήσεις και στις βιομηχανίες.

• Να συνταχθούν από αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς (ΤΕΕ κ.λπ.) προδιαγραφές και οδηγίες οι οποίες να εφαρμόζονται υποχρεωτικά στη μελέτη και κατασκευή έργων, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας.

• Πρώτα απ' όλα, όμως να μη χάνουμε άλλο καιρό, γιατί χάσαμε ήδη αρκετό. Ας ξεκινήσει ο καθένας μας τη δική του μικρή ή μεγάλη προσπάθεια για εξοικονόμηση ενέργειας. Από αυτή τη σπιγμή. Το συνολικό αποτέλεσμα που μπορεί να προκύψει αξίζει αυτόν τον κόπο.

ΣΗΜ: Η αναλυτική παρουσίαση αυτής της εργασίας χρησιμοποιήθηκε για την εκπαίδευση μηχανικών σε πολλά σεμινάρια Εξοικονόμησης Ενέργειας, από το 1987 μέχρι σήμερα (ΕΛΚΕΠΑ, ΤΕΕ, ΠΣΔΜ-Η, ΤΕΙ, Σύνδεσμος Μηχανολόγων Κύπρου κλπ.) και σε εισηγήσεις μας στο ΕΜΠ. Αντίστοιχη αρθρογραφία υπάρχει στο www.kargas-dimitris.gr (ΑΡΘΡΑ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ).

ΑΛΗΘΙΝΑ ΨΕΜΜΑΤΑ!

Ο μύθος του φονέα των πτηνών.

ΤΟ ΣΑΤΑΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ.

Πρέπει να ομολογήσετε ότι οι άνθρωποι που ανέλαβαν εργολαβικά την εκστρατεία συκοφάντησης της αιολικής ενέργειας, είναι κορυφαίοι επαγγελματίες του είδους.

Μόνο ένας επαγγελματίας θα έθετε πρωταρχικό στόχο της συκοφαντικής του εκστρατείας την απαξίωση της αιολικής ενέργειας στο πεδίο που διαπρέπει εξ ορισμού: το περιβάλλον. Έτσι, ίσως η κορυφαία φιλοπεριβαλλοντική πηγή ενέργειας, βάλλεται για τις αρνητικές επιπτώσεις της στο περιβάλλον!!!

Είναι ένα ιδιοφύές σχέδιο, γιατί στερεί την αιολική ενέργεια από τους φυσικούς της συμμάχους και συναγωνιστές: τις οικολογικές οργανώσεις και τον απλό κόσμο.

Και επιπλέον αντί να μαχόμαστε να πείσουμε την κοινή γνώμη για την ωφελιμότητα της αιολικής ανεργίας και των λοιπών ΑΠΕ και να πολεμήσουμε το ενεργειακό κατεστημένο, τσακωνόμαστε (μεταξύ μας ουσιαστικά) για το πόσα πουλιά σκοτώνονται και αν εκπέμπουν ραδιενέργεια οι ανεμογεννήτριες ***Kαι το κερασάκι στην τούρτα του απίθανου ελληνικού τοπίου:*** κυνηγετικοί σύλλογοι εναντίον των ανεμογεννητριών για την προστασία των πτηνών. Έχει περάσει λοιπόν η εικόνα ότι οι ανεμογεννήτριες απειλούν τα πουλιά.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

Μελέτες που διεξήχθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από ανεξάρτητους φορείς δείχνουν ότι για κάθε 10.000 θανάτους πουλιών, λιγότερο από ένας (1) προκαλείται από τις ανεμογεννήτριες. Συγκριτικά οι γάτες προκαλούν 1.000 θανάτους και οι συγκρούσεις με κτίρια ή παράθυρα 5.500 θανάτους. ***Αυτά είναι τα αδιάψευστα στοιχεία.*** Άλλωστε τα πτερύγια των ανεμογεννητριών περιστρέφονται τόσο αργά (περίπου 40 στροφές το λεπτό) που κάτω από φυσιολογικές συνθήκες ένα πουλί μπορεί να τα αποφύγει πάρα πολύ εύκολα.

Τέλος, η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που εκπονείται υποχρεωτικά και είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να εγκριθεί η κατασκευή ενός αιολικού πάρκου, παίρνει σοβαρά υπόψη της το θέμα της ελαχιστοποίησης της επίδρασης στην πανίδα και τη χλωρίδα της περιοχής, ώστε να αποφεύγονται όλες οι πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Φυσικά εδώ τίθενται δύο ερωτήματα:

Είμαστε το ίδιο αυστηροί ως κοινωνία με οποιαδήποτε άλλη μορφή ανάπτυξης; Μετράμε τα πουλιά που σκοτώνονται από τα αυτοκίνητα στον καινούργιο δρόμο που πιέσαμε να ανοίξει προς το χωριό των προπατόρων μας;

Ή τα ψάρια που πεθαίνουν στα μολυσμένα νερά του ποταμού από τα απόβλητα της βιοτεχνίας ή βιομηχανίας της περιοχής;

Αναρίθμητα τα παραδείγματα του βιασμού του περιβάλλοντος και της καταστροφής της χλωρίδας και της πανίδας, ιδιαίτερα σε αυτήν τη χώρα της απόλυτης αυθαιρεσίας, και όμως εκκωφαντική η σιωπή μας. Με εξαίρεση τις ανεμογεννήτριες...

Το δεύτερο ερώτημα αφορά την επίδραση της ανάπτυξης στο περιβάλλον.

Γίνεται ανάπτυξη χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον;

Μπορεί να έχεις αυτοκίνητα χωρίς αυτοκινητόδρομους, ηλεκτρισμό χωρίς δίκτυα της ΔΕΗ, ναυτιλία χωρίς λιμάνια και ναυπηγεία, προϊόντα χωρίς εργοστάσια;

Αρκεί οι επιπτώσεις αυτές να είναι αποδεκτές στα πλαίσια μιας αειφόρου ανάπτυξης και να μην ανατρέπουν τα θεμελιώδη δεδομένα της ίδιας της ζωής πάνω στον πλανήτη.

Αυτό που μπορούμε να έχουμε, τώρα που γνωρίσαμε τις συνέπειες της αλόγιστης κατασπάταλησης των πόρων του πλανήτη, είναι ανάπτυξη με το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό κόστος, ανάπτυξη που χτίζει σήμερα κοιτώντας πολύ μακριά στο μέλλον. Και αυτό όσον αφορά την ενέργεια σημαίνει ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Τα όπλα που έχουμε στη φαρέτρα μας είναι μετρημένα. Ένα από τα πλέον αποδοτικά, τα πλέον αξιόπιστα και τα πλέον φιλικά προς το περιβάλλον είναι η Αιολική Ενέργεια. Η χρήση της αιολικής ενέργειας για μια περιβαλλοντικά ορθολογική ανάπτυξη είναι μονόδρομος.

ΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΛΑΛΑΓΕΣ.

Οι κλιματικές αλλαγές που απειλούν όλο τον πλανήτη, απειλούν και την Ελλάδα. Για τη χώρα μας το σενάριο μιλάει για ερημοποίηση και φυσικά άνοδο του επιπέδου των θαλασσών. Τα αγαπημένα μας μέρη κινδυνεύουν άμεσα από τις κλιματικές αλλαγές που προκαλούνται από το φαινόμενο του θερμοκηπίου, που είναι αποτέλεσμα της χρήσης και κατάχρησης των ορυκτών καυσίμων στον πλανήτη, δηλαδή του ***ΑΝΘΡΑΚΑ, του ΛΙΓΝΙΤΗ, του ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ και του ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.***

Από την άλλη, πρόσφατη μελέτη του έγκυρου περιοδικού "Φύση" (Nature) έδειξε ότι μέχρι το 2050, το 15-37% όλων των ειδών πουλιών θα κινδυνεύουν με εξαφάνιση λόγω της παγκόσμιας αύξησης της θερμοκρασίας από το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Επομένως η αιολική ενέργεια που είναι από τις λίγες αξιόπιστες λύσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου, ουσιαστικά και μακροπρόθεσμα είναι ο καλύτερος σύμμαχος και φίλος των ανθρώπων και των πτηνών.

(Τσιπουρίδης Ιωάννης)

ΤΙ ΆΛΛΟ ΘΑ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ;

Επειδή υπάρχει σύγχυση γύρω από θέματα που αφορούν τις ΑΠΕ, πρέπει να διευκρινίσουμε ότι υποπίπτει στην αντίληψη μας.

Έτσι πρόσφατα αντελήθην ότι σε μερικούς κύκλους υπάρχει η εσφαλμένη εντύπωση ότι όταν λέμε καθαρές πηγές ενέργειας και ρυπαίνουσες πηγές ενέργειας, ουσιαστικά αναφερόμαστε στα ίδια τα ηλεκτρόνια που παράγονται από την αξιοποίηση των διαφόρων πηγών ενέργειας και ότι τα ίδια τα ηλεκτρόνια είναι καθαρά ή βρώμικα.

Η δυσάρεστη συνέπεια που θα είχε κάτι τέτοιο, **ΑΝ ΉΤΑΝ ΣΩΣΤΟ**, είναι ότι αφού εισέρουν στο ίδιο ηλεκτρικό δίκτυο της χώρας και

- **ο ηλεκτρισμός που παράγεται από ΑΠΕ και**
- **ο ηλεκτρισμός που παράγεται από τον ρυπογόνο λιγνίτη ή το ρυπογόνο πετρέλαιο ή το ρυπογόνο φυσικό αέριο, τότε μόλις έρθουν σε επαφή τα καθαρά ηλεκτρόνια με τα "βρώμικα" ηλεκτρόνια, στο βαρέλι που ονομάζεται δίκτυο της ΔΕΗ, βρομίζουν και τα καθαρά και πάπαλα.**

Οπότε πάει και η καθαρή σας ενέργεια και η προστασία του περιβάλλοντος.

Έτσι, κατά τον σατανικό εμπινευστή αυτής της ιδέας, προκύπτει αφίαστα το πρώτο και μοναδικό ίσως συμπέρασμα: **Τι τις θέλετε τις ΑΠΕ, αφού στο τέλος "όλα τριγύρω αλλάζουνται και όλα τα ίδια μένουν";**

Γι αυτό φωνάζω σε όλους τους τόνους:

Δεν υπάρχουν καλά και κακά ηλεκτρόνια.

Ούτε υπάρχουν καλές και κακές πηγές ενέργειας.

Υπάρχει μόνο καλός και κακός τρόπος χρήσης τους.

Υπάρχει κακό και πιο κακό μοντέλο ανάπτυξης.

Και μεταξύ μας, δεν υπήρξε ποτέ καλό μοντέλο ανάπτυξης.

Ένα μοντέλο ανάπτυξης στο οποίο οι εννοιες ποιότητα ζωής και περιβάλλον θα έχουν την ερμηνεία που θα έδινε η πλειοψηφία των κατοίκων του πλανήτη και όχι μια μειοψηφία που θέλει να καταναλώσει σε μερικές γενιές όλους τους πόρους της Γης, αδιαφορώντας για τις συνέπειες τόσο στον πλανήτη όσο και τους κατοίκους του.

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

29 Μαΐου 2006

Έκκληση στην Ευρώπη να σώσει τον πλανήτη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εγκαίνιασε εκστρατεία ενημέρωσης να πείσει τους Ευρωπαίους ότι μπορούν να σταματήσουν την κλιματική αλλαγή.

Η εκστρατεία ονομάζεται **"Εσύ ελέγχεις την Κλιματική Αλλαγή."** ("You Control Climate Change") και στόχο έχει να αναδείξει πως μικρές καθημερινές δράσεις μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Οι 50 τρόποι που απαριθμούνται στην εκστρατεία περιλαμβάνουν, σβήσιμο φώτων, ανακύκλωση υλικών και μη χρήση των ΙΧ.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Jose Manuel Barroso δήλωσε πως η εκστρατεία υπογράμμιζε την ατομική ευθύνη. Μία από τις ομάδες στόχους είναι και οι μαθητές οι οποίοι θα κληθούν να υπογράψουν δεσμευτική δήλωση ότι θα μειώσουν τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου.

Τα κράτη μέλη θα εγκαινιάσουν την εκστρατεία τις επόμενες μέρες. Τα σπίτια ευθύνονται για το 15% των εκπομπών της ΕΕ, ενώ τα IX για το 10%.

"Για την Επιτροπή η δράση ενάντια στη κλιματική αλλαγή αποτελεί προτεραιότητα. Η εκστρατεία αυτή συμπληρώνει και ενισχύει τις πολιτικές και νομοθετικές μας προσπάθειες." Δήλωσε ο κ. Barroso. Ο Πρόεδρος Barroso και ο Επίτροπος για το Περιβάλλον κ. Σταύρος Δήμας αποκάλυψαν ένα τεράστιο πανό δίπλα στο κεντρικό κτίριο της Επιτροπής στις Βρυξέλλες.

Το πόστερ δείχνει την Γη στο Σύμπαν με ένα θερμόμετρο να δείχνει την άνοδο της θερμοκρασίας με το μήνυμα:

"Εσύ ελέγχεις την κλιματική αλλαγή. Χαμήλωσε, Σβήσε. Ανακύκλωσε. Περπάτησε."

(Απόδοση Τσιπουρίδης I.)

Οικολογικό μέσο μεταφοράς

Στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Δεν απαιτεί ειδικό ντεπόζιτο για τα καύσιμα. Αντίθετα θα ήταν χρήσιμο ένα δοχείο για τα προϊόντα καύσιμης.

OXI ΆΛΛΟ ΟΥΡΑΝΙΟ!

Και κυρίως όχι απ' το Παρανέστι!

Αυτό μας έλειπε τώρα να έχουμε και εγχώριες πυρηνικές δραστηριότητες. Αν διαβάσετε το άρθρο θα δείτε ότι η επιχειρηματολογία στηρίζετε στον άξονα "ενεργειακή αυτονομία" στη μελλοντική παγκόσμια ενεργειακή κρίση.

Αυτό καταρρίπτεται από μόνο του όταν διευκρινίζεται παρακάτω ότι τα κοιτάσματα επαρκούν για λειτουργία ενός σταθμού 1.000MW για 20 έτη μόνο.

Με δεδομένο ότι τα 1.000 MW καλύπτουν λιγότερο από το 10% της σημερινής εγκατεστημένης ισχύος της χώρας (και άρα ακόμη λιγότερο στο μέλλον) είναι φανερό ότι η λύση αυτή δεν προσφέρει ενεργειακή αυτονομία, και μάλιστα με λειτουργία μόλις 20 ετών. Φυσικά υπάρχουν άλλες εγχώριες πηγές ενέργειας που είναι ανεξάντλητες και προσφέρουν ενεργειακή αυτονομία για πάντα, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτές πρέπει να στραφούμε και όσο πιο γρήγορα τόσο καλύτερα.

Τέλος και σε προσωπική βάση, δεν μπορώ να δεχτώ να καταστρέφεται η πατρίδα μου το Παρανέστι για χάρη μιας μη βιώσιμης λύσης. Ελπίζω η δήμαρχος Παρανεστίου να'χει την ίδια άποψη και μαζί με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Παρανεστίου και την Οικολογική Κίνηση Δράμας να προωθήσουμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κάντε αιολικά πάρκα, όχι πυρηνικά που θα έλεγε και ο Στέλιος Κούλογλου.

ΤΑ NEA , 27/05/2006 ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

Οι έρευνες του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών έδειξαν ότι στο υπέδαφος της Βόρειας Ελλάδας υπάρχουν πάνω από 10.000 τόνοι σε δυνητικά κοιτάσματα ουρανίου

Ο ραδιενεργός... Θησαυρός της Ελλάδας

Το ουράνιο που υπάρχει εξασφαλίζει ενεργειακή αυτονομία σε περίπτωση κρίσης.

Τουλάχιστον 1.525 τόνους ορυκτού ουρανίου κρύβει η Ελλάδα. Αν αποφασίζαμε να τους εκμεταλλευτούμε θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε την ενεργειακή μας αυτονομία σε μελλοντική παγκόσμια ενεργειακή κρίση. Σύμφωνα με τις έρευνες του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών στο υπέδαφος της Βόρειας Ελλάδας υπάρχουν πάνω από 10.000 τόνοι σε δυνητικά κοιτάσματα.

"Οι έρευνες ουρανίου στην Ελλάδα θα έπρεπε να συνεχίζονται και όχι να έχουν πέσει σε καθεστώς αδράνειας, όπως συμβαίνει από το 1995", λέει ο κ. Φαίδων Περγάμαλης, διευθυντής Ενεργειακών Πρώτων Υλών του ΙΓΜΕ. "Το ουράνιο είναι

ιδιαίτερα πολύτιμο στην εποχή μας -μπορεί η τιμή του να είχε μειωθεί προ ετών λόγω των κυκλωμάτων λαθρεμπορίου που δρούσαν στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, αλλά από το 2004 και μετά έχει αρχίσει πάλι να ανεβαίνει.

Αναμένουμε να εκτοξευθεί τα επόμενα χρόνια λόγω της πιθανολογούμενης μελλοντικής ενεργειακής κρίσης". Σύμφωνα με τους ειδικούς, με τα υπάρχοντα βεβαιωμένα αποθέματα στην ευρύτερη περιοχή των Νομών Δράμας και Σερρών η χώρα μας μπορεί να παράγει κίτρινο συμπύκνωμα, μία χημική ένωση που περιέχει ουράνιο και αποτελεί την πρώτη ύλη για την κατασκευή των πυρηνικών καυσίμων. "Ένα σενάριο θα μπορούσε πιθανότατα να είναι το εξής: Να εξάγουμε το κίτρινο συμπύκνωμα και ως αντάλλαγμα να εισάγουμε ηλεκτρική ενέργεια" συμπληρώνει ο κ. Περγάμαλης. Από αυτό το σημείο και έπειτα το κίτρινο συμπύκνωμα ουρανίου δέχεται ιστοτοπικό εμπλοκτισμό, ο οποίος μπορεί να γίνει μόνο σε μεγάλες πυρηνικές δυνάμεις, όπως η Γαλλία.

Πολύτιμα μεταλλεύματα. "Επιπλέον στα δικά μας κοιτάσματα υπάρχει και θόριο, το στοιχείο που χρησιμοποιούν ως καύσιμο πυρηνικοί αντιδραστήρες νέας τεχνολογίας. Υπάρχουν ακόμα και ποσοστά σπάνιων γαιών, που είναι πολύτιμα μεταλλεύματα". Τα βεβαιωμένα κοιτάσματα στη Βόρεια Ελλάδα επαρκούν για 20ετή αυτόνομη λειτουργία πυρηνικού αντιδραστήρα με δυνατότητα παραγωγής 1.000 MW ημερησίως, αλλά όχι και για 30 έτη τα οποία τίθενται ως προϋπόθεση για την κατασκευή του, λένε οι ειδικοί.

ΑΝ ΦΤΙΑΞΟΥΝ ΟΡΥΧΕΙΟ ΣΤΟ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ

"Το ραδιενεργό νέφος θα μας πνίξει"

"Πιθανή εξόρυξη των κοιτασμάτων ουρανίου θα επιφέρει τρομερή αλλοίωση της πανέμορφης περιοχής του Παρανέστιου και σίγουρα σοβαρές επιπτώσεις στους υδροφόρους ορίζοντες της περιοχής", επισημαίνει ο κ. Γιάννης Δάμαλης, πρόεδρος της Οικολογικής Κίνησης Δράμας.

"Επιπλέον θα δημιουργηθεί ραδιενεργό νέφος που θα επιβαρύνει όλη την περιοχή, από το Παρανέστι έως και το λεκανοπέδιο της Δράμας, ανάλογα με την ένταση και την κατεύθυνση του ανέμου". Τα ερωτήματα που θέτει ο κ. Γιάννης Δάμαλης σε περίπτωση κατασκευής ορυχείου είναι πολλά: Πού θα διοχετεύονται τα κατάλοιπα των εξορύξεων, πού θα

αποθηκεύονται τα ουρανιούχα πετρώματα, τι θα γίνεται σε περίπτωση που ξεπλένονται από βροχή, θα τηρούνται τα απα-ραίτητα μέτρα ασφαλείας κατά τη μεταφορά τους; "Ακόμα ένα θέμα είναι μήπως γίνει μια πρώτη μονάδα επεξεργασίας των ραδι-ενεργών υλικών, να γίνεται ένας μικρός καθαρισμός δηλαδή, οπότε και εκεί υπάρχει κάποιος κίνδυνος για τα κατάλοιπα", συμπληρώνει.

"Έχουμε κάνει κάποιες μετρήσεις στους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες της περιοχής σε συνεργασία με το Πλανεπιστήμιο Αθηνών και έχουμε βρει ότι το νερό πάνω από το Παρανέστι, όχι αυτό που πίνουν οι κάτοικοι, είναι ιδιαίτερα φορτισμένο σε συγκεντρώσεις ραδιενεργών υλικών".

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

Η αλλαγή του κλίματος είναι η σημαντικότερη πρόκληση που αντιμετωπίζει ο κόσμος

του Ντέιβιντ Άτενμπορο (David Attenborough)

Ήμουν δύσπιστος για την αλλαγή κλίματος. Ήμουν προσεκτικός να μην φωνάξω "λύκος". Είμαι πάντα προσεκτικός πριν φωνάξω "λύκος". Σκέφτομαι ότι οι μαχόμενοι για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος πρέπει να είναι προσεκτικοί όταν δηλώνουν ότι τα πράγματα είναι καταστροφικά όταν, στην πραγματικότητα, είναι λιγότερο από καταστροφικά.

Έχω δει την εργασία μου στο BBC ως παρουσιαστής που παράγει προγράμματα για τη φυσική ιστορία, ακριβώς όπως και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας θα ενδιαφερόταν για την παρουσίαση μιας σειράς παραδείσιων πτηνών - αυτό ακριβώς έχω κάνει. Και σχεδόν σε κάθε μεγάλη σειρά που έχω κάνει, με πιο πρόσφατη αυτήν για τον Πλανήτη Γη, έχω καταλήξει μιλώντας για το μέλλον, και τους πιθανούς κινδύνους.

Αλλά, με την αλλαγή κλίματος, ήμουν δύσπιστος. Αυτή είναι η αλήθεια.

Επίσης, επειδή δεν είμαι χημικός ή κλιματολόγος ή μετεωρολόγος δεν πρόκειται να σηκωθώ ξαφνικά και να πω ότι εγώ αποφάσισα ότι το κλίμα αλλάζει. Αυτή δεν είναι η ειδικότητα μου. Η τηλεόραση σου δίνει μια άδικη και αδικαιολόγητη προβολή αλλά ακριβώς επειδή το πρόσωπό σου είναι στην τηλεόραση δεν σημαίνει ότι έγινες και εμπειρογνώμονας στη μετεωρολογία.

Αλλά δεν είμαι πλέον δύσπιστος. Τώρα πια δεν έχω καμιά αμφιβολία. Πιστεύω ότι η αλλαγή του κλίματος είναι η σημαντικότερη πρόκληση που αντιμετωπίζει ο κόσμος. Περίμενα έως ότου οι αποδείξεις ήταν καθοριστικές ότι η ανθρωπότητα είναι που αλλάζει το κλίμα.

Αυτό που με έπεισε πραγματικά ήταν οι γραφικές παραστάσεις που συνδέουν την αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα στο περιβάλλον με την άνοδο της θερμοκρασίας, με την αύξηση του ανθρώπινου πληθυσμού και την εκβιομηχάνιση.

Η σύμπτωση των καμπυλών το κατέστησε τελείως σαφές ότι έχουμε ξεπεράσει την περίοδο της φυσικής κλιματολογικής διακύμανσης και έχουμε "επιβιβαστεί" σε μια απότομη ανοδική

καμπύλη, που αφορά την αύξηση της θερμοκρασίας, πρωτοφανή από την άποψη των αυξήσεων που έχουμε δει κατά τη διάρκεια πολλών χιλιάδων ετών.

Οι άνθρωποι λένε, όλα θα πάνε καλά στο τέλος. Αλλά δεν είναι έτσι. Είναι πολύ πιθανόν να αντιμετωπίσουμε μεγάλες καταστροφές σε παγκόσμια κλίμακα.

Η ουσία του θέματος είναι ότι εγώ που μεγάλωσα κατά τη διάρκεια του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, θυμάμαι ότι το θεωρούσαμε πραγματικά ανήθικο, λανθασμένο, να αφήνουμε φαγητό στο πιάτο μας. Έπρεπε να φάμε ότι ήταν στο πιάτο επειδή δεν είχαμε αρκετά. Τώρα αισθάνομαι με τον ίδιο τρόπο ότι είναι λανθασμένο να σπαταλείται η ενέργεια, και εάν αυτή η αλλαγή διαδοθεί μεταξύ του παγκόσμιου πληθυσμού, θα έκανε μια διαφορά.

Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 50 ετών, ήμουν αρκετά τυχερός να περάσω το χρόνο μου ταξιδεύοντας σε όλο τον κόσμο θαυμάζοντας τις ομορφιές του και τα μυστήρια του. Έχω δει πολλές αλλαγές, κάποιες καλές, πολλές κακές.

Αλλά είναι μόλις την προηγούμενη δεκαετία που έχω αρχίσει να προβληματίζομαι για το κατά πόσο αυτό, που εγώ ή οποιοσδήποτε άλλος έχει κάνει έχει συμβάλει στην αλλαγή του κλίματος του πλανήτη, που πραγματοποιείται αναμφισβήτητα. Όταν ήμουν παιδί στη δεκαετία του '30, το επίπεδο διοξειδίου του άνθρακα ήταν ακόμα κάτω από 300 μέρη ανά εκατομμύριο. Φέτος έφθασε στα 382, ο υψηλότερος αριθμός εδώ και εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια.

Είμαι 80 τώρα. Δεν είναι ότι σκέφτομαι, όπως όλοι οι ηλικιωμένοι, ότι η αλλαγή κάνει κακό. Αναγνωρίζω ότι ο κόσμος πάντοτε άλλαζε. Αυτό το ξέρω. Αλλά το θέμα είναι, ότι τώρα αλλάζει πιο απότομα και πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στο παρελθόν εδώ και αρκετά εκατομμύρια έτη.

Και ένα από τα πράγματα που δεν θέλω να μου συμβεί είναι να κοιτάω τα εγγόνια μου και να τα ακούσω να μου λένε: "Παππού, ήξερες ότι συνέβαινε - και δεν έκανες τίποτα."

Όπως ειπώθηκε στον Michael McCarthy

[www.open2.net/\\$I*climatechange/](http://www.open2.net/$I*climatechange/)

Η Κλιματική αλλαγή είναι "ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΑΠΕΙΛΗ"

Η φιλανθρωπική Οργάνωση Christian Aid προειδοποιεί ότι 184 εκατομμύρια ανθρώπων θα έχουν πεθάνει μόνο στην Αφρική, ως το τέλος του αιώνα, εξ αιτίας της κλιματικής αλλαγής. Πλημμύρες, πείνα, ξηρασία και συγκρούσεις που θα προκληθούν από τις κλιματικές αλλαγές θα ακυρώσουν όσες προσπάθειες έχουν γίνει για τη απάλειψη της φτώχιας.

Η έκθεση της Christian Aid με τίτλο "Το κλίμα της Φτώχιας: Στοιχεία, Φόβοι και Ελπίδες: καταλήγει ότι τα πλούσια έθνη

πρέπει να απεξαρτηθούν από τα ορυκτά καύσιμα και να βοηθήσουν τα φτωχά κράτη να στραφούν στην αιολική, ηλιακή και κυματική ενέργεια.. "Πρόκειται για μια πολύ σοβαρή κρίση της παγκόσμιας κοινωνίας και απαιτούνται παγκόσμιες λύσεις. Η κλιματική αλλαγή είναι μια πραγματικότητα και θα συνεχίσει να υπάρχει." Ο συγγραφέας της έκθεσης John McGhie, λέει πως με \$50δις η περιοχή της Σαχάρας μπορεί να μετατραπεί σε μια οικονομία ηλιακής ενέργειας. Ακριβώς το ποσό που θα πληρώσει η ήπειρος σε πρόσθετους λογαριασμούς πετρελαίου.

(Απόδοση Τσπουρίδης I.)

Ο κίνδυνος από την παγκόσμια υπερθέρμανση “πολύ μεγαλύτερος”

του Richard Black 23 Μαΐου 2006, BBC News website

Η παγκόσμια θερμοκρασία θα ανέβει περισσότερο από ότι έδειξαν οι μέχρι σήμερα μελέτες, σύμφωνα με τα αποτελέσματα νέων ερευνών δύο επιστημονικών ομάδων.

Και οι δύο χρησιμοποίησαν ιστορικά στοιχεία για να υπολογίσουν την πιθανή ενίσχυση της υπερθέρμανσης, καθώς οι υψηλότερες θερμοκρασίες θα συμβάλλουν στην απελευθέρωση διοξειδίου από τα οικοσυστήματα.

Τα συμπεράσματα και των δύο ομάδων είναι ότι οι σημερινές εκτιμήσεις της αναμενόμενης υπερθέρμανσης είναι πολύ χαμηλές, σχεδόν κατά 75!!!!

Το συμπέρασμα τους επιβεβαιώνεται και από έκθεση της Επιτροπής Θερμοκηπίου της κυβέρνησης της Αυστραλίας.

Οι αποδείξεις θα παρουσιαστούν σε δύο επιστημονικές ανακοινώσεις στο περιοδικό **“Geophysical Research Letters”** και αμφισβητούν την κοινή θέση της Διακυβερνητικής για τις Κλιματικές Αλλαγές (IPCC).

Προβλέπουν ότι η μέση παγκόσμια θερμοκρασία θα ανέβει κατά 1.50°C έως 4.50°C, αν διπλασιαστεί η συγκέντρωση του διοξειδίου από τις ανθρώπινες δραστηριότητες.

Αυτός ο αριθμός που είναι γνωστός ως **“κλιματική ευαισθησία”** προκύπτει από το συνδυασμό δύο παραγόντων

- **Την άμεση επίδραση από την αύξηση του CO₂ από το φαινόμενο του θερμοκηπίου**

- **Διάφορους μηχανισμούς ανάδρασης, που ενισχύουν τον ρυθμό υπερθέρμανσης, όπως αλλαγές στην αντανά-κλαση του ηλιακού φωτός από τη Γη καθώς λιώνουν οι πάγοι.**

Η νέα έρευνα πρόσθεσε και ένα τρίτο παράγοντα, υπολογίζοντας την πιθανή συμβολή διοξειδίου του άνθρακα που απελευθερώνεται από τα φυσικά οικοσύστηματα, όπως το έδαφος, καθώς αυξάνεται η θερμοκρασία.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Πρώτες οι Ανανεώσιμες Πηγές στις προτιμήσεις των επισκεπτών του BBC.

Tου Richard.Black-INTERNET@bbc.co.uk

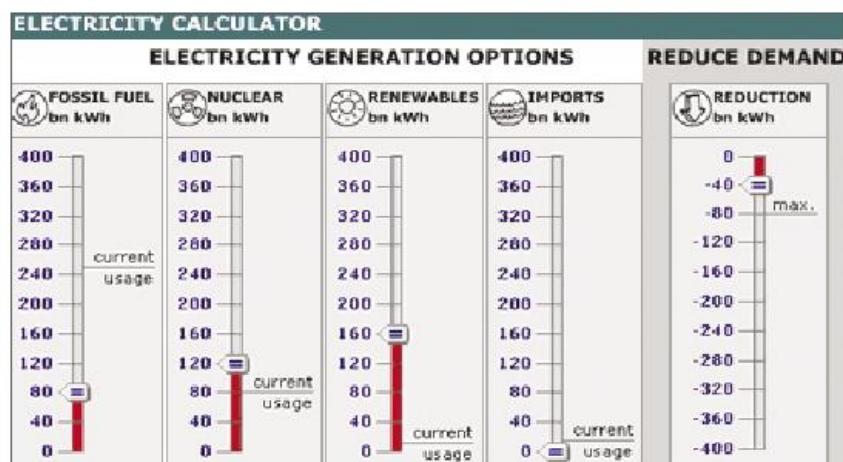
Το BBC εγκαινίασε στην ιστοσελίδα του ένα διαδραστικό ενεργειακό υπολογιστή, όπου καλούσε τους επισκέπτες να υπολογίσουν το ενεργειακό μίγμα που θα κάλυπτε τις ενεργειακές ανάγκες της Μεγάλης Βρετανίας το 2020.

Πάνω από 100.000 επισκέπτες χρησιμοποίησαν τον υπολογιστή για να δηλώσουν την άποψή τους και τα αποτελέσματα είναι ως εξής:

- Ορυκτά καύσιμα - 85 δις kWh ή 21%
- Πυρηνική ενέργεια - 113 δις kWh ή 28%
- Ανανεώσιμες - 143 δις kWh ή 36%
- Εισαγωγές - 17 δις kWh ή 4%
- Μείωση ζήτησης - 39 δις kWh ή 10%

(Απόδοση Τσιπουρίδης I.)

ΤΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΣΥΡΟΥΝ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂.

Του Δρ. Δημ. Κανελλόπουλου

Τις τελευταίο χρονικό διάστημα παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση της τιμής των δικαιωμάτων CO₂ (**βλέπε σχήμα 1**). Συγκεκριμένα, η τιμή των δικαιωμάτων για το 2006 έπεσε από τα 31€/t στα 10€/t, δηλαδή στο ένα τρίτο της μέγιστης τιμής που είχε επιτευχθεί πριν το Πάσχα.

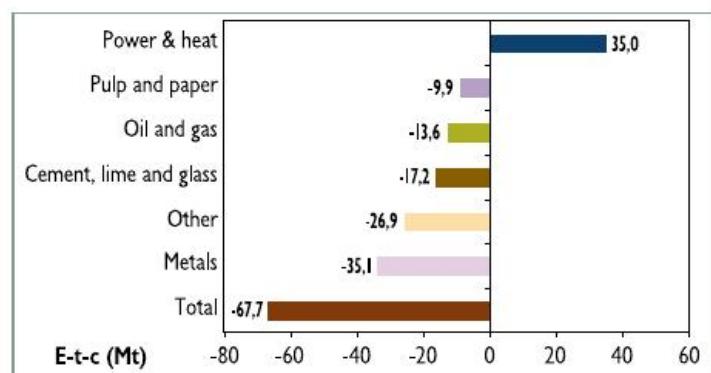
Ο λόγος που οι τιμές έπεσαν τόσο πολύ είναι διότι χώρες όπως η Εσθονία, Δανία, Φιλανδία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Γερμανία, Ολλανδία, Τσεχία, Γαλλία, Λιθουανία, Σουηδία, Βέλγιο (Βαλονία) και Ισπανία ανακοίνωσαν σημαντικά μειωμένες εκπομπές για το 2005 σε σχέση με τα δικαιώματα που είχαν δοθεί.

- **ΕΣΘΟΝΙΑ.** Ανακοίνωσε πλεόνασμα 4,1 εκατ. τόνων.
- **ΟΛΛΑΝΔΙΑ.** Ανακοίνωσε πλεόνασμα 6,1 εκατ. τόνων αντί για το εκτιμώμενο έλλειψμα των 3 εκατ. τόνων.
- **ΤΣΕΧΙΑ.** Ανακοίνωσε πλεόνασμα 14,1 εκατ. τόνων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΕΠΑΛΗΘΕΥΜΕΝΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΓΙΑ 21 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ 2005

Member State	CO ₂ emissions for 2005 in tonnes	Installations that have not reported by 30 April	Share of installations with verified emission reports	Installations covered*	Installations not in compliance on 30 April	Annual average allocation in 2005 to 2007 in tonnes**	Annual average allocation not allocated at the outset in tonnes***
Austria	33.372.841	0	100.0%	199	0	32.674.905	330.050
Belgium	55.354.096	2	99.9%	309	2	59.853.575	2.545.876
Czech Rep.****	82.453.727	39	98.4%	389		96.907.832	348.020
Denmark	26.090.910	2	98.9%	380	4	31.039.618	2.460.382
Estonia	12.621.824	0	100.0%	43	1	18.763.471	189.529
Finland	33.072.638	10	100.0%	578	19	44.587.032	862.952
France****	131.147.905	17	99.7%	1075		150.500.685	4.871.317
Germany	473.715.872	13	99.8%	1842	90	495.073.574	3.926.426
Greece	71.033.294	28	99.5%	141	29	71.135.034	3.286.839
Hungary	25.714.574	13	99.0%	229	19	30.236.166	1.424.738
Ireland	22.397.678	0	100.0%	109	0	19.238.190	3.081.180
Italy	215.415.641	208	95.4%	943	647	207.518.860	15.551.575
Latvia	2.854.424	1	99.9%	92	1	4.054.431	505.760
Lithuania	6.603.869	2	99.9%	93	4	11.468.181	797.213
Netherlands	80.351.292	0	100.0%	209	0	86.439.031	2.503.305
Portugal	36.413.004	1	99.9%	243	2	36.898.516	1.262.898
Slovak Rep.****	25.237.739	0	100.0%	175		30.364.848	7.180
Slovenia	8.720.550	0	100.0%	98	0	8.691.990	66.667
Spain****	181.063.141		99.1%	800		162.111.391	13.162.130
Sweden	19.306.761	29	99.4%	705	31	22.530.831	678.149
United Kingdom	242.396.039	15	99.9%	768	16	209.387.854	15.527.484
Total	1.785.337.819		99.1%	9.420		1.829.476.015	73.389.670

(*) αφορά τον αριθμό των εγκαταστάσεων που έχουν ενεργοποιημένους λογαριασμούς στα αντίστοιχα εθνικά μητρώα. (**) δικαιώματα που πήραν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις με την έναρξη του συστήματος εμπορίας. (***) δικαιώματα που αφορούν νεοσταράχρημους και δημιουργήσαν δικαιωμάτων όπως στη Δανία, Ουγγαρία, Ιρλανδία και Λιθουανία. (****) για τις χώρες αυτές δεν λειτουργείται το ευρωπαϊκό ηλεκτρονικό μητρώο (CITL) και τα όσα στοιχεία δόθηκαν απευθείας από τις αρχές στην ΕΕ.

Σχήμα 2. Έλλειψμα και πλεόνασμα ανά τομέα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εμπορίας (EU-25) για το 2005, πηγή: pointcarbon.

Στην αγορά δημιουργήθηκε η ανησυχία ότι θα υπήρχε πλεόνασμα δικαιωμάτων την περίοδο 2005-2007 και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη ραγδαία πτώση των τιμών μέσα σε λίγες ημέρες.

Είναι όμως γεγονός πως από όλους του τομείς που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας μόνο ο ηλεκτρισμός πήρε λιγότερα δικαιώματα με αποτέλεσμα οι ευρωπαϊκές εταιρίες ηλεκτρισμού να αγοράσουν δικαιώματα για το 2005 ύψους 35 εκατ. τόνων. Το πλεόνασμα των άλλων τομέων φαίνεται στο **σχήμα 2**.

GREENPEACE

Αθήνα, 15 Μαΐου 2006

ΤΟ ΥΠΕΧΩΔΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ ΟΣΟΥΣ ΡΥΠΑΙΝΟΥΝ!

Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποκαλύπτει την αποτυχία του Υπουργείου Περιβάλλοντος να περιορίσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στη χώρα.

Η Greenpeace καταγγέλλει τη στάση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, το οποίο επέτρεψε στις βιομηχανίες να εκπέμψουν όσο διοξείδιο του άνθρακα επιθυμούν για την περίοδο 2005–2007, χωρίς αυτές να επιβαρύνονται οικονομικά.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής(1) για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα ανήκει στο «μπλοκ των γενναιόδωρων» χωρών, οι οποίες επέτρεψαν στις βιομηχανίες τους υπερβολικά υψηλά δικαιώματα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σύμφωνα με το 1ο Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΣΚΔΕ)(2).

“Είναι σαφές ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ θεώρησε πιο σημαντικό να χαιδεύει τις βιομηχανίες που ρυπαίνουν παρά να συμβάλει στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Το 2ο ΕΣΚΔΕ που το ΥΠΕΧΩΔΕ θα πρέπει να υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 30 Ιουνίου, πρέπει να είναι πολύ αυστηρότερο από το πρώτο, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη ΔΕΗ που είναι και ο μεγαλύτερος ρυπαντής της χώρας”, δήλωσε ο Δημήτρης Ιμπραήμ, υπεύθυνος της εκστρατείας της Greenpeace για τις κλιματικές αλλαγές και την ενέργεια.

Θυμίζουμε ότι ήδη σχεδιάζεται η κατασκευή νέων συμβατικών σταθμών παραγωγής ενέργειας σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο από τη ΔΕΗ, όσο και από άλλες ιδιωτικές εταιρίες. Η προπτική αυτή θα αυξήσει δραματικά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, με ό,τι καταστροφικές συνέπειες συνεπάγεται

αυτό για το περιβάλλον, την εθνική οικονομία και κατ' επέκταση τους καταναλωτές.

“Δεν μπορούμε και δεν πρέπει να ανεχτούμε τη ΔΕΗ ή όποια άλλη εταιρία σχεδιάζει την κατασκευή νέων λιγνιτικών ή άλλων ρυπογόνων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, ιδιαίτερα όταν παραμένουν αναξιοποίητες οι τεράστιες δυνατότητες στους τομείς της εξοικονόμησης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας”, τόνισε ο Δημήτρης Ιμπραήμ.

Η Greenpeace ζητά από το ΥΠΕΧΩΔΕ:

- **Να υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυστηρό 2ο ΕΣΚΔΕ μέχρι τις 30 Ιουνίου που θα εξασφαλίσει το σημαντικό περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κίοτο.**

Για περισσότερες πληροφορίες: Δημήτρης Ιμπραήμ, 210 3806374, 6979 443305

Σημειώσεις προς συντάκτες: 1. Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για το 2005 οι ελληνικές βιομηχανίες εξέπεμψαν συνολικά περίπου 71 εκατ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα. Την έκθεση μπορείτε να βρείτε στο:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/612&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

2. Το ΕΣΚΔΕ καθορίζει τα δικαιώματα ρύπανσης κάθε εταιρίας που ρυπαίνει. Το 2ο ΕΣΚΔΕ αφορά στην περίοδο 2008 – 2012 και θα πρέπει να κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση από το ΥΠΕΧΩΔΕ έως τη 30 Ιουνίου 2006.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων πραγματοποίησε στις 6/5/2006 επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) και το πειδεικτικό ενεργειακό πάρκο.

Στο ΚΑΠΕ ενημερώθηκε από τους κ.κ. Ν. Καραπαναγιώτη και Π. Χαβιαρόπουλο για την ταυτότητα του ΚΑΠΕ και την προσπάθεια προώθησης και αξιοποίησης των εναλλακτικών μορφών ενέργειας στην χώρα μας.

Ο κ. Ρώσσης ξενάγησε τους επισκέπτες στο επιδεικτικό ενεργειακό πάρκο (Περιοχή Λαυρεωτικής) και τους ενημέρωσε για τεχνολογίες σχετικές με την αιολική ενέργεια, την ηλιακή ενέργεια και την παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η εκπαιδευτική εκδρομή έγινε στα πλαίσια του μαθήματος “Φυσικές Πηγές Ενέργειας, Φυσικοί Πόροι και Επιπτώσεις στο Περιβάλλον” για να γνωρίσουν οι φοιτητές τις τεχνολογικές εξελίξεις, τα καινοτόμα έργα και τις σημαντικές δράσεις για την διάδοση και εδραίωση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών στην χώρα μας.

Υπεύθυνος Πνευματικός Ιωάννης, Λέκτορας Εργαστήριο Μετεωρολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Τομέας Αστρογεωφυσικής, Εργαστήριο Μετεωρολογίας Τμήμα Φυσικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Ιωαννίνα - 45110, Τηλ: 26510 98599, Φάξ: 26510 98699

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Γαζή 216, 382.22-Βόλος/Gazi 216, 382.22-VOLOS Tel-Fax: +30 4210 20620/ 38387
site: //www.eco-net.gr e-mail: eco-net@otenet.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΦΙΕΣΤΑ ΤΗΣ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ κ. ΔΗΜΑ;

Μεγάλη φέστα ετοιμάζει η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας, το ερχόμενο Σάββατο 3 Ιουνίου στην Αθήνα, πραγματοποιώντας συνδιάσκεψη με τη συμμετοχή και άλλων Ευρωπαϊκών Κυνηγετικών Συνομοσπονδιών. Δικαίωμά τους βέβαια αρκεί:

- 1 Να μη συνέπιπτε με τις εκδηλώσεις της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος (5-6-06).
- 2 Να μη διαφημίζεται ως εκδήλωση με σημεία αναφοράς τη βιοποικιλότητα και την αειφορία, και τι σχέση έχουν με αυτές οι καταστροφέις της φύσης.
- 3 Να μην εμφανίζαν τις δικές τους μετρήσεις για την κατάσταση της πανίδας μέσα από προγράμματα του τύπου "ΑΡΤΕΜΙΣ", δηλαδή "Γιάννης κερνάει και Γιάννης πίνει", τα οποία δεν έχουν καμία αξιοποίηση και κανένα ειδικό επιστημονικό βάρος.

Αλλά το χειρότερο από όλα **να μην είχε αναγγελθεί η παρουσία του Εππρόπου Περιβάλλοντος κ. Δήμα.**

Τι δουλειά έχει η θέση που κατέχει ο κ. Δήμας με τις φιέστες των κυνηγών και γιατί δέχεται να χρησιμοπιείται ως άλοθι φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής των κυνηγών, όχι τυχαία, μέρες που γιορτάζεται το περιβάλλον.

Το Πανελλήνιο Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων, (ΠΑΝΔΟΙΚΟ), σταθερά προσηλωμένο στην προστασία της φύσης, άρα και της πανίδας, καλεί του πολίτες να μην παραπλανούνται από τα συνθήματα και την προπαγάνδα των κυνηγών, που μοναδικό τους μέλημα είναι ο φόνος ανυπεράσπιστων ζώων, με ότι πιο σύγχρονο μέσο διαθέτει η σύγχρονη τεχνολογία και η κυνηγετική τους φαρέτρα...

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βόλος 1/6/2006

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΗΜΗΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα των ελληνικών πόλεων, όπως πχ **η ατμοσφαιρική ρύπανση** (αιωρούμενα σωματίδια 2 φορές πάνω από τα όρια, φωτοχημικό νέφος κλπ) και **ο θόρυβος** (επίπεδα κατά πολύ άνω των ορίων), οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι ο πολεοδομικός αλλά και ο χωροταξικός σχεδιασμός **δεν έγιναν στο παρελθόν με περιβαλλοντικά κριτήρια**.

Στην Ελλάδα σήμερα, βρίσκονται σε διαδικασία εκπόνησης και έγκρισης περισσότερα από 250 ΓΠΣ (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια).

Κατά τη σύνταξη των ΓΠΣ, **δεν λαμβάνεται υπόψη η ισχύουσα σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία** και συνεπώς δεν διενεργείται εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προτεινόμενων ΓΠΣ σύμφωνα με αυτήν.

Δηλαδή, παραγγωρίζεται το γεγονός ότι, ο πολεοδομικός σχεδιασμός ανήκει στην 6η Ομάδα των έργων και δραστηριοτήτων, που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση KYA 15393/2332/2002, η οποία εκδόθηκε σε εφαρμογή του Νόμου 1650/86 όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Νόμο 3010/2002.

Στην παραπάνω υπουργική απόφαση αναφέρεται σαφώς ότι, ως προς τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ο πολεοδομικός σχεδιασμός εντάσσεται στην Πρώτη Κατηγορία και στην 1η Υποκατηγορία, εφόσον η έγκριση σχεδιασμού γίνεται

από τις Κεντρικές Υπηρεσίες ή στη 2η Υποκατηγορία, εφόσον η έγκριση σχεδιασμού γίνεται από τις Περιφερειακές ή Νομαρχιακές Υπηρεσίες.

Στην ίδια KYA αναφέρεται επίσης ρητά ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση γίνεται στο πλαίσιο της έγκρισης του σχεδιασμού και ότι τα περιεχόμενα της ΠΠΕ (Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) και ΜΠΕ (Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στο επίπεδο του σχεδιασμού.

Επιπλέον σημειώνεται ότι, η διεξαγωγή εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τα ΓΠΣ απορρέει ταυτόχρονα και από την οδηγία 2001/42/EK (η οδηγία αυτή έπρεπε να είχε ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο μέχρι 21 Ιουλίου 2004), που αναφέρεται στη στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων και ιδίως αυτών που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Σήμερα καθώς και στο άμεσο μέλλον, εκατοντάδες δήμοι της χώρας (και ιδίως αυτοί που προέκυψαν με το σχέδιο Καποδιστριας) θα εκπονήσουν σχέδια πόλεων.

Αποτελεί λοιπόν, ιστορική ευκαιρία για την Ελλάδα σήμερα, το να γίνουν με περιβαλλοντικά κριτήρια τα γενικά πολεοδομικά σχέδια, οι τροποποιήσεις τους καθώς και οι επεκτάσεις τους. Δηλαδή, να εκτιμηθούν και να αξιολογηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των διαφόρων εναλλακτικών λύσεων και να υλοποιηθούν εκείνες οι σχεδιαστικές λύσεις, που θα έχουν τις μικρότερες, κατά το δυνατόν, επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΣ 6946-381707, ΒΟΛΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ 6977-686838, ΖΗΣΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ 6977-606820, ΚΑΡΑΤΖΟΣ ΚΙΜΩΝ 6977-303202, ΜΙΧΑΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ 6944-862254, ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ 6974-640419, ΦΑΝΑΡΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ 6938-712638
--

ΔΕΗ ΑΕ: Και ρυπαίνει και παραβιάζει τις κοινοτικές οδηγίες, καταγγέλλει το WWF

Αθήνα, 30-05-2006: Καταγγελία κατά της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) ΑΕ καταθέτει σήμερα η περιβαλλοντική οργάνωση WWF Ελλάς προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η καταγγελία αφορά τη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στον γιο Δημήτριο Πτολεμαΐδας, η οποία παραβιάζει κοινοτικές οδηγίες που σχετίζονται με τα ανώτατα επιτρεπτά όρια εκπομπών ρύπων, αλλά και τη λήψη ουσιαστικών μέτρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Συγκεκριμένα, η προσφυγή του WWF Ελλάς αφορά τις εξής παραβιάσεις:

- 1 Έλλειψη δέσμευσης της ΔΕΗ για χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για τον περιορισμό της ρύπανσης από τον ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου και συνεχιζόμενη υπέρβαση των ορίων εκπομπών σωματιδίων (αρ. 3, Οδηγία 69/61/EK).
- 2 Απουσία πολιτικών και στρατηγικής για τη λήψη κατάλληλων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος (αρ.13, Οδηγία 84/360/EOK).
- 3 Μη τήρηση των ήδη υπαρχόντων και ληγμένων περιβαλλοντικών όρων (αρ. 11, Οδηγία 84/360/EOK και αρ. 14, Οδηγία 96/61/EK).
- 4 Μη έγκαιρη επανεξέταση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου παρά το ότι η Ελληνική Πολιτεία ήταν ενήμερη για τις υπερβάσεις των ορίων εκπομπών (αρ. 13, Οδηγία 96/61/EK). Η μη επιβολή κατάλληλων όρων και η συνέχιση λειτουργίας χωρίς ανανεωμένους περιβαλλοντικούς όρους έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 12 της Οδηγίας 84/360/EOK, αλλά και με το άρθρο 5.2 της Οδηγίας 96/61. Το γεγονός ότι οι αρμόδιοι φορείς της Ελληνικής Πολιτείας δεν ενήργησαν ώστε ο ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου να λειτουργεί χωρίς υπέρβαση των ορίων εκπεμπών σωματιδίων αντιτίθεται στο άρθρο 5.1 της Οδηγίας 96/61. Επιπλέον η μη έκδοση νέων περιβαλλοντικών όρων έρχεται σε αντίθεση με το σκοπό και το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 96/61 (άρθρο 1).
- 5 Έκδοση νέας άδειας λειτουργίας για το σύνολο των μονάδων της ΔΕΗ παρά το ότι δεν πληρούνται οι όροι λειτουργίας τουλάχιστον του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου (αρ. 4, Οδηγία 84/360 και αρ. 8, Οδηγία 96/61). Η -με Νόμο του Κράτους- παράταση των αδειών λειτουργίας δυσχεραίνει την προσπάθεια άσκησης του νόμου δικαιώματος δικαιοστικής προστασίας, μιας και διαφεύγει της δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαιοστικών αρχών.

"Η μη συμμόρφωση με τις κοινοτικές οδηγίες θέτει σε κίνδυνο την υγεία των πολιτών, καθώς η παραβίαση των ορίων εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων συμβάλλει στην

ατμοσφαιρική ρύπανση, η οποία σχετίζεται με ασθένειες, όπως αναπνευστικά προβλήματα, αλλεργίες, καρκινογενέσεις", υπογραμμίζει ο Αχιλλέας Πληθάρας, Υπεύθυνος Εκστρατειών Πολιτικής του WWF Ελλάς.

Εκτός από την άμεση επιβάρυνση της υγείας και του περιβάλλοντος, η ΔΕΗ ΑΕ συμβάλλει σημαντικά και στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, καθώς η καύση ορυκτών καυσίμων, όπως ο λιγνίτης, έχει ως αποτέλεσμα την έκλυση CO2 στην ατμόσφαιρα, που

είναι η βασική αιτία για την υπερθέρμανση του πλανήτη. "Ο τομέας της παραγωγής ενέργειας στη χώρα μας ευθύνεται για το 43% των συνολικών εκπομπών CO2 στην ατμόσφαιρα[1]", δηλώνει ο Δημήτρης Καραβέλλας, Διευθυντής του WWF Ελλάς. "Τα εργοστάσια που λειτουργούν με λιγνίτη, όπως οι ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, Καρδιάς και Πτολεμαΐδας, είναι αυτά που επιβαρύνουν περισσότερο, και σχετίζονται με τις μεγαλύτερες εκπομπές CO2. Για να σταματήσουμε την υπερ-θέρμανση πρέπει σταδιακά να χρησιμοποιούμε λιγότερα ορυκτά καύσιμα και περισσότερες καθαρές εναλλακτικές λύσεις, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)".

"Το νομοσχέδιο για τις ΑΠΕ που συζητείται σήμερα στη Βουλή είναι ένα σημαντικό βήμα, ώστε εναλλακτικές μορφές παραγωγής ενέργειας να αρχίσουν να αναπτύσσονται και στη χώρα μας. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει εν πολλοίς την απαραίτητη περιβαλλοντική προστασία αφήνει όμως ανοιχτό το ζήτημα των χώρων δημιουργίας μονάδων πλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, καθώς δεν έχει αποσαφηνιστεί ακόμα το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ. Επιπλέον, η δημιουργία κατά-ληπου δικτύου για την αξιοποίηση της ενέργειας από ΑΠΕ και η παροχή κινήτρων στους πολίτες για υιοθέτηση εφαρμογών ΑΠΕ μικρής κλίμακας, θα πρέπει να προχωρήσουν με γοργούς ρυθμούς", καταλήγει ο κ. Καραβέλλας.

Το WWF Ελλάς καλεί την ελληνική πολιτεία να σεβαστεί το δικαίωμα των πολιτών σε ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον, και ξεκινά μια σειρά δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού και άσκησης πολιτικής πίεσης για την αλλαγή πολιτικών και πρακτικών που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή. Η ΔΕΗ οφείλει να συμμορφωθεί άμεσα με τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ τα Υπουργεία Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ πρέπει να επιδείξουν την απαιτούμενη πολιτική βούληση, για τη σταδιακή απεξάρτηση από το λιγνίτη και το πετρέλαιο. Η εξοικονόμηση ενέργειας και η προώθηση των ΑΠΕ είναι η μοναδική λύση.

Περισσότερες πληροφορίες:
Αχιλλέας Πληθάρας, Υπεύθυνος Εκστρατειών Πολιτικής WWF Ελλάς, 210 3314893, a.plitharas@wwf.gr

ΚΟΙΝΗ ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΑΠΟ ΠΥΡΗΝΙΚΑ

Κοινή διακήρυξη για απαλλαγή της Βαλκανικής και της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από την απειλή των πυρηνικών εργοστασίων συνυπέγραψαν τα πράσινα κόμματα της Βαλκανικής στην πρόσφατη συνάντηση του Βαλκανικού Πράσινου Δικτύου στην Αθήνα. Η διακήρυξη δίνεται στη δημοσιότητα σήμερα, Παρασκευή Ημέρα Περιβάλλοντος.

Με τίτλο **“ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΑΠΟ ΠΥΡΗΝΙΚΑ. Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΛΥΣΗ”**, τονίζεται η απειλή τόσο από τα σχέδια των κυβερνήσεων της Βουλγαρίας και της Τουρκίας για νέα πυρηνικά εργοστάσια όσο και από την άρνηση της Βουλγαρίας να τηρήσει τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει για άμεσο κλείσιμο των μονάδων 3 και 4 του γνωστού μας Κοζλοντού.

20 χρόνια μετά το Τσερνομπίλ, οι Πράσινοι των Βαλκανίων δεσμεύονται για βαθύτερη συνεργασία και κοινή δράση απέναντι σε ένα πρόβλημα που δε γνωρίζει εθνικά σύνορα. Στην κοινή διακήρυξη παρουσιάζονται διεξοδικά οι κίνδυνοι από την “ειρηνική” χρήση της πυρηνικής ενέργειας, κίνδυνοι που δεν αφορούν μόνο την περίπτωση ατυχήματος αλλά και την καθημερινή της λειτουργία.

Μαζί με τους Οικολόγους Πράσινους που οργάνωσαν και τη συνάντηση, τη διακήρυξη συνυπογράφουν τα πράσινα κόμματα από Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρο, (πρώην Γιουγκο-σλαβική) Μακεδονία, Τουρκία, Αλβανία και Σερβία-Μαυροβούνιο. Οι αντιπρόσωποι των δύο τελευταίων κομμάτων αναγκάστηκαν να συνυπογράψουν από απόσταση, λόγω γραφειοκρατικών καθυστερήσεων στη χορήγηση της βίζας τους από τις αντίστοιχες ελληνικές πρεσβείες.

Σε μια εποχή που η πυρηνική ενέργεια οργανώνει την αντεπίθεσή της σε διεθνές επίπεδο, η κοινή αντιπυρηνική διακήρυξη έρχεται να προστεθεί στις αντίστοιχες διεθνείς πρωτοβουλίες των Πράσινων για τα 20 χρόνια από το Τσερνομπίλ, αλλά και στη συνεχιζόμενη κοινή πανευρωπαϊκή εκστρατεία για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή.

Η γραμματεία των Οικολόγων Πράσινων

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Τάσος Κρομμύδας 6945940916 και στις ιστοσελίδες www.ecogreens.gr και www.stopclimatechange.net

Ακολουθεί ολόκληρο το κείμενο της διακήρυξης στα ελληνικά.

Ψήφισμα του Βαλκανικού Δικτύου Πράσινων κομμάτων Βαλκάνια ελεύθερα από πυρηνικά

20 χρόνια μετά την πυρηνική καταστροφή στο Τσερνομπίλ, η πυρηνική ενέργεια επανεμφανίζεται απειλητικά στο προ-σκήνιο. Αποφάσεις για κατασκευή νέων πυρηνικών σταθμών ανακοινώνονται κάθε τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και στη γειτονιά μας, τα Βαλκάνια:

- Η Βουλγαρία διακηρύσσει πως δεν θα κλείσει φέτος τις μονάδες 3 και 4 του Κοζλοντού (όπως προβλέπει η συμφωνία ένταξης στην ΕΕ) ενώ ανακοινώνει την κατασκευή δύο νέων πυρηνικών μονάδων, 1 GW η καθεμία, στο Μπέλενε.

- Η Τουρκία ανακοίνωσε την κατασκευή ενός πυρηνικού σταθμού στη Σινώπη στη Μαύρη Θάλασσα και χαρακτήρισε την κατασκευή άλλων 2-4 σταθμών συνολικής ισχύος 5 GW **“απόλυτης προτεραιότητας για τη χώρα”**.

Η πυρηνική ενέργεια πλασάρεται ως φτηνή λύση απέναντι στα εισαγόμενα καύσιμα και την κλιματική αλλαγή. Όμως η πυρηνική ενέργεια δεν είναι λύση για κανένα πρόβλημα!

- Οι θάνατοι που αποδίδονται στο Τσέρνομπιλ μπορεί να ανέρχονται και σε 60 χιλιάδες σύμφωνα με πρόσφατη επιστημονική έρευνα ενώ για αιώνες ακόμα ολόκληρες περιοχές στην Ευρώπη θα έχουν επίπεδα ραδιενέργειας υψηλότερα από τα επιτρεπτά. Κανένας πυρηνικός σταθμός δεν είναι εξασφαλισμένος ότι δεν θα υποστεί τέτοιο ή και χειρότερο απύχημα.

- Δεν ξεχνάμε ότι η πυρηνική ενέργεια ήταν και θα είναι στενά συνδεδεμένη με την ανάπτυξη πυρηνικών όπλων. Ήδη οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν την ανάπτυξη νέας γενιάς **“μικρών”** πυρηνικών όπλων ενώ η Βρετανία θα ανανεώσει το πυρηνικό της οπλοστάσιο.

- Σε μια εποχή που η επίκληση της ασφάλειας χρησιμο-ποιείται ως πρόσχημα για περιορισμό ελευθεριών, οι πυρηνικοί σταθμοί αυξάνουν την αίσθηση ανασφάλειας καθώς αποτελούν πρώτης τάξης στόχο για τρομοκρατικές επιθέσεις.

- Το πρόβλημα διαχείρισης των επικίνδυνων ραδιενέργειών αποβλήτων παραμένει άλυτο.

- Το πραγματικό κόστος της ενέργειας από πυρηνικούς σταθμούς παραμένει στο σκοτάδι, με το κράτος να παρέχει ιλιγγιώδεις επιδοτήσεις στην πυρηνική βιομηχανία και να αναλαμβάνει την διαχείριση των αποβλήτων καθώς και τα κόστη ασφαλισης και φύλαξης των σταθμών.

Η λύση βρίσκεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην εξοικονόμηση και ορθολογική χρήση ενέργειας και στην ριζική αλλαγή του σπάταλου και ρυπογόνου κοινωνικού μοντέλου ανάπτυξης.

ZHTAME

- Να κλείσουν οι μονάδες 3 και 4 του Κοζλοντού όπως προβλέπει η συμφωνία ένταξης στην ΕΕ αλλά αυτό να συνοδευτεί από αντισταθμιστικά οφέλη και στοχευόμενους πόρους για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας και ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Να τεθεί σαφές χρονοδιάγραμμα για σύντομο κλείσιμο των μονάδων 5 και 6.

- Να ματαιωθεί η κατασκευή των νέων σταθμών στο Μπέλενε, τη Σινώπη και οπουδήποτε άλλού στα Βαλκάνια.

- Να σταματήσουν οι άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις στην πυρηνική ενέργεια και να ενσωματωθεί το εξωτερικό κόστος στην τιμή της ενέργειας που παράγεται από πυρηνικούς σταθμούς.

ΔΕΣΜΕΥΟΜΑΣΤΕ

2Για μια βαθύτερη συνεργασία και κοινή δράση των Πράσινων κομμάτων σε Βαλκανικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο:

- Την ακύρωση των σχεδίων του πυρηνικού λόμπυ και των κυβερνήσεων

- Μια δίκαιη και βιώσιμη κοινωνία χωρίς πυρηνική ενέργεια, πολέμους και εκμετάλλευση.

Συνέδρια

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006

- **6-7 Σεπτεμβρίου 2006: Βουκουρέστι Ρουμανία**
Η εταιρία CHIMINFORM DATA διοργανώνει συνέδριο με θέμα τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα των αιολικών και τίτλο: "Νέες τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η χρήση τους στον τριτογενή τομέα". Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: Dr. Sc. Eng. Iosif Trispa στην ηλεκτρονική διεύθυνση: trispa@asticontrol.ro. Καταληκτική πιλοτροφορία υποβολής περιήγησών: 7 Αυγούστου 2006.
- **28-30 Σεπτεμβρίου 2006: Ρώμη, Ιταλία**
Η εταιρία Artenergy, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας διοργανώνει συνέδριο έκθεση σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιστημονική Ένωση για την αιολική ενέργεια (EWEA) και το παγκόσμιο

οργανισμό προστασίας άγριων ζώων (WWF) με τίτλο "Eolica Expo Mediterranean 2006" (Έκθεση Αιολικών στις χώρες της Μεσογείου). Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: www.eolicalexpo.com

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006

- **10-12 Οκτωβρίου 2006 : Γλάσκαβη, Ηνωμένο Βασίλειο**
Η Βρετανική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας (BWEA) διοργανώνει συνέδριο με θέμα τις τελευταίες οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις στο τομέα των ανανεώσιμων, καθώς επίσης και νομοθετικές ρυθμίσεις, θέματα δικτύων και τίτλο «BWEA 28: Securing Our Future» (Εξασφαλίζοντας το μέλλον μας). Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: www.bwea.com/28/conference.html. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής περιήγησών: 30 Ιουνίου 2006.

Βιβλία

- **Asmus Peter. 2000. Reaping the wind.** 21.50 \$. 287 σελίδες. ISBN: 1559637072. Εκδοτικός Οίκος Amazon. Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια αναδρομή στην τεχνολογική πορεία των ανεμογεννητριών από τους πρώτους ανεμόμυλους ως τα τελευταία υπερσύγχρονα μοντέλα, χωρίς να παραλείπεται η αναφορά στους παράγοντες οικονομικής και πολιτικής φύσης που συντέλεσαν στην ανάπτυξη τους.
- **Patel Mukund. 1999. Wind and Solar Systems.** 119.83 \$. 351 σελίδες. ISBN: 0849316057. Εκδοτικός Οίκος Amazon. Εγχειρίδιο σχεδιασμού, λειτουργίας και ελέγχου των αιολικών και ηλιακών συστημάτων.
- **Harrison Robert, Hau Eric, Snel Herman. 2001. Large wind turbines: Design and Economics.** 215\$. 200 σελίδες. ISBN: 0471494569. Εκδοτικός Οίκος Amazon. Χρήσιμος οδηγός σχεδιασμού των "μεγάλων" αιολικών μηχανών αλλά περιλαμβάνει και οικονομοτεχνική μελέτη των επενδύσεων αυτών.

Πανελλήνιο Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων

Ένα πολύ μεγάλο πανώ κρέμασε το Σάββατο 10 Ιουνίου 2006 το Πανελλήνιο Δίκτυο οικολογικών Οργανώσεων (ΠΑΝΔΟΙΚΟ) απέναντι από τη Νομαρχία της Ημαθίας στη Βέροια. Το Πανώ κρεμάστηκε με αφορμή τα τελευταία δρώμενα στην πόλη αυτή σχετικά με τον Άλεξ. Το πανώ έγραφε:

ΔΕΝ ΦΤΑΙΝΕ ΑΥΤΟΙ. ΥΤΕ ΟΙ ΑΛΟΙ. ΦΤΑΙΜΕ ΟΛΟΙ ΕΜΕΙΣ
Σε σχετικό δελτίο τύπου το ΠΑΝΔΟΙΚΟ αναφέρει τα εξής:

Σπείραμε ανέμους, θερίζουμε θύελλες.
Όλα αυτά που ζει η πόλη της Βέροιας, θα μπορούσε να τα ζήσει μια οποιαδήποτε πόλη στη χώρα μας. Όλα αυτά είναι ένα αποτέλεσμα της αδιαφορίας σχεδόν όλων, για όλα. Αυτό θέλαμε να αναδείξουμε με την σημερινή ενέργειά μας. Την μπδενική κοινωνική δυναμική.
Να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, σαν απλοί πολίτες που άφωνοι κατά συνείδηση, σήμερα μιλάμε για φόνους.
Δυστυχώς, όσο θα είμαστε φοβισμένοι, ανήμποροι,
κουρασμένοι πολίτες, θα βιώνουμε ανάλογες τραγικές
καταστάσεις. Τώρα, είναι αργά για λύτες.
Ας προλάβουμε αυτές που έρχονται. Όλοι εμείς φταίμε.

Η δύναμη του αέρου όλο και μεγαλώνει

www.abb.com/greece

Με τις νέες τεχνολογίες της ABB
αξιοποιούνται μεγάλες εκτάσεις
σε απόρακρες περιοχές
με την εγκατάσταση ουγγρονών
ανεμογεννητριών για την παραγωγή
πλεκτριού σε αυταγωνιστικές τιμές.
Και είναι μόνο ένας από τους
τρόπους που η ABB κάνει πράξη
την υπόσχεσή της για παραγωγή
ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

**Χτίζουμε τη γνώση
για τον κόσμο του αύριο.**

ABB A.E. Τηλ.: 210 2891 500
www.abb.gr
e-mail: abb@gr.abb.com

ABB